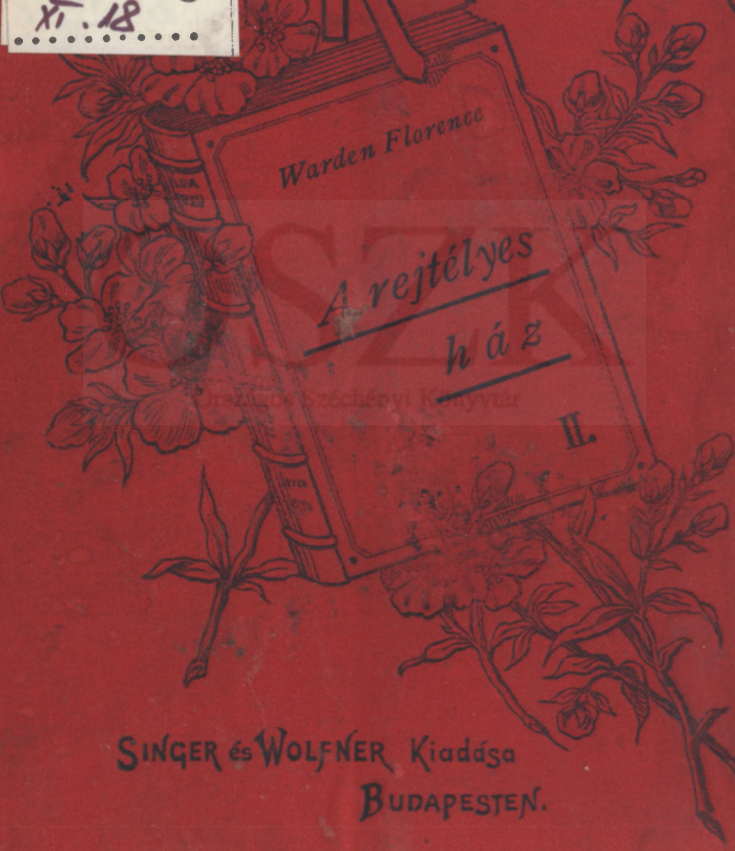

Egyetemes RegényTár

14.964 OSZK
XI.18

SINGER és WOLFNER Kiadása
BUDAPESTEN.

Egy-egy évfolyam 18 kötetből áll.

Egyetemes

Gyűjteménye

a

*legkiválóbb hazai és
külföldi
regényeknek.*

Regénytár

*Egy-egy kötet ára
diszes piros vászonkötésben
50 kr. (Egy korona.)*

◇ Minden kötet külön is kapható. ◇

Tíz éve annak, hogy az Egyetemes Regénytár-t megindítottuk, azóta, a közönségnek folyton emelkedő érdeklődése mellett, már 184 kötet jelent meg ebben a gyűjteményben. — Félmilliónál több kötet forog közkézen az Egyetemes Regénytárból, ott látjuk ezeket a piros köteteket mindenütt, a hol olvasnak.

Az eddig megjelent kötetekben előnyösen van bemutatva az újabb francia, angol, német, olasz, orosz, spanyol, dán s mi nekünk a legfőbb, a hazai regényirodalom. Mint eddig, úgy ezután is az lesz fő törekvésünk, hogy csak igazán jó és érdekes regényeket és elbeszéléseket vegyünk fel a gyűjteménybe. A XI. évfolyamot *Ohnet György nagyérdékü, legújabb regényével* kezdtük meg, a címe: *Régi harag*, ezt követte az 1896. évi *Mikszath-féle Almanach*, mely ebben az évben különösen gazdag tartalommal jelent meg. A további kötetekben a modern hazai és külföldi regényirodalmak legjelesebb termékeit fogjuk hozni. Sorra kerülnek előbb-utóbb :

Bársony István, Bródy Sándor, Herman Ottóné,
Kövér Ilma, továbbá: Daudet, Cherbuliez, Csehov, Zola,
Serao legújabb és legérdekesebb munkái.

Minden hóban egy teljes regény 1—2 kötetben jelenik meg. — Egy évfolyam 18 kötetből áll. — Minden kötet külön és bármely könyvkereskedésben megszerezhető.

Egy-egy kötet ára diszes piros vászonkötésben 50 kr. (1 korona.)

Ott, a hol könyvkereskedés nincs, legcélszerűbb több kötetre előfizetni, ebben az esetben a kötetek bérmentve küldetnek meg. Az előfizetési ár bérmentes küldéssel: 20 kötetre 10 frt., — 10 kötetre 5 frt., — 6 kötetre 3 frt.

Singer és Wolfner, könyvkiadóhivata, Budapest, Andrassy-ut 10.

Jegyzéke az eddig megjelent köteteknek:

I. évfolyam.

Ára frt

A banya, <i>Ohnet Györgytől</i> , fordította Fái J. Béla	1.—
A lohinai fiú, elbeszélés Mikszáth Kálmántól	—50
Beatrice házassága, angolból, <i>Hugh Conwaytól</i>	1.—
A jubilénsok, regény, írta Tolnai Lajos	—50
A két fátýol, francia regény, írta <i>Fortuné du Boisgobey</i>	1.—
A halott, regény, írta <i>Feuillet Oktáv</i>	—50
Lise Fleuron, írta <i>Ohnet György</i> , fordította Fái J. Béla	1.—
A főlemle, írta <i>Petelei István</i>	—50
Nem! írta <i>Wúkie Collins</i> . Regény	1.—
Violanta, regény, írta <i>Eckstein Ernő</i> , ford. Fái J. Béla	—50
Saját kezébe, regény, írta <i>Benicskyné Bajza Lenke</i>	—50
Egy csontváz elbeszélése, írta <i>Manuel Goncales</i>	—50
Az uri körökben, regény, írta <i>Hamilton Aidé</i>	—50

II. évfolyam.

A Croix-Mort grófnők, regény, írta <i>Ohnet György</i>	1.—
Elő halott, <i>Hugh Conway</i> regénye	1.—
Megölt lelkek, regény, írta <i>Margitay Dessé</i>	—50
Az özeveg, írta <i>Feuillet Oktáv</i>	—50
Magduska öröksége, regény, írta <i>Abonyi Lajos</i>	1.—
Jung Helén, elbesz. írta <i>Lindau Pál</i> , ford. <i>Tábori Róbert</i>	—50
Sarah grófnő, írta <i>Ohnet György</i> , ford. <i>Dr. Setklay János</i>	1.—
Balassa Bálint, írta <i>P. Szathmáry Károly</i>	—50
A marquisné, regény, írta <i>Delpit Albert</i> , ford. Fái J. Béla	1.—
Első szerelem. — Kóp-kóp, írta <i>Turgenev Iván</i>	—50
A fészek regényei, írta <i>Mikszáth Kálmán</i>	—50
Tábori posta, regény, írta <i>Carmen Sylva</i> , ford. Fái J. Béla	1.—

III. évfolyam.

Ó az! Regény, írta <i>Benicskyné Bajza Lenke</i>	1.—
A hitetlen, regény, írta <i>Delpit E.</i>	1.—
Almanach 1888. évre. szerkeszti <i>Mikszáth Kálmán</i>	1.—

Holdens Meta, írta <i>Cherbulius V.</i> , ford. <i>Ambrus Zoltán</i>	1.—
Lég és föld. — Kiltörölt évek. Két elbeszélés, írta <i>Kazár E.</i>	—50
A tábornok úr fia. — A nevelő. Írta <i>Groller Bálduin</i>	—50
Akarat, írta <i>Ohnet György</i> , ford. <i>Tóth Béla</i>	1.—
A legszebb hercegnő, tört. regény, írta <i>P. Seathmáry K.</i>	1.—
A freskók, írta <i>Ouida</i>	—50
Blaisot kisasszony, írta <i>Uchard Mario</i>	—50
Emberek, Elbeszélések, írta <i>Bródy Sándor</i>	—50
Fehér éjszakák, írta <i>Dosztojevskij Tivadar</i>	—50

IV. évfolyam.

Az elvált asszony, regény, írta <i>Celky Gergely</i>	1.—
„Ó“, Angol regény, írta <i>Rider Haggard</i>	1.—
Almanach 1889-re, szerk. <i>Mikszáth Kálmán</i> (elfogyott)	1.—
Alom, regény, írta <i>Zola Emü</i> , ford. <i>Fái J. Béla</i>	1.—
Szent Mihály, <i>Werner E.</i> regénye	1.50
A pénzes molnár románcza, írta <i>Abonyi Lajos</i>	—50
Kaneau orvos, regény, írta <i>Ohnet György</i> , ford. <i>Fái J. Béla</i>	1.—
A szivárvány, írta <i>Kazár Emil</i>	—50
A kis lord, írta <i>Burnett F. H.</i> , ford. <i>Kárpáti János</i>	—50
Anjuta, írta <i>Leineff P.</i> , ford. <i>Sasvári Á.</i>	1.—

V. évfolyam.

A hegység tündére, regény, írta <i>Benicskyné Bajsa Lenke</i>	1.—
Paulina, regény, írta <i>Hugh Conway</i>	1.—
Almanach 1890-re, szerkeszti <i>Mikszáth Kálmán</i>	1.—
A szív küzdelmei, olasz regény, írta <i>Tarchetti H.</i>	—50
Utolsó szerelem, írta <i>Ohnet György</i> , ford. <i>Tóth Béla</i>	1.—
Faust orvos, regény, írta <i>Bródy Sándor</i>	—50
Fenn és lenn, írta <i>Herceg F.</i>	1.—
Az elítélt leánya, írta <i>Daudet E.</i>	1.—
Felejtethetlen szavak. — Megosztott szív, írta <i>Heyse P.</i>	—50
A ki a szívet a homlokán hordja, írta <i>Jókai Mór</i>	—50
Miss Rovel, regény, írta <i>Cherbulius V.</i>	1

VI. évfolyam.

A Pierre lelke, írta <i>Ohnet György</i> , fordította <i>Fái J. Béla</i>	1.—
Almanach 1891-re, szerkeszti <i>Mikszáth Kálmán</i>	1.—
Curly, egy színlész története, írta <i>Coleman John</i>	—50
Rang és pénz, írta <i>Benicskyné Bajsa Lenke</i>	1.—
Művészbecsület, regény, írta <i>Feuille Octav</i> , ford. <i>Tóth Béla</i>	1.—
A havasok alján, elbeszélések, írta <i>Gyarmathy Zsigáné</i>	—50
A vasgyáros (A hámos), írta <i>Ohnet György</i> , ford. <i>Fái J.</i>	1.—
Isten hozzád szerelem, írta <i>Serao Matild</i> , ford. <i>Tóth B.</i>	1.—
Ildelné leánya, regény, írta <i>Mudrony Soma</i>	1.—
Lázban, regény, írta <i>Lindau Pál</i> , ford. <i>Tábóri Róbert</i>	—50
A hívek, regény, írta <i>Tinseau Leon</i> , ford. <i>Fái J. Béla</i>	—50

VII. évfolyam.

A gyűlölség adója, írta <i>Ohnet György</i> , ford. <i>Tóth Béla</i>	1.—
Almanach 1892-re, szerkeszti <i>Mikszáth Kálmán</i>	1.—
Egy apáca története, regény, írta <i>Verga G.</i>	—50
Yerba Benua, regény, írta <i>Bret Harle</i> , ford. <i>Fái J. Béla</i>	1.—
Elmult évekből, elbeszélések, írta <i>Váradi Antal</i>	—50
Veszedelmes bűbáj, reg., írta <i>Theuriet André</i> , ford. <i>Tóth Béla</i>	1.—
A kegyencz, reg., írta <i>Sudermann H.</i> , ford. <i>Tábóri Róbertné</i>	1.—
Damáz Margit. Regény, írta <i>Kövér Ilma</i>	—50

EGYETEMES REGÉNYTÁR.

A rejtélyes ház

Regény

Irta

Warden Florence

Fordította

Szigethyné Szalay Erzsike

II. kötet.

Országos Széchényi Könyvtár

Budapest 1896

Singer és Wolfner kiadása

Andrássy-ut 10. sz.

#14-964/XI-18

ORSZÁGOS SZABVÁNYI HÍVATÁS
1968/R Ieltár

(R
2)

I.

Másnap reggel sokkal előbb lementem a földszintre, mint a többiek, de örültem ennek, legalább zavartalanul bejárhattam az egész kertet. Gyönyörű meleg, derült reggel volt. Egyszerre szembe találok Tom Parkessel, ki vasárnapi öltözékében volt, kulcsos az egyik kezében, míg a másikban egy kosár tojást vitt. Feltűnően zavarba jött, s hogy kikerüljön, a melegház mögé készült bujni. De én hirtelen elibe léptem.

— Tom Parkes, hát meg se ismeri Miss Christiet? — szoltam hozzá.

— De igen Miss, hogy ne. De hát kigondolhatná, hogy ön itt legyen — mondá — s meglepetést szinelve, kapta le kalapját.

— Ha fölsímet, Tom, miért nézett ugy rám, mintha kísértetet látna?

— Igaz, igaz Miss, bocsánatot is kérek, mondá bárgyun Tom. Lássá, Miss, engem ide fogadtak mint rendkívüli kertészsegédet, a főkertész nem szereti a londoniakat, nem szeretném tehát, ha megtudná, hogy londoni fiu vagyok. Ha tehát jóságos akar lenni, Miss, akkor kérem, ne árulja el, hogy már látott azelőtt is engem.

— Nagyon jól van, Tom, nem fogom elárulni — biztattam őt nevetve.

Eltávozott tojásaival együtt.

Nagyon mulatattott e találkozás s a fontos titok, melyet meg kellett őriznem. Mi közben a ház felé tartottam, egyszerre két különböző hangot hallottam.

— Bella féltékeny a kicsikére, Tom.

— Igazán? hangzott a másiknak a szava.

Ekkor Mills lady hangját is felismertem és mire az ajtóhoz értem, már nyolcz-tíz egyén volt összegyülekezve és észrevevém, hogy a két beszélgető gentleman Cole és Carruthers voltak.

De ki lehetett Bella? És ki volt az a kicsike?

A közel levő denhami templomban még a reggelizés kezdete előtt beharangoztak és valami nyolczan felöltözködtünk s odamentünk.

A templomból visszatérve a villásreggelinél ismét Carruthers és a szellemes Mrs. Clowes közt ültem, ki oly modorban írta le a szertartást, hogy az mindenkit megnevettetett, és mint rendesen, mindenféle mulattató dolgot hozott elő.

A vasárnap délutánt legtöbbször úgy töltötték, mintha nem is lett volna vasárnap, kivéve, hogy se nem lovagolt, se nem kocsikázott senki. Hanem néhányan kísértáltak a folyóhoz, mások „lawn tennist“ játszottak vagy regényt olvastak, sokan pedig, kik közé én is tartoztam, a pázsitra ültünk le a fák alá és jégbe hűtött pezsgőt ittunk, mely a legkellemesebb ital, mit valaha izleltem. Egyszerre hallottam, a mint a rejtélyes komornyik parancsot adva Parkes Tomnak, reá kiáltott: „Ide, kertész, mi is a neve?“ — mintha még sohasem látta volna őt azelőtt, s nem járkált volna vele Rayner kertjében, s nem ment volna be vele együtt Rayner istállóiba épen két nappal azelőtt.

Mily bárgyu ficzkó is volt az a Tom, apró titkaival! A másik emberre mutatva, megkérdeztem Carrutherst, kinek szolgálatában áll?

— Az én komornyikom, s a legjobb cseléd, ki valaha szolgálatomban volt. Még ugyan csak hat hónapja van nálam, de látszik, hogy nem közön-séges cseléd.

Azt kezdtem hinni, hogy az a rejtélyes komornyik talán valamely szegény rokona Raynernek, ki ily módon gondoskodott megélhetéséről, de miután szégyelte, csakis titokban volt szabad felkeresni gazdag rokonait.

Nem szóltam tehát többet felőle Carruthersnek, ki közelemben ülve, folyton ingerkedett velem, hogy olvassak el egy vasárnapi hirlapot, és midőn én sehogy sem akartam, ő kezdett hangosan olvasni, én pedig felugorva, elfutottam Cole-lal a gyümölcsös kertbe, hol társam szilvát szedett számomra.

Azután elmentünk a halas tóhoz, morzsákat szórni a halaknak. Cole néhány szép virágot is tépett számomra, hogy keblemre tűzzem, miután nyakékemet úgy sem akartam többé viselni. Mousseline ruhám azonban távolról sem volt oly csinos ékszerem nélkül, bementem hát megpróbálni, mily szépen illenek az ékszer a virágok közé nyakamra. De midőn szekrényemet kinyitám, hogy kivegyem belőle a Raynertől kapott ékszert, az eltűnt. Semmi máshoz nem nyultak. A nagybátyamtól kapott arany is ott feküdt érintetlenül; valamint a rózsaszín szalaggal átkötött Laurence-tól kapott levelek is. Átkutattam dobozomat, zsebeimet s a szoba minden szögletét, mind hiába. Pedig jól emlékeztem, hogy álmoságom daczára gondosan eizártam az ékszert, miután a gyertya világánál még gyönyörködtem ragyogásában.

Ellopták, de hogy ki, azt nem is gyaníthatam. Meddő kutatásom után egészen reszketve ültem le, s ann, ira meg valék rémülve, hogy sirni

sem tudtam. Először azt gondoltam, hogy fölkeresem rögtön Mills ladyt, s elpanaszlom neki négyszem közt a történetet, de bátorságom hiányzott; mert ha veszteségem köztudomásra jut, elkerülhetetlen a kellemetlen jelenet a cselédséggel és az egész háztartás föl lenne zaklatva, a mellett a szolgák nagy része a vendégeké levén, nem állottak Mills Lady hatalma alatt. Több mint valószínűnek látszott, hogy azok egyike lopta el nyakékemet; már pedig mindenki méltatlankodhatnék, ha az ő cselédjét gyanusítanák a lopással. Elhatároztam tehát, hogy senkinek sem teszek róla említést.

Sima fekete bársonyt kötve tehát nyakam körül lementem a földsziintre és Mrs. Cunninghamnak, ki az ékszer felől kérdezősködött, azt feleltem, hogy átláttam, miszerint a szép ékszer még sem illet meg oly állásbeli leányt, minő én vagyok.

Gyönyörű este volt, daczára a fujdogáló szellőnek, nem volt hideg a lég, s így ebéd után néhányan lementünk a kertbe, én is lementem, mert attól féltem, hogy keringőt játszatnak velem, holott vasárnap volt.

Már késő este volt, midőn Carruthers többekkel a tekéző szobából kijött és szivarral a szájában följött a borházhoz, a hol én is állottam Sir Jonassal, ki nagy előzékenységgel készült nekem a tőkéről pár fürt szöllőt lemetszeni.

— Mills Lady izeni általam, hogy Miss Christie meghütheti magát, ha nem vesz magara valamit, — mondá Carruthers.

— Az igaz! hozz számára egy sált, Tom.

— Én már megelőztem a lady kívánságát, — mondá Carruthers, és azzal egy gyönyörű indiai sállal takarta be fejemet és vállaimat.

— Vezesd be a kisasszonyt gyorsan, Tom.

Sohasem bocsájtánám meg magamnak, ha meg-hütené magát; — mondá szívélyesen, de aggódva az öreg Sir Jonas, még mindig késével kezében állva a borház előtt.

— Magam sem — mormogá Carruthers — most tehát siessünk, Miss Christie.

Karon fogott s csaknem futva kellett követnem, míg csak egy falhoz nem értünk, hová már sir Jonas nem láthatott el.

— Most pedig — mondá — más uton fogunk haladni.

Ekkor egy hosszú körte s almafasor között futó ösvényre vezetett le, egy oldalkapuhoz, melyet azelőtt még nem láttam.

— Egy sétára akarom önt rábirni — mondá.

— De hiszen későn van már, és aztán oly különösen is vagyok öltözve.

— Nem tesz az semmit. Remélem, nem álmos — mondá — és arczomra nézett. Nem. Szemei egészen derültek s élénkek.

Keresztül mentünk tehát a rácsajtón, és egy szük ösvényen át le a folyóhoz. A csónakháznál megállapodtunk és Carruthers azt az észrevételt tevő, mily szép volna az éj a csónakázásra.

— De oly későre jár az idő, Mr. Carruthers. Mit fog mondani Lady Mills?

— Magamra vállalom én Mills Ladyt; ön pedig oly derék jó kis leány, hogy senki sem fog semmi rosszat gondolni tetteiről.

— Nyujtsa ide a kezét, — mondá. — Lépjen át óvatosan. Így ni.

A csónakban valék, s gyönyörteljesen mosolyogtam.

— Vegye át a kormányt és majd forgassa a szerint, a mint mondani fogom.

Kibontakoztam sálomból és uj felelősségem érzetével engedelmeskedtem a nélkül, hogy egy szót kiejteni tudnék, és Laurencere gondoltam. Annyi mindenféle mondani valóm lett volna számára az utóbbi két napról.

— Gondolata most nem velem foglalkozik — mondá hirtelen Carruthers.

Én felrezzentem, s kipirulva rántottam meg egyszerre a kormányt.

— Nem tesz semmit — mondá Carruthers szeliden, csupán hálátlanság ez egy kicsit öntől. Mert „ő” felényire sem gondol annyit önre, mint én.

— Reám gondol! Én — én Mrs. Mannersre gondoltam.

— Szerencsés Mrs. Manners, hogy ily átszellemült boldog mosolyt képes csinálni egy szép leány arczára!

— Kit gondolt ön, Mr. Carruthers.

— Ha megmondanám, felfordítaná a csónakot, vagy azonnal azt parancsolná, hogy kössek ki.

— Nem, nem tenném azt. És ön nem törődne velem, ha tenném is.

— Engedje hát, hogy melléje üljek, aztán megmondom. Együtt evezhetünk.

Mellém ült, s csapkodta evezőjével a vizet majd egyik, majd másik oldalon.

— Hogy van az — kezdé — hogy a nő mindig legkevesebbet törődik ama férfiúval, ki őt legigazabban szereti?

A kérdés, mely egészen uj volt előttem, megdöbbsentett.

— Igazán mindig úgy van? — kérdeztem izgatottan.

— Félek, hogy igen — mondá ő igen halk

hangon, oly szomorú tekintet vetve reám, hogy szinte megzavart.

— De hát hogyan nyilvánul az az érzés? kérdeztem reszketeg hangon.

— Én azt hiszem, legjobban megérti azt a nő a reá függesztett szemek tekintetéből — suttogá Carruthers, s oly hosszan tekintett reám, hogy szinte kellemetlenül érintett.

Elfordítám fejemet.

— Hogy ha a nő — folytatta Carruthers ugyanazon a suttogó hangon, egészen fülemhez hajolva, — ha a nő ajkát a férfi ajkához illesztve, annak szemeiből igyekszik kiolvasni a hévteljes felindulást, melyet iránta érez.

— Oh ez igaz lehet — mondám hirtelen közbe vágva, s szívem dobogott a visszaemlékezéstől Laurence első csókjára.

Carruthers visszavonult, bajuszát végig simitá és egészen szokatlan módon nézett reám.

— Ön — úgy hiszem — nem lakott egész életében falun, Miss Christie — mondá szárazon.

És egy pillanat alatt megértettem tekintetéből és hangjából, hogy mit tettem. Mig ő szerelemről beszélt s udvarolt nekem, én azalatt kizárólag Laurencera gondoltam. Miért is engesztelőleg nyujtám feléje kezemet, így szólva:

— Ne érezze magát sértve, Mr. Carruthers. Be kell ismernem, mind igaz, a mit ön mond, de én annyira szeretem őt, hogy nem tehetek róla, ha azt hiszem, hogy „ő“ szeret legjobban.

Vigasztalására mondtam ezt, mire megfogta kezemet és megcsókolá, de nem úgy, mint ha valami sokat törődnék velem, s azt indítványozá, hogy talán jobb is lenne már visszatérnünk. Megforditá a kis hajót, a kedvező szél pedig nagyon

rövid idő alatt parthoz szállított bennünket, miközben csak keveset beszéltünk, de újra egészen jó barátokká lettünk, mert az én örömmel vegyült félelmem mulattatta Carrutherst.

Mire kikötöttünk, a templom tornyában épen félkettőt ütött az óra. A késői idő nagyon megijesztett engem.

Még mielőtt Carruthers megakadályozhatott volna, elsiettem s a társalgóban találtam Mills Ladyt Mrs. Clowes-al, az elsőt aggodalmas, komoly tekintettel, az utóbbit haragosan, elégtelenül.

— Hol volt ön, kedves gyermekem? Már azt hittük elveszett. A Lady hangja reszketett.

— Oh, Lady Mills, annyira sajnálom a dolgot! Csónakázni voltam a vizen Mr. Carrutherssel, ő biztatott, hogy ön nem veszi azt rossz néven; de magamnak kellett volna okosabbnak lennem, mikor már oly késő volt.

— Minél később, annál jobb, édesem — mondá Mrs. Clowes szokott csipős modorában. De Mills Lady arcza kiderült, a mint reám tekintett.

— Nem tudja ön, kedvesem, hogy Mr. Carruthers a legveszedelmesebb férfiak egyike. Egyszerre elhallgatott, mert Carruthers lépett a szobába; mire ő hozzá fordulva, oly szigorú hangon, mely engem megremegtetett — mondá neki:

— Tom, nem szégyenli ön magát kissé saját maga előtt?

II.

Carruthers komolysággal felelé:

— Talán, igen; de az nem baj. Ez az inkvizíció felesleges és helytelen is, Stephana, mert hiszen könnyű meglátni, hogy erre a gyermeke

nézve az éj és a nappal egyforma. Nagyon helyes volt öntől, gyermekem, egyenesen Mills Ladyhez jönni — mondá nekem nagyon szívélyesen.

Azzal kezét szorított velem. Mills Lady megcsókolt, Mrs. Clowes fejét biccenté meg és elküldtek aludni, a nélkül, hogy tudomásul vennék többet az illedelem megsértését.

Másnap reggel a városba készülő Sir Jonasnak kellett engem visszakisérni Afdersbe, honnan ő a beaconsburghi állomásra volt menendő. Kivéve talán a tőlem magát mindig távortartó Mrs. Clowest, mindenki nagyon szívélyesen bucsuzott el tőlem és épen midőn már fölültem a phaetonba, csak Sir Jonasra várakozva, hogy mellettem helyet foglaljon, Gordon, Carruthers titokzatos szolgálja közeledett bamba tiszteletteljes modorában hozzám.

— Ugy hiszem, ez az öné, Madame. Alkalmasint elejtette, mert a lépcsőn találtam meg, és félek talán kárt is tettem benne, mondá, és kezembe adta nyakékemet.

Annyira meg valék lepetve, hogy a komornyikot távozni engedtem, még mielőtt köszönetemet nyilváníthattam volna neki. De mikor az ékszert megfordítottam, azt vettem észre, hogy a kis paizs, melyre a kezdőbetűk vésvé valának, le volt törve.

Vajjon maga Gordon volt-e a tolvaj? és tán megbánta tettét? vagy pedig a tett elkövetője szégyelte magát az ékszert személyesen visszaadni? Vagy pedig csakugyan elejtettem volna, és csak álmodtam, hogy elzártam?

Midőn Sir Jonas házunk kapujánál elhagyott, különös fájdalmas érzés vett rajtam erőt, busan lépdeltem a sovány Sarah kíséretében, ki kicsiny bőröndömet hozta utánam, mint valami börtönőr, annak örülve, hogy foglyát újra becsukhatja.

Rövid távollétem után egyszerre ujult erővel merült fel agyamban mindaz, mi előttem e ház körül megfogathatlannak látszott. Vajjon igazán örült volt-e Mrs. Rayner? Ha igen, miként lehetett, hogy annak hire nem szivárgott el ama pletykakedvelő társaságba, melyet épen elhagytam s mely egész történeteket tudott elbeszélni az összes szomszédságokról? Miféle összeköttetés létezhetett Rayner és Gordon, Carruthers rejtélyes komornyikja között? vajjon csakugyan Mrs. Rayner őre volt-e Sarah, és nem volt-e ő maga is örült egy kicsit? Mi lett Jane iránt való vad féltékenységből? És miért gyűlölt engemet annyira? Vajjon elfojtá-e gyűlöletét örökre, vagy pedig — — Oh, ugyan mit tenne, ha gonosz ellenszenve irántam újra felébredne benne? — — Jobbnak véltem megszólítani, mint felőle gondolkodni, kérdezősködtem tehát Mrs. Rayner, valamint Haidée hogyléte felől. Tanítványom rosszul volt s fel se kelt aznap.

— Átfázott vasárnap éjjel, mert későig járkált a tó körül, azt állítva, hogy onnan beszélhet önnel. Mily esztelenség!

Egészen meghatott a kis Haidée szeretetének ez újabb bizonyása, s azonnal hozzá akartam sietni; de Sarah azt mondta, hogy Mrs. Rayner van nála, s a kis leány nem akarja, hogy távozzék. Felmentem tehát az emeletbe s lehető legnagyobb közönyt színelve, megkérdeztem, nem érkeztek-e levelek számomra, mire tagadó választ kaptam. Laurence pedig küldhetett volna egy kis czédulát, hisz annyira vágyódtam utána. Távolról sem oly kedves hozzám, mióta megvallottam neki szerelmemet, — gondolám, és fejemet kezembe hajtva, leültem és keservesen sirtam. De nem sok időm volt bánatomnak átengedni magamat, mert

az ebéd ideje közelgett, s én nem akartam, hogy veres szemem árulója legyen könnyeimnek. Bár Rayner mégis észrevehetett valamit, mert azt jegyzé meg, hogy nem nézek ki jobban, s a szórakozás, ugy látszik, nem használt nekem, azután magamra hagyott, mit igen-igen hálásan fogadtam tőle.

Délután megengedték, hogy Haidééhez menjek. Haidée szobája egy kicsiny öltöző volt, kályha nélkül, s én csodálkoztam azon, hogy miért nem viszik át más szobába az igazán beteg gyermeket. Mihelyt beléptem, a kis leányka felugrott ágyában és nyakam körül füzte forró kis karjait, azután oda hajtá fejemet maga mellé, és könnyörgött, beszéljek el neki mindent az első pillanattól, mióta elmentem.

Egy kis történetet állítottam tehát össze, kihagyva persze a nem neki való részleteket, és hosszabban időzve olyannál, mi előtte érdekl birt, mint a virág- és szőlőszedés. Egyszer Rayner is bekukucsált és kihallgatva elbeszélésem egy részét, azt mondá :

— Magam is szeretném az egészet hallani részletesen, Miss Christie; én azonban más kiadásban kívánám, s nem gyermekek számára átidomitva.

Kissé kellemetlenül érintettek gunyos szavai; és kezdtem kíváncsi lenni, vajjon nem neheztel-e, hogy nevelőnője oly jól mulatott.

Haidée annyira kért, teázzam vele, hogy kénytelen valék beleegyezni. Teázás alatt Haidée halkan kezdett beszélni hozzám.

— Miss Christie, nem lenne oly szives kinézni az ajtón, nem hallgatódzik-e valaki?

Kedvéért megtettem s láttam, hogy senkitől sem lehet tartani.

— És most kérem hallgatódzék egy kicsit a másik ajtónál, a mama ajtajánál.

Az csukva volt; de füleimet hozzátartva, megnyugtattam a gyermeket, hogy ott sincsen senki. Akkor azután egészen odahuzott magához és suttogni kezdé:

— A mult éjjel az a gonosz Sarah sirásra indította a mamát. Hallottam az ajtón keresztül. Mama fél Sarahtól és én is ám. Jaj! csak valaki ne hallaná.

Végighallgattam a gyermeket, akkor azután sálba burkolózva, kisurrantam a kertbe s onnan elmentem kis helyemhez, hol a fához támaszkodva Laurencet találtam. Örömsikoltással futottam hozzá, de ő kalapját megemelve, csak annyit mondott:

— Jó estét, Miss Christie...

Én ijedten álltam meg. Végre alig hallható hangon ki birtam ejteni a következő szavakat:

— Laurence, miért beszél ön hozzám így? Nem is örül a viszontlátásnak?

— Ugyan miért örülnék én, ha önt látom, Miss Christie? Én semmi sem vagyok ön előtt a mulatságos társaság után, melyből jön.

— Mit akar mondani ezzel? Ugyan mely társaság lehetne kedvesebb nekem az önénél?

— Oh, ön nagyon szives; és megengedem, talán jó szórakoztató eszköz is lehetek, ha jobb nincs.

— Oh! Laurence, hogy mondhat ön oly kegyetlen dolgokat nekem? Haragszik rám azért, hogy Denham-Courtba mentem, és ott mulattam? Nem tehettem róla, mindenki oly szives volt hozzám. De az egész idő alatt csak önre gondoltam, és szivemből óhajtám, hogy bár ott lehetett volna.

— Azalatt is rám gondolt, mialatt Carruthers suttogását hallgatta a melegházban? Ah! nem csodálom, hogy összerezzen! És gondolata akkor is nálam volt, midőn az ablakmélyedésben Carruthers székéhez támaszkodott és a midőn gyümölcsöt s virágot szedett vele és oly idillikus módon etette a halat, vagy mikor kíséretében játszott, vele költészetről beszélt, és — — —

— Elég, Laurence! nem igaz, nem igaz! Mr. Cole szedte számomra a virágot s gyümölcsöt, ő vele néztem a halakat is, nem pedig Mr. Carrutherssel. Továbbá Mr. Standing kíséretével zongoráztam, ő beszélt velem a költészetről is, és nem — — —

— Mr. Standing? az egy másik udvarló tehát? Ön jól kiválogatja barátait, Miss Christie. Félek, hogy nem lennék méltó közējük. Én nagyon is unalmas vagyok.

— Ön igen kiméletlen, mondám fölháborodással. Nem értem, mit ért ön az „udvarlók“ elnevezés alatt, de azok közül a gentlemanek közül, kiket ön fitymál, egyik sem sértene, s nem igyekeznék nekem oly szenvedést okozni, mint ön, a miért néha másokkal is szóba állok.

— Nem, azt látom, hogy iparkodott részrehajlatlan maradni, — gunyolódék tovább Laurence. — De nem hiszem, hogy czélt is ért. Még se volt Denham-Court valamennyi férflátogatójával együtt a folyón éjfél és két óra közt éjjel, nos?

— Nem — mondám — már akkor mélyen sértődve. — Nem valék elég sokáig Denham-Courtban.

— Oh! — szólt Laurence, még indulatosabban. Oly dühös volt, hogy kétszer-háromszor is kezdett beszélni. Mig végre csaknem kiabált.

— Igaz, ön nem volt ott sokáig, de jól felhasználta rövid idejét, mert hőstetteinek híre már ma reggel keringett az egész környéken.

— Az én hős tetteim!

— Igen, Mr. Rayner már ma reggel hallott azokról, még mielőtt ön hazaérkezett.

— Mr. Rayner? Oh, az épen nem meglepő! Laurence merőn nézett rám.

— Mr. Raynernek egy barátja van ott, — mondám hirtelen óvatosságal, mert nem akartam elárulni azok titkait, a kikenél laktam.

— Oh, mindig több a titokzatosság! Mr. Rayner tehát kémlelteti önt; oh, azt egészen el is hiszem róla.

— Nem úgy értettem. Neki semmiesetre sem jutna olyasmi eszébe. Nincs is szükség az én tetteim kikémlelésére, mert soha sem cselekszem olyasmit, miért pirulni volna okom. És azt Mr. Rayner is jól tudja, miután semmi ellevetést nem tett viseletem ellen, melyet ön annyira elítélni látszik.

— Mr. Rayner! Nem, ő csakugyan nem gondolna olyasmire. Neki az semmi, ha ön jó hirnevének kockáztatásával késő éjjel csónakázik egyedül egy városszerte legkicsapongóbbnak ismert férfival.

— De Laurence, honnan tudhatnám én, hogy ő kicsapongó, — kiáltám, s tovább nem bírván tűrni, szerettem volna sirni. — Igaz, hogy utólag Mills Lady is veszedelmes embernek mondta őt, de miből sejthettem volna én azt azelőtt. Senki sem kerülte őt, sőt valamennyi nő szerelmesnek látzott belé; és mind féltékenyek voltak, ha velem beszélgetett. Pedig ő semmi illetlenséget nem mondott, felényire sem beszélt oly illetlenül, mint a többiek. Oh! Laurence, ne legyen oly igaztalan hozzám!

Reade meg volt hatva végtére ; a hév, melylyel indulatosan pödörte bajuszát, csökkent, és szeliden fordult hozzám, midőn a távoli Beaconsburgh templom harangja épen a hét órát kongatta.

— Oh! — mondám ösztönszerűleg a ház felé fordulva.

— Mi az? — kérde Laurence, újra merevebben.

— Mr. Raynernek megígértem, hogy egy negyed nyolczkor a társalgóban leszek, hegedűjátékát kíséрни a zongorán.

— Kérem, ne tartóztassa magát, — mormogta fogai közt. — Nagyon is sajnálom, hogy eljöttem megzavarni. De miután két nap mulva el kell hagynom Geldhamot, és más alkalmam nem igen lesz távozásom előtt önt látni, bátorságot vettem magamnak ma este ez utat választani, hogy gratulálhassak, hogy oly tökéletességre vitte a kaczerkodást. Jó éjt, és egyszersmind Isten önnel, Miss Christie. Kivánom, hogy Mr. Raynerrel is kellemes estéje legyen.

Azzal szenvedélytől reszketve megrázta kezemet és eltűnt az ültetvények közt, még mielőtt képes lettem volna hangomhoz jutni, hogy vissza-szólítsam. Oly szerencsétlen valék, hogy még sirni sem tudtam.

Visszahanyatlottam ülőhelyemre, s úgy érzém, mintha életemnek összes öröme, reménye eltűnt volna a haragos és meg nem bocsájtó Laurence-al. Ott ültem minden gondolkozás nélkül, mig végre maga Rayner jött ki keresésemre ; és látva bánatos kinézésemet, azt mondá, hogy fáradt vagyok, s ne játszszam az este már vele ; de én akartam ; lementünk tehát, s ő elővette hegedűjét. Én pedig zongoráztam.

Látva fáradságomat, a kandallóhoz vezetett s felkért, hogy beszéljem el neki denhamcourti időzésem történetét, a mit én meg is tettem, elmondva, hogy hamis gyémántom mily feltűnést keltett, s igazinak tartották, sőt a rajta levő betűket is említettem. Ide érve így folytatám :

— Olyas valami is történt, Mr. Rayner, mit különössége miatt közölnöm kell önnel. Nyakéket bezártam kis szekrényembe, legalább biztosan azt hiszem, hogy belé tettem szombaton este, és másnapra eltűnt.

— Nos, majd találunk helyette másikat.

— Oh, nem! Hiszen a legkülönösebb része a dolognak csak most következik. Ma reggel közvelen eljövetelem előtt átadta nekem Charruthers komornyikja, mondván, hogy a lépcsőn találta meg. De a kis paizs a kezdőbetűkkel letört és elveszett. Nem furcsa-e ez?

— Igen, de ez is csak azt bizonyítja, hogy cseh üveg, mert ha igazi gyémántok volnának, ugyancsak csodálkoznám, hogy visszaadta. Gondatlan kis czicza, nem is érdemel semmiféle pipereczikket. Ugyan mondja meg, mit csinálna, ha igazi ékszerekkel birna, mikor az utánzatokra sem képes vigyázni?

— Oh, Mr. Rayner, remélem, nekem sohasem lesznek drága ékszereim.

— Azt hiszem, ott sok oly hölgy lehetett, kiknek ékszere szemeit kápráztatta.

— Nem igen sok ékszert viseltek : hanem azt képzelem, hogy némelyiknek sok lehet. Azt beszéltek, hogy az egyik urnőnek, ki egy jelen nem volt dús gazdag kereskedőnek a neje, remek ragyogó gyémántjai vannak.

— És ugyan mi neve ama szerencsés Ladynek?

— Mrs. Cunningham.

— És mit szólt Mrs. Cunningham az ön nyakékéhez?

— Ő nem akarta hinni, hogy utánzat és megszidott gondatlanságomért; de én igazán —

— Ugy hiszem, ő nagyon gondosan őrizi a sajátját, — szólt közbe Rayner.

— Oh igen, ön nem is képzei, mily gondosan. Van különösen egy foglalata gyémántokból és macskaszemekből.

Megállottam, Rayner, megérintve karomat, türelmetlenül sürgetett:

— Tovább, tovább, folytassa.

— Miről is beszéltem? Oh igen tudom már, Mrs. Cunningham ékszeréről. Van neki egy macska szemű s ritka nagyságu, gyémánt foglalatu ékszere, melyet ő — —

— Melyet ő hol tart? — kérdezé ásítózva Rayner.

— Oh, melyet ő folyton magánál hord! — mondám.

— Hiszi ön azt? kérdezé Rayner nagy érdeklődéssel.

— Hogyne. Ő maga mondta nekem. És az egész házban senki, még saját komornája sem sejti, hol vannak. Ha alszik is, párnája alá rejti.

Rayner felkelt s nyugtalanul alá s fel járkált a szobában, mintha alig várná már ő is, hogy ágyába kerüljön, de álmosnak nem látszott. Szemei egészen derültek s éberek valának. Kezembe adta a gyertatartómat s azzal jó éjt kívánt.

III.

Másnap reggel annyira elaludtam, hogy a reggelizést már félig elvégezték, mire lementem. A reggelit szokatlan pontossággal szolgálták fel aznap, és meglepetésemre az ajtó előtt találtam a hintót és Mrs. Raynert uti öltözékben az asztalnál.

— Nos, Miss Christie, mi is unatkozunk, mint ön, és magára hagyjuk Aldersben, — mondá Rayner, látva a bámulatot arczomon.

Tréfás enyelgéséből az tünt ki, hogy pár napra a fővárosba utazik és Mrs. Rayner elkiséri a beaconsburghi állomásig. Mint mondá, talán szombatig vissza sem tér. Keddi napon utazott el.

— Nem szeretne-e ön is velünk jönni Beaconsburghba? Legalább nem térne Mrs. Rayner egyedül vissza.

Mrs. Rayner nem nagy lelkesedéssel fogadta férje indítványát, de én elfogadtam s elindultunk. Kényelmes helyem volt velük szemben az első ülésen; de alig birtam lebeszélni Raynert, hogy ki ne üljön a kocsisához, hogy mi bent jobban el-férjünk.

Nagyon korán értünk az állomásra. Rayner föl s alá sétálva beszélgetett majd az állomásfőnökkel, majd más ismerősével, mindenkinek elmondta, hova megy, sőt kérdezősködött azoktól, kik nemrég voltak Londonban, mi minden látni való van most ott, s kérte, hogy ajánljanak neki valami nagyon jó szállót. Azután hozzám fordulva így szólt:

— Bármilyen történnék is távollétem ideje alatt, ha például Haidée rosszabbul lenne, vagy Mrs. Raynernek baja volna, sürgönyözzön kérem azonnal a Charing Cross Hotelbe. Nem tudom még

ugyan, oda szállok-e, de ott mindig megtalálnak. Irodámban találni fog sürgőnymintákat is, írja meg, s adja át Samnak, ő majd elhozza rögtön ide Beaconsburghba. De Samnak adja, s ne bizza egyik asszonycselédre sem.

Csodáltam, hogy e megbizást nem a nagy befolyásu Sarahnak adja; azonban ellenvetés nélkül vállaltam el a megbizást.

— Mit hozzak önnek az utról? — kérdező közvetlen a vonat indulása előtt. Majd hozok granátot, az a legjelentéktelenebb piros kő, és nagyon szép.

— Oh, jobb szeretném, ha nem hozna semmit, én igazán nem vágyom ékszerre.

De a vonat már indult s Rayner szives bucsut intve nevének s engem nyájasan köszöntve, — eltűnt szemünk elől. Mi pedig bevásárlásaink után láttunk és hazakocsiztunk Geldhamba. Kellemetlen utazás volt.

Otthon pedig unalmas napot töltöttem, mert mihelyt a beteg Haidéehez bementem, Mrs. Rayner rögtön elhagyta a szobát s nekem rosszul esett látnom, hogy engemet kerül, — kénytelen valék tehát ellentállani a beteg gyermek esdekléseinek, hogy mellette maradjak és egyedül bolyongtam a ház körül s a kertben, oly végtelen szerencsétlenség érezve magamat Laurence viselete miatt, hogy se irni, se dolgozni nem tudtam.

A teához nem jelent meg Mrs. Rayner. Sarah állítása szerint Haidée rosszabbul volt, anyja nem akarta elhagyni. Az este igen hűvös volt, és mivel Mrs. Rayner tüntetőleg megparancsolá Janenak, hogy Miss Christie kályháját rögtön ebéd után befűtse, teázás után azonnal felmentem szobámba, és kandallóm mellé leülve, azzal vigasztaltam magam

szomoruságomban, hogy legalább a meleget élvezhetem.

Hét óra tájban feljött hozzám Jane sirva, hogy Haidée egyre rosszabbul érzi magát.

— Én félek Miss, hogy a kisasszony, meg fog halni — zokogta a kis cseléd, — be nem akarnak ereszteni hozzá, de hallgatóztam, mióta Mr. Rayner elutazott, Sarah sincs itthon, Mrs. Raynertől pedig nem félek. Hallottam, hogy mily keservesen sirt és szólította önt, én azt hiszem, nem is tudja már, mit beszél, szegény kis teremtés, doktorért kellene küldeni, de nem hiszem, hogy megtegyék. Sarah nem törődik vele, Mrs. Rayner pedig nem mer, higgye el, Miss, Mrs. Rayner kevés parancsát a cselédség csak immel-ámmal, vagy épen sehogy sem teljesíti, mig Mr. Raynernek egyetlen szava varázshatalmat gyakorol.

Jane kíséretében azonnal Raynerné lakóosztályába siettem. Beléptünk a folyosóra. Ott oly hideg volt, hogy fogaim vaczogtak, mennyire megvalék lepve, midőn végéhez érve, azt láttam, hogy e hideg, nedves októberi estén az ablak nyitva van. Rögtön becsuktam, azután az öltöző szobába lépve, halkán kopogtattam. Hallottam Haidée hangját, de nem érthettem szavait, ez alatt Mrs. Rayner zokogva szólítá őt nevéen. Csendesesen beléptem, mire az anya ijedten ugrott fel térdeiről Haidée ágya mellől. Haidée felismert, mert arczába szökött a vér és szemei lázasan ragyogtak, sőt beszélt is valamit.

Ágyához ülve, iparkodtam őt betakargatni, mert a szoba épp oly hideg volt, mint a folyosó. Mrs. Rayner, a kis ágy rácsozatába kapaszkodva, épen oly láztól villogó szemekkel nézett rám, mint kis leánya.

Keble lihegett, s keze idegesen szoritá a rácsozatot, miközben azt mondá:

— Mi joggal jött ön ide? Nem elég kényelmes és meleg az ön tornyocskája talán? Miért kell ide jönnie? Férjem szivesebben látná. Gyermekemtől is megfoszt? Nem kimélhetne-e meg legalább most, mikor haldoklik?

— Ő nem haldoklik, Mrs Rayner, ne mondja azt. Ép azért jöttem le, hogy nem lehetnék-e valamilyen segítségükre? Miért nem viszi át saját szobájába? Itt oly borzasztó hideg van. És nem kellene-e Maitland orvosért küldeni? Oh, elfelejtetem. Ő nincs itthon. Azonban elküldhetné ön Sam-ot Beaconsburghba Lowe orvosért.

Mrs. Rayner modora azonnal átváltozott. Reám tekintve, a harag és bizalmatlanság összes kifejezése elenyészett nagy szeméből, és zokogásban törve ki, suttogá:

— Nem merek — nem merek!

— Bevihetem őt az ön szobájába, Mrs Rayner?

— Ne, ne!

Akkor, ha megengedné nekem, felviszem Haidéet magamhoz. Ön nem fog szenvedni azáltal, hogy távolabb lesz, tudva hogy gyermeke javáért történik, megengedi? — mondtam rábeszélőleg. — Oda fent olyan jó meleg van, hogy az se lenne baj, ha ruháit levetné magáról a szegény kis teremtés; aztán majd jól betakargatom, hogy át ne fázzék utközben.

Mrs. Rayner tehetetlenül bámult reám.

— Meg merné ön azt cselekedni? — kérdezé félénken.

— Mindenesetre, az ön engedélyével.

— Ön igen jól tudja, hogy az én engedelmem semmit sem számít, — zokogta.

— Nem is csodálom, te szegény örült aszszony, — gondolám magamban. De nagyon sajnáltam őt; és megkérdeztem, nem akarná-e az éjszakát ő is szobámban tölteni, hogy gyermeke közelében lehessen.

De Mrs. Rayner megijedt ez eszmétől; begöngyölte tehát a gyermeket, hogy addig is felvigyem saját ágyamba, míg az ő kis ágycsóját felhozhatják utána. Magam is féltem ily parancsot adni a gonosz Sarahnak, a ki éppen akkor, midőn magamban azon tündöttem, vajjon fog-e engedelmessé válni, belépett a szobába. Azonnal megkísérlelem tehát

— Sarah, kérem, hozza fel Haidée ágycsóját az én szobámba. Itt nagyon hideg van. Jane majd segíteni fog, ha nehéz lenne.

Nem tudta magát rögtön elhatározni, vajjon szentelen vagy alázatos legyen-e, de az előbbire szánta el magát.

— És ugyan mi joggal osztogat ön parancsokat, Miss, a butorok elmozdítására?

— Urnője kívánja azt.

— Az én urnőm! És ugyan ki legyen az?

— Tudhatja, hogy Mrs. Rayner!

— És ennél nincs önnek több felhatalmazása?

— De igen, — mondám merészen, — a Mr. Rayneré.

Mind a két nő összerázkódott s reám bámult, mire Sarah felkapva az ágycsóját, szó nélkül ment ki a szobából. Mrs. Raynerhez fordulva, szeliden mondám neki:

— Ne aggódjék Haidée miatt. Gondosan fogom őt ápolni. És ha ön megengedi, elküldök orvosért is a saját felelősségemre.

A szegény teremtés lehajolt és megcsókolá egyik kezemet, azt, a melylyel a gyermeket átkaroltam.

— Az Isten áldja meg, Miss Christie! — hebegte és megfordulva, lerogyott az ágy üres helyére, s könyekre fakadva, keservesen zokogott.

Hallani sem akarta vigasztaló szavaimat s én kénytelen valék könyes szemekkel távozni a szobából, hogy picziny betegemet felvigyem az emeletre. Nem siethettem nagyon, mert a teher kissé sulyos volt oly gyenge nőnek, mint én. Mire felértem szobámba, az ágy Haidée számára már meg volt vetve és Sarah eltűnt.

De most hogy keritsek orvost? mert komolyan aggódtam a gyermek felett. Több segílyt várni Sarahtól lehetetlen lett volna. Lementem a gyermekszobába, kihívtam Janet, ki már épen le akart feküdni, és megkérdeztem, hol alszik Sam.

— A faluban, — volt a válasz.

Most, hogy Rayner távol volt, senki sem hált a házban az öreg kertészt kivéve, ki semmi esetre sem érne be hajnal előtt Beaconsbourghba, ha este kilenczkor küldeném el. Jane tulságos fiatal, a szakácsné tulságos öreg volt. Csak egyetlen választás lehetett, ha magam megyek.

— Menjen, Jane, és kérje meg a szakácsnét, kölcsönözze nekem ide nagy kerek esőköpenyegjét, — mondám, — és hozza el nekem Miss Haidée egyik sűrű fátyolát.

Jane bámulva futott a kívánt holmi után; és látva komolyságomat, hévvel sietett engem begöngyölni s egy középkoru falusi asszonynya átalakítani. Azután felnyitá esernyőmet, és kissé nevetgélve furcsa külsőm felett, kieresztett, de lelkiismeretes ígéretet tett előbb, hogy Haidéet pilla-

natra sem hagyja el visszatértemig, és megvédelmezi Sarah ellen is, ha kell.

Csak akkor ijedtem meg igazán a saját vakmerőségemtől, mikor a csarnokajtó becsukódott utánam, elgondolva, hogy esernyőmet s eszemet kivéve nincs semmim, mi megvédelmezzon a Beaconsburghig tartó hosszú három és fél mértöldnyi ut alatt. A hold épen második negyedében volt, de nem nagyon világított, a felhős éjszakán, meg esett is hébe-hóba. Szerencsésen elhaladtam a geldhami házak előtt s az egyenes országútról fel egy dombra, hol egy ház sem volt már látható, midőn egyszerre kocsizörgést hallottam hátam mögött. Lassan döcögött az fel a meredekre, én pedig jól esernyőm alá bujva, lassabban lépdeltam. De a dolognak kellemetlen következménye lett.

— Halló, jó asszony! Ne vigyem föl kocsin a hegyre? — kiáltá az, a ki a lovakat hajtotta; szívem megdobbant, mert a hang Laurenceé volt.

Egy pillanat alatt átalakultam, vérem pezsgett az örömtől, ereim gyorsan lüktettek és oly tréfás kedvem lett, hogy szerettem volna fölkapzagni.

— Hm, hm! — dörmögtem lassan és bevárva a kocsist, segítségével nagy nehezen fölkapaszkodtam mellé az ülésre.

— Nos, jól van így? — kérdezé, én pedig újra csak azt dörmögtem. — hm, hm! azután elindultunk.

Oh mily boldog valék oldala mellett! De oly nehezemre esett, hogy közelemben levő kezét meg nem foghattam s nem hajolhattam vállára, s meg nem mondhattam neki, mily boldogtalan valék az elmúlt est óta, midőn oly rettenetes sértő gyanúsitással, szó nélkül elhagyott, hogy többé soha

viszont ne lásson. És ime, most még is újra lát; és nem tehet ellene semmit. Szinte idegesen vártam, mit mondana, ha felfedezném előtte magamat.

Szinte türelmetlen kezdtem már lenni, hogy fel nem ismer; de a mint lopva reá pillantottam, láttam, hogy biz ő legkevésbé sem kíváncsi uti társára. Hanem elmélyedtnék s igen lehangoltnak látszott; rendkívüli megelepedésemre azonban pamut kézeloeket huzott kézcsuklóira, melyeket tőlem vett a jótékony bazárban. Nekem ugy tetszett, mintha kedvtelve nézegetné, és e felbátorításra megszólaltam.

— Nem csevegnénk egy kicsit? — kérdeztem természetes hangomon. Akkor már rendes, sima uton kocsiztunk, de Laurence ugy megrántá a gyeplőt, hogy a lovak megállottak.

— Nem fog tán újra czivakodni velem, ugy-e? — mondám, felhasználva örömének első fellobbanását.

A gyeplőt jobb kezébe fogta s a ballal átkarolva derekam, megcsókolt sűrű fátyolom daczára. És így kibékültünk egyetlen szó vagy magyarázat nélkül.

Én elmondtam neki vándorlásom okát s ő nekem az övét. Atyja bement a fővárosba bevásárlásokat végezni, és a tiz órai vonattal kell ismét megérkeznie Beaconsburghba, hová Laurence elibe kocsiz.

— Mindenek előtt Lowe orvosért megyünk el, azután önnek velem kell jönni atyámért az állomásra, — mondá.

— Ön azt mondja, birtokot készül venni, Laurence? — kérdeztem az állomás előtt várakozva.

— Igen, hogy önnek otthont készítsek elő,

és legyen miből megélni! Én értek valamit a gazdasághoz, és az se baj végre, ha saját káromon okulok majd eleintén.

— De hát hogy gondoskodhatik ön otthonról egy kitanult, kaczer leány számára, kinek azt mondta a mult este, hogy sohasem akarja többé viszontlátni?

— Az ember nem lehet mindig felelős azért, mit olyan kis tündérnek mond, minő ön, — nevetett Laurence. — Csak nem hitte el, hogy sohasem keresem fel többé! Holnap este készültem meglátogatni önt. Egész nap atyámmal kell lennem, de estére visszatérek és bátran Miss Christie után fogok kérdezősködni, ha csak távol nem lesz.

— Nem igérem meg.

— Rayner távol lévén, legalább jó sokáig cseveghetünk majd együtt; azután majd a czimet is átadom, hova írhat nekem.

Annyira elmerültünk a társalgásba, hogy észre sem vettem a férfit, ki az utolsó szavak alatt közelünkben állott. Laurence visszafordulva, hirtelen észre vette, hogy a vonat már meg is érkezett.

— Várakozzék reám, kedvesem — szolt sietve, s aztán oly gyorsan rohant el, hogy egyenesen neki ment az illető férfinak, a ki tengerész ruhába volt öltözve, és kalapját leütötte.

Visszatérve atyjával, ki engem szívélyesen köszöntött, végtelen sápadt és izgatott volt.

— Tudja-e, ki volt az az ember, kinek neki-futottam? — kérdé sugva.

— Az a tengerész?

— Az nem tengerész, hanem Rayner.

— Laurence! — mondám hitetlenül.

— Mondom, hogy ő az, esküszöm önnek! Ugyan mit csinálhat az álöltözékben itt lappangva?

Ezzel a vonattal érkezett. Kihallgatta bizonyosan párbeszédünket is. Most tehát figyeljen szavamra, ibolyám, mert nem igen fogom viszontlátni.

— De Laurence, miként akadályozhatná azt ő meg? Ön eljön hozzánk, s utánam fog kérdezősködni.

— Figyeljen, Viola — szólt közbe Laurence. — Ha holnap este hét óráig nem lát engemet, akkor legyen pontosan fél nyolczkor kis buvóhelyén.

— Jól van Laurence, ott leszek, ígérem.

De őt többé mi sem nyugtatta meg.

— Mondom, hogy az sem fog használni, szerelmem, óh nem használ itt semmi. Ma este kell búcsút vennünk egymástól, mert mi nem fogjuk viszontlátni már egymást.

IV.

Az egész uton vissza Geldhamba az öreg Reade-del beszélgettem, Laurence hajtotta a lovakat, és csak vissza-visszanézett reám, vagy betakar-gatott, de alig szólt valamit. Alders kertkapuja elé érve leugrott, lesegített s kérte atyját, kocsizzon haza, ő majd gyalog fog menni és mellém jött.

— Ibolyám, — mondá komolyan, — örült valék beleegyezni atyám kívánságának teljesítésébe, hogy elutazzam, mert jobban aggódom most ön miatt, mint valaha. Alders nem biztos hely önnek. Most már jól látom azt, mit nem láthattam vak szenvedélyemtől a mult este, hogy ön oly jó, oly ártatlan s a gonoszságnak nincs hatalma felette, és mégis — — de nem — — nem merem felnyitni szemeit, hisz épen ártatlan tudatlansága teszi oly vonzóvá.

— Hallgasson ide, ibolyám ! — mondá hirtelen

mintegy szerencsés gondolattól megkapatva. — Ha távollétem alatt bármely férfi, legyen az bárki, Rayner, atyám vagy más, szépnek mondaná és azt állítaná, hogy szerelmes önbe, rá se figyeljen és ne higgyen neki.

— Nagyon jól van, Laurence.

— Még csak nem is irhatok önnek nyíltan, ha pedig tutyi-mutyi öreg atyám leveleibe zárok számára levelet, akkor meg épen nem jut az ön kezébe.

— Miért ne küldené ön azokat Mrs. Manners-hez, Laurence? Akkor egészen biztos. Én azt hiszem ő sejt is már valamit, — mondám mosolyogva, visszaemlékezvén, miként szöktetett ki a rácsajtón ama nevezetes pénteken este, midőn Laurence először vallá meg nekem szerelmét.

Laurence hévvel ragadta meg az eszmét.

— Ez pompás egy gondolat, szerelmem! Még holnap reggel fel is keresem őt, s megkérem, hogy távollétem alatt legyen gondja, a mennyire teheti, önre, ibolyám. Nem hiszem, hogy ő nagyon szeretné testvéreimet. Bár kedvesebbek volnának, vagy valaki már nőül venné őket, kivált Maud-ot. De senki se oly bolond, hogy megtegye. Nincs fogalma mennyire megy e két nőnek: Maudnak és anyámnak zsarnoksága; atyám retteg tőlük és kerüli őket. Anyám azt hiszi, sorsomat kezében tartja; de abban csalatkozik, és a következő hat hét alatt majd tapasztalni is fogja; mert ha tovább is külföldön akarna maradni, akkor bizony magára hagyom. November harmadik hetében nekem vissza kell térnem Angliába, és a hónap eltelte előtt pedig nőmmé kell lennie, egyetlenem.

— Oh Laurence, oly hamar!

— Oly hamar? hiszen az egy egész század

még! Megőszülnék, ha még csak egyetlen hetet kellene is tovább várunk. Még ma nem tudom, hová szállunk, de holnap este elhozom a czimet, a hova majd írjon. Nos tehát, ha valami történnék, ha beteg lenne, vagy bármi forduljon elő, írjon azonnal, és én haladéktalanul visszasietek Geldhamba. Azután egyetlenem — — —

Kocsizörgés szakitá félbe beszédünket. Lowe orvos hintaja tért vissza a háztól. Oda futottam a kocsi ablakához s az orvos megnyugtatót, hogy Haidée-nek most még csak kis hideglelése van, de nagyon kell reá vigyáznunk, mert állapota rosszabbra is fordulhat, másnap reggel majd újra visszatér megnézni a gyermeket. Azt mondá, hogy a kis leány melle igen gyöngé, s a nedves, hideg hely nagyon káros, ártalmas reá nézve, s szeretné ha szülei tanácsát követnék és valamely szárazabb, enyhébb éghajlatra költöznének vele, mihelyt a gyermek elszállitható lesz.

— Most csak hagyják ott, a hol van, — mondá — az a szoba igen jó neki, meleg, tágas és magas, és nem nedves. De az épület földszinti helyiségei olyanok, mint egy nyirkos pincze. Igaz, hogy Mrs. Rayner a földszinten hál?

— Igen, teljesen igaz.

— Ha nekem e házban kellene laknom, azokat, kiktől megszabadulni kívánnék, a földszinten hálalnám, magamnak pedig megtartanám a toronyszobát.

Az orvos vén agglegény volt, s egyformán tires nyerseségéről, úgy, mint ügyességéről. Rayner hudtommal nem kedvelte őt.

— Nini a fiatal Reade? Ön az, Laurence? — mondá az orvos, kocsijából kihajolva a fák mögött álló árnyhoz fordulva.

Laurence előlépett.

— Én vagyok, orvos ur.

— Oh, oh! Bizonyosan a beteg gyermek után jött kérdezősködni, ugy-e?

— Nem, Mr. Lowe. Épen most tértem vissza atyámmal s ez urhölgygyel itt Beaconsburghból, és most bucsuzni akartam tőle, miután elutazom, s nem fogom őt viszontlátni már, csakis pár nappal megyezőnk előtt — mondá Laurence halk, de büszke hangon, kezét vállamra téve.

— Menyasszonya a Miss?

— Igen, de még titok.

— Oh, oh természetesen! Ez urhölgy tehát Miss Christie, kiről már oly sokat hallottam! — mondá és fesztelenül tette le szemüvegét, hogy jól szemügyre vehessen a hold bágyadt fényénél. — Nos, bizony az én fiatal koromban nem forgatta volna úgy el a férfiak fejét.

Mindketten neveltünk a vén ember nyereségén.

— No csak vigyázzon, Laurence, nehogy elforgassa valaki az „ő“ fejét az ön távolléte alatt! — mondá az orvos, kiméletlen tekintetet lövelve reá; és azzal hirtelen leeresztve az ablakot, megparancsolta a kocsisnak, hogy hajtson.

Ez utolsó megjegyzés nagyon bántotta szegény Laurencet s rossz omennek tartotta; mikor előhoztam, hogy most már be kell mennem, de holnap látjuk egymást, oly kétségbeesetten karolt át, hogy nem találtam szavakat vigasztalására.

— Látja, mily véleménynyel van a bölcs Lowe orvos az ön Raynerjéről, ibolyám — mondá, nyugtalanul nézve szemem közé. — Figyeljen most szavaimra, kedvesem. Ne bizzék Raynerben, s ne higyen senkinek, míg én távol leszek, de ne

higyen különösen semmit, mit felőlem hallani fog, bárkitől hallja is. Mit szólna ön például, ha egy más nővel való házasságom bizonyítványát mutatnák önnek, ibolyám?

— Ah, Laurence, hiszen csak nem azért utazik el, hogy megnősüljön, ugy-e nem?

— Nem, gyermek, nem; és bárki mondana is ilyesmit rólam, tudhatja, hogy az hazugság. Vagy ha például leveleim elmaradnának, és azt fogják mondani, hogy meghaltam — — —

— Ah, Laurence, ne beszéljen ilyent!

— Tehát az is hazugság lesz. Én életben leszek, s az egész hat hét alatt ibolyámra gondolok, hogy visszatérve hitvesemmé tegyem; és ha szüksége lesz reám, én még előbb is visszajövök. Isten velünk! Isten áldja meg, egyetlenem!

Ujra meg újra forró csókokkal halmozott, azután kitépve magát karjaimból, elrohant, a nélkül, hogy még egyszer visszapillantani bátorkodnék; én pedig reszketve s könnyes szemekkel indultam vissza a ház felé. De Laurence izgatottsága reám is elragadt s csak úgy botorkáltam előre, azt se tudva, merre megyek; míg végre a házzal szemben egy nyirfához támaszkodtam.

Ekkor egy alakot vettem észre, a mint az a pázsiton keresztül haladva a ház mögé surrant. Merően néztem feléje, de a holdat épen felhő takarta el, s így csupán annyit láthattam, hogy férfi volt és egy fehér ládát czipelt. Reszketve vártam, hogy mi fog még történni, meghuzódtam a fák között, s egyszerre csak nagy elégtélelemre az illető férfit újra megjelenni láttam Sarah kíséretében. Már akkor a hold előbukkanván, tisztán kivehettem, hogy Parkes Tom volt.

Vajjon Tom oly becsületes együgyü ember volt-e, minőnek őt képzeltem, vagy pedig tolvaj, és talán Sarah birta rá, hogy ura távollétében a rablott holmit oda szállítsa? mert volt valami alatomosság a módban, a melylyel a pázsiton végigsurrant, s mely e feltevést megerősíté; másrészt azonban az is lehetséges volt, hogy ura távollétét felhasználva, saját holmiját hozta át pár napra Denham-Courtból. Végre eltűntek mind a ketten, én pedig becsengettem. Jane öt percz alatt lejött nagyon álmosan és bebocsátott.

Aludni küldtem őt és midőn azt láttam, hogy felérve a lépcsőn, betért a gyermekszobába, gyertyámmal én is fölmentem a konyhába vezető lépcsőn. Az istállókhöz vezető oldalajtó félig nyitva lévén, láttam, hogy egy kicsiny, barna táská fekszik a földön. Nem mertem közéről megvizsgálni, bár szerettem volna; de a mint gyertyámat feltartva, jobban szemügyre vehettem, úgy tetszett, mintha már ugyanazt láttam volna valahol. Szobámba siettem fel.

Haidée már ébren és határozottan jobban volt.

— Hogy aludtál, kicsikém — kérdezém, ágyára ülve s csókolgatva őt.

— Oh, pompásan, Miss Christie! Alig tudtam felébredni s egyszerre megláttam a szép tűz lobogását. Itt olyan jó meleg van. Bárcsak itt lehetne mama is; s én is mindig itt szeretnék maradni.

A gyermek lehunyta szemeit, mintha ki akarna üzni valamit emlékezetéből.

— Itt maradsz, kedvesem, mig csak újra egészen meg nem gyógyulsz — mondám, magamban elhatározva, hogy kikérem, miszerint állandóan nálam alhassék.

— Tudja-e, Miss Christie, hogy ön néha

nyitott szemekkel álmodik, mintha csak ébren volna? Én is úgy álmodtam ez éjszakán.

— Az azért volt, mivel beteg vagy, kedveském. Mindenki úgy álmodik, ha beteg.

— Igazán, mintha csak minden igaz volna?

— Igen, sőt néha azt képzei az illető, hogy lát valakit és beszél vele.

— Az én álmom is olyan volt. Ugy tetszett, mintha azalatt, míg a tűzbe bámultam, az ajtó csendesen kinyílt volna egészen magától, azután papa arczát láttam és kezében valami csillogó piros tárgy volt és épen, a mint már az ajtó egészen kitérült, én felültem ágyamban és papa rám nézett. Ekkor az ajtó ismét bezárult, s én se nem láttam, se nem hallottam többé semmit.

— Ez csak álom volt s nem igaz, kicsikém. Beteges képzelődés.

— Hát papa igazán nem jött ide?

— Oh, dehogy, gyermekem! Papa Londonban van. Nézd, az ajtó is csukva van.

Azzal az ajtóhoz lépve, megmutattam neki, hogy csakugyan úgy van. Haidée mély gondolatokba látszék merülni.

Másnap szobámban étkeztem Haidéeval és Sarah arról értesített, hogy Mrs. Rayner annyira rosszul van, miszerint nem képes szobáját elhagyni. Teázás után újra kis tanítványom ágyánál ültem tehát, ki vidáman nevetgélt és csevegett. Egyszerre csengetést hallottam, mire szívem hevesen kezdett dobogni, Laurence érkezésére gondolva. De senki sem jött fel értem, pár percz múlva tehát, nem birva már tovább kiállni a várakozást, leszaladtam a földszintre. A csarnokban találtam Sarah-t.

— Ki csengetett, Sarah? kérdezém tőle.

— Csak Gregsonék egyik fia, Miss, ki Mr. Rayner után kérdezősködött.

Különösnek találtam, hogy Gregsonék fia a főajton járjon fel. Már fél hét volt, és fél nyolczkor kicsiny buvóhelyemet kellett felkeresnem, ha ugyan Laurence még előbb el nem jöhetne. Azt hittem, már sohasem mulik el a hosszú óra, be sem várva tehát végét, magamra vettem sálomat, de midőn már indulni akartam, Sarah lépett be.

— Kérem, Miss, nem lenne szives velem átnézni ezt a jegyzéket? Mrs. Rayner nagyon rosszszul van, nem teheti meg.

— Oh, Sarah, nem érne ez rá fél óra mulva is? kérdezém.

— Akkor várakoztatnom kellene Mrs. Raynert. Hiszen az egész dolog nem tart öt percz-nél tovább.

Türelmetlenségemet lehetőleg elfojtva, kimentem vele a szobából. A feladat csakugyan nem tartott sokáig s egy negyed óra mulva már rohantam ki a kerten át kis fészkehez.

Nem is néztem az órára, de már egész sötét volt, és Laurencet még sem találtam ott. Mialatt tünődni kezdtem, mi akadályozhatta jövetelét, a torony órája elverte a nyolczat. Vajjon mi történhetett, elutazott volna már? és én csakugyan nem látnám már őt többé? Ülőhelyem alatt egy a fübe rejtett kicsiny papírdarab ötlött hirtelen szemembe. Egy jegyzőkönyvből kitépett lapocska volt az, melyre plajbászszal Laurence kézírásával a következősorok voltak írva:

„Isten vele egyetlen szerelmem! Ne feledje tegnapi intéseimet, és ha semmi más nem tenné figyelmessé, szolgáljon intésül a következő körülmény: Hét órakor becsengettem Aldersbe, Sarah

azzal utasított el, hogy Haidée mellett virrasztván, ön igen fáradt és alszik. Ide jövök, s ön itt sincs. Tudom, hogy ebben is cselnek kell lenni, és tudom azt is, honnan származik. Midőn az éjjel elváltunk, két férfi várt az istálló mögött kint egy kocsiban. Bármi történnék is, írjon. Irjon a következő czim alatt: (a czim következett.)

Beszéltem Mrs. Manners-el.

Isten velünk, egyetlen szerelmem! Vigyázzon magára az előttünk álló hat hét alatt, azután ugy sem lesz már szüksége saját védelmére.

Örökre szerető hü

Laurenceja.“

Megcsókoltam a czédulát, keblembe dugtam, s aztán besiettem az iskolaszobába. Sarah épen a kályha mellől jött el, s az óra négy perczet mutatott nyolcz után. Mennyire repült az idő!

V.

Mihelyt Sarah kiment az iskolaszobából, az asztalhoz ültem s fejem kezembe hajtva, nem sirtam ugyan, de pár forró könyecsepp pergett mégis alá ujjaim közt, és nagyon fájt, hogy Laurencet nem láthattam elutazása előtt. Bármint fontolgattam az eseményeket, azokból csakis egy következtetést vonhattam le, hogy Sarah szándékosan akadályozta meg találkozásunkat. A csengetés, melyet hallottam, Larenceé volt s miután őt hazugsággal elküldte, nekem is hazudott, azt állítva, hogy az, a ki csengetett, a Gregson fiu volt, a kárpi-tos fia.

Azután, midőn már találkozóhelyünkre menni készültem, Sarah egy jegyzék áttekintésére kért föl, s így, mire rejtekhelyemhez értem, már a nyolcz

órát ütötte, pedig az iskolaszobában még csak fél hetet mutatott az óra. Sarah az óra mutatóját is hátra igazította tehát, most pedig alkalmasint újra helyre igazítá. Ez a gonoszság elrémitett engem. Vajjon biztosságban lehettem-e oly házban, hol egy közönséges asszony ilyesmire képes, csak azért, hogy kedvesemmel való utolsó találkozásomat megakadályozza?

Szerda volt, és Raynernek csak szombaton kellett visszatérnie. Vajjon mivel fog még boszszantani Sarah a három hátralévő nap leforgása alatt? El is határoztam, hogyha türhetetlen lenne, sürgönyzök Raynernek, ő majd észretériti.

Ujra elővettem Laurence levelkáját, hogy gondolataimat eltérítsem tőle és csodáltam, hogy mi rosszat sejt ő abból, hogy két férfit vett észre kocsival az istálló mögött, a megelőző éjszakán. Bár lehetett valami összefüggése annak Parkes Tom jelenlétével, ki a kis bőrdöt vitte a pázsiton keresztül Sarah kíséretében. Meg akartam irni e körülményt Laurencenak, hogy ha ő még valamivel többet tudna, értesítesem talán valami következtetésre vezethetné.

Még mindig kezemben tartottam czédulámat, midőn Sarah belépett, gyertyatartómat hozva be, mely oly szolgálat, mire ő csak ritkán vállalkozott. Láttam a felháborodás kifejezését arczán, a mint levelemet megpillantá, miért is felmenve hálósobámba, megtanultam a benn foglalt czimet, s azután hozzá csatoltam Laurence előbbeni leveleihez, melyeket nyakamban viseltem. Másnap reggel levelet kaptam Raynertől. Megérkezése estéjén mindjárt a színházban volt — mint irá, és küldött nekem egy összegyűrt szinlapot több oly magyarázattal együtt, melyek engem nem nagyon érdekeltek, miután nem

ismertem az általa említett művészeket, életemben csak egyszer lévén színházban. Nevettem magamban Laurence képzelődésén, hogy Raynert látta volna tengerészruhában az állomáson ugyanazon estén. A szerdán délután négy órakor irt levélben megemlíté azt is, hogy volt más színházban is. Tudósított, hogy irt Mrs. Raynernek is, és levélében csókot küldött Hadiéének, de kért, ha neje rosszul volna, adjam át azt neki én helyette. Azután oly megbizást adott még, mit nem igen szivesen vettem, minek folytán reggelizés után azt mondom Sarahnak:

— Mr. Rayner azt a megbizást küldi magának, hogy el ne felejtse a távolléte idejére reá bizott dolog elintézését.

Láttam, a mint arcza elhalványult; régi gyűlölete újra felvillant szemében, úgy, hogy kivántam, bár inkább neki magának írta volna azt meg Rayner.

— Nagyon jól van Miss, — monda.

A nap nagy részét Haidée mellett töltöttem. Mrs. Rayner sem a reggelinél, sem az ebédnél nem jelent meg, de kérdzősködésekre Sarahtól mindig ugyanazt a választ kaptam, hogy nem egészen jól érezvén magát, szobájában marad. Nem tudtam feledni őt s egy kosarat és kést véve, lementem a kertbe, hogy legalább néhány virágot vágjak le számára.

Négy óra tájt lehetett délután, a fű és levelek még nedvesek valának, miután egész reggel esett az eső. Alig volt már virág, de hosszas kutatás után a levelek közül mégis össze tudtam szedni annyit, mi elég volt egy csinos októberi csokorhoz. Bevittem s a társalgóban álló csinos virágtartóba akartam elhelyezni. Besiettem tehát, virágkosarammal karomon, benyitva azonban oda, rög-

tön észrevettem, hogy az ablaknál egy gentleman állott. Hirtelen visszahuzódtam, abban a reményben, hogy nem fog meglátni, de ő megfordult, s hirtelen megállított:

— Miss Christie!

Carruthers volt.

— Azt mondták nekem, hogy ön nincs honn.

Sarah műve, gondolám.

— Nem, csupán a kertben valék.

— Nagyon, de nagyon örülök, — mondá ő, még mindig kezemet tartva, — hogy láthatom önt. Kitünő színben van, oly kitünőben, hogy félek, nem érezte hiányunkat.

— Hiszen tudja, hogy csak két nap óta ismerem azt a társaságot, — felelém komolyan.

— Azt a társaságot! Mikor azt mondom, hogy egyikünk hiányát sem látszik érezni, én magamról szólok.

— De hiszen önt sem ismertem régebben a többieknél, — mondtam mosolyogva.

— Igen, de sokkal jobban kiismerhetett a többinél.

— Abban nem vagyok teljesen biztos.

— Nem társalgott-e velem többet, mint másokkal? Nem sétált többet, nem kedvelt-e egy kicsit jobban a többieknél? Nos?

— Azt hiszem, igen...

— Ez nagyon lanyhán van mondva. Nem is értem, miért nem szerethetne ön engem, mikor én annyira szeretem.

— Oh, ön nem értett engemet, Mr. Carruthers! Én igen rokonszenvezek önnel, de — —

— De mindent el akar rontani azzal a kiállhatatlan „de” szócskával. Nem talál engem elég

csinosnak? Biztosítom, hogy engem sok felé a legcsinosabb férfinak tartanak.

— Csak nem komolyan?!

Ez gyorsan siklott ki a számból, mert azt hittem, hogy tréfál. Csak azután láttam nagy meglepetéssel, hogy komolyan beszélt.

— Hát jönnek sem talál? — kérdezé tovább.

— Oh, nem!

— Miért nem, Miss Christie? — mondá, elkeseredettséget mutatva.

Fő indokom az volt ez állításra, hogy ha jó lenne, nem haragitotta volna meg Lady Mills-t az által, hogy késő este a folyóra csalt ki, miután később maga is beismerte, hogy az illetlen dolog volt. Nem lett volna azonban szép azt ujabban felidézni, csupán annyit feleltem tehát neki:

— Csupán abból itélek, miket önről mondtak s a mit ön maga is beszélt.

— Minden ismerősét ily szigoruan itéli meg, Miss Christie, mint engem?

— Igen, egészen úgy! — mondám komolyan.

— Oh, — — azt — — a gentlemant is, kitől a piros rózsát kapta? Ezt tréfás hangon mondá, s a szőnyegre süté le szemét, mint ha szégyellene szemeimmel találkozni. Elpirultam, s azt hiszem, ő azt meglátta a nélkül, hogy fölpillantott volna.

— Vagy — — vagy ő soha sem tett semmi rosszat?

— Oh, igen, Mr. Carruthers! — mondám azon gondolattal, hogy már elég sokáig nevetett rajtam. Elég rossz az tőle, hogy féltékeny minden gentlemanre, kikkel Denham-Courtban találkoztam.

Carruthers fölkapta fejét, s egyenesen reám nézett. Nem tudtam bizonyosan, nem bosszanko-

dott-e kissé, vagy mulatott talán felettem, habár nagyon jóízűen kaczagott.

— Soha többé nem udvarlok önnek, hálátlan leány! — mondá.

— Udvarolni? Ön ezt udvarlásnak nevezi? — nevettem én.

— Semmi esetre sem a legszerencsésebb módja az udvarlásnak, azt látom; de nagyon fogok örülni, ha megmutathatom önnek — —

— Köszönöm, ne fárasztza magát; elhiszem én szavának is — mondám, s újra nevettem.

— Ugy látom, ön igen is gyors a visszavágásokban, — mondá Carruthers fejét rázva. — Nos, nem is kívánja megtudni, mik történtek azóta Denham-Courtban? kérdezé hirtelen egészen átváltozott hangon.

— Oh, igen! De azóta idő se volt hozzá, hogy sok történhessék. Hétfőn jöttem el s ma még csak szerda van.

— Mégis elég idő volt egy komoly szerencsétlenségre — mondá az ifju elkomolyodva. *A mult éjjel betörték Denham-Courtba és ellopták Mills Lady, Mrs. Cunningham, Mrs. Carew és még sok más urhölgynek legértékesebb holmiját; sőt még temérdek ezüst- és aranyeműt is.*

Carruthers az egész idő alatt az ablakban állott, míg én virágaimmal játszadoztam. Gépileg morzsoltam szét ujjaim közt egy krizantemumot a rettenetes rablás elbeszélése után, de azt sem tudtam, mit tegyek.

— A mult éjjel? — szóltam végre rémült suttogással.

— Igen, a mult éjszakán. Foglaljon helyet — mondá aztán, gyöngéden leültetve engem. — Ez

elrémiteni látszik önt. Ajkai egészen elfehéredtek, gyermekem. Engedje, hogy becsengessek valakit.

— Ne, ne! — szakítám félbe felriadva. — Semmi bajom sincs; nem érzem rosszul magamat. Ne, ne csengessen. Hanem beszéljen el nekem mindent gyorsan, kérem. Mikor tudták meg a rablást, és elfogták-e a rablókat? Tudja-e — — —

— Várjon, mindent nem mondhatok el egyszerre. A rablókat még nem fogták el, s nem is tudjuk, kik voltak. A rablást csak ma reggel fedezték fel.

— Ma reggel! Ki fedezte fel, és miként?

— Ne izgassa magát, elbeszélem én az egészet. Ma reggel egy létrát találtak lady Mills öltözőszobájának ablaka alatt, mely erőszakkal nyitattott fel kívülről. Lady Mills komornája csapott először lármát, az ablakot nyitva találva, s ő futott sikoltozva urnőjéhez. Lady Mills berohant, kinéztek az ablakon, s meglátták a létrát. Az öltözőszobának két ajtaja van; az egyiket, mely nem a hálószobába vezet, a zshiványok nyitva hagyták; de az első pillanatra úgy látszott, mintha semmit sem bántottak volna. A csecsebecsés szekrényke, melyben Lady Mills ékszereit szokta tartani, érintetlenül állt a csukott ruha-szekrényben.

De a mint kivették, látták, hogy zára le van feszítve és belseje üres. Ékszerek, csecsebecsék, mind eltűntek. Ekkor már a főkertész is bejött jelenteni, hogy bement segédjével egy Parkes —

— Parkes Tom?

— Igen Parkes Tom nevezetű emberrel, kinél a szerszámot ellopva és az ajtót betörve találták — és a kitől egy kötélt meg a létra hiányzik. Persze a rablás híre hamar elterjedt az egész házban és így aztán egymásután jött rá mindenki

saját kárára. Mindent oly rendszeres számitással vittek el, hogy csak gondos vizsgálat után jöhettek a lopások nyomára, miután minden zár, minden ajtó szépen becsukottnak látszott. Sir Jonas és pinczemestere maguk vizsgálták meg az ezüst-némü tokjait. Örömmel tapasztalták, hogy az első reteszből nem hiányzik semmi, de a mint tovább keresgéltek, a hol a ritkábban használt értékesebb ezüst és arany evőeszközök, csészék, ibrikek és karos gyertyatartók állottak, látták, hogy onnan elvittek mindent.

Legnagyobb felháborodást keltette azonban Mrs. Cunningham vesztesége. Holt halaványan jött be a reggeliző szobába, alig tudott szólani, néhány kavicsot meg pamutot hozva kezében.

Kijelenté, hogy börtokba varrva, vatta közt saját testén viselt egy remek foglalatu gyémánt- és macskaszem-ékszert; s hogy még alig fedezte fel többi kárait, midőn kibontá a börtokot, hogy meggyőződjkék, miszerint legalább legdrágább kincse megmaradt; és ékszere helyett kavicsokat talált. A szegény asszony oly görcsöket kapott, hogy csak sok idő elteltével volt képes mindent elbeszélni nekünk: kijelenté, hogy párnája alatt volt az ékszer alvása közben, de hogy soha senkinek sem tett arról említést, hol szokta ékszerét tartani.

— Oh, de hisz az nem igaz, Mr. Carruthers! mert nekem megmondta.

— Igazán megmondta — szólt Carruthers, merően reám nézve. — De ön csak nem tett említést arról olyas valakinek, ki ily gonosz módon használja fel.

— Oh, nem! Az egyedüli egyén, a kinek arról említést tettem, Mr. Rayner volt.

— Rayner! — szólt közbe Carruthers hév-

vel. — Félek, hogy rosszabbul nem is választhatta volna ki az egyént, kivel ezt közölje. Mert ő a legfecsegőbb ember a világon. Több ízben találkoztam vele Newmarketen, elég mulatságos, vig czimbora ugyan, de titkot nem biznék rá, mert azzal mulattatná okvetlen a legelsőt, kivel találkoznék.

— Oh, de ilyesmit csak nem beszél el — mondám komolyan. — Rayner meg is szidott, a miért elmondtam neki, s azt monda, hogy ilyesmit sohase szabad említeni senkinek, bárki legyen is.

— És ez nagyon is igaz — monda Carruthers. Akkor hát megmondhatom Mrs. Cunninghamnak, hogy ön senki előtt sem árulta el titkát. Szegény nő olyan, mintha félig örült lenne, ő küldött ide ma is, hogy megkérdezzem öntől, nem említette-e a dolgot olyan valaki előtt, ki azt rosszul használhatta volna föl. Részemről én azt is valószínűnek tartottam, hogy ő csak képzelte, hogy önnel közölte titkát: de szívesen tettem neki szíveséget, legalább eljöhettek önhöz.

Semmi figyelemre se méltattam az utóbbi hizelgő szavakat, mert nagyon is el valék foglalva a rablással.

— És nem gyanusítanak senkit? kérdezém reszkető ajakkal.

— Most még semmit sem tudunk, és minden pillanatban mást gyanusítunk. A rablást oly kiszámított szakértő gonosszággal vitték keresztül, hogy semmi nyomot sem hagytak, és eleinte csakis a cselédségre gyanakodhattunk. De az én Gordonom oly lelkiismeretes volt, hogy azonnal indítványozá, vizsgálják át valamennyiüknek málháját. De sehol semmi nyomra vezetőt nem leltek. Persze hogy ez még nem bizonyítja azt, hogy valamelyik

cseléd össze nem játszott a tolvajokkal. A közeli vasuton a napokban egész csoport matrózt láttak, s egyik a kalapját is elveszté, de az illetőnek barátai be tudják bizonyítani, hogy tulajdonosa a faluban ivott ugyanakkor. E pillanatban tehát épen semmit sem tudunk. Gordon azt állítja, hogy se a cselédség, se a matrózok nem követhették el a rablást, mert ez az eset tökéletesen hasonlít a lord Dalstone esetéhez, kinél ő kevéssel azelőtt szolgált. Ő azt hiszi, hogy e rablás rendszeresen szervezett ékszertolvajok műve, kiknek alkalmasint valamely hely nélküli cseléd adja a felvilágosítást. Én persze azt mondtam, hogy e feltevés lehetetlen, mert melyik régebben elbocsájtott cseléd tudhatta volna, hol tartja ékszerét valamennyi urhölgy, kik csak látogatóban, ideiglenesen tartózkodtak Denham-Court-ban. De Gordont nem lehetett meggyőzőnöm. Különösen csodával határos Mrs. Cunningham esete, ki oly rendkívül óvatos nő. Én azt hiszem, komornája leshette el a titkot valamiképen, és aztán elmondta, az ég tudja, kinek.

— Én is úgy hiszem, — mondám gépiesen. Iparkodtam gondolataimat összeszedni, és megfontolni a hallottakat. Carruthers felállott.

— Most már, hogy önt láttam, nem találok szükségesnek zavarni Mrs. Raynert, — mondá.

— Mrs. Raynert! Ismétlém az előbbi gépies bárgyusággal.

— Igen. Midőn a cseléd értesített, hogy ön nincs itthon, azt mondá egyszersmind, hogy Mrs. Rayner elfogadhat. Őt azonban nem szívesen zavaránám, miután oly gyengélkedő hirben áll. De a cseléd erővel azt kívánta.

— Várjon egy pillanatig — mondám, a mint kezemet megfogta. — Tökéletesen biztos ön abban,

Mr. Carruthers, hogy a rablás a múlt éjjel történt?

Mielőtt még az utolsó szavakat kiejthettem, az ifju tekintetét arczomról hirtelen elvonva, szemei egy mögöttem álló egyénre meredtek.

Megfordultam s az ajtóban Mrs. Raynert láttam. Sarahval, sokkal sápadtabban, mint valaha. Aldersben minden ajtó nesztelenül nyitódik és így kihallgatták szavaimat. És a mint Sarah arczára pillanték, szívem sokkal hevesebben dobogott a félelemtől és gyanum ama biztos tudattá változott, hogy helyes nyomon valék.

VI.

Carruthers bámulatában Mrs. Rayner kísértészerű külseje és megjelenése fölött nem felelt kérdésekre, miért is elhalasztám most már annak ismétlését más alkalomra. Sajnálataát fejezte ki Mrs. Raynernek, hogy oly szenvedő állapotában zavarta látogatásával, hanem hát egy nagy betörésről kívánt értekezni Miss Christievel, mely betörés Denham-Courtban történt, hol a Miss nemrégiben időzött. Mrs. Raynernek csakis testi szenvedése magyarázhatta meg azt az érzéketlenséget, melylyel a rablás híret fogadta, nagy szürke szemei mereven bámultak maga elé. Midőn bevégezte szavait Carruthers, a megkönnyebbülés látszatával kérdezé:

— Remélem, senki sem sebesült meg?

— Oh nem, egyáltalán semmiféle összeütközés nem volt! A rablók szellemekként működtek, semmi nyomot nem hagytak maguk után.

— Nagyon sajnálom, hogy meg nem fogták őket. Férjem már kedd óta a városban időz s én oly ideges vagyok távollétében — mondá olykép,

mintha betanult leczkéjét mondaná. Sarah az egész idő alatt mellette állott szagos üvegcsével urnője számára, noha Mrs. Rayner akkor sem nézett ki rosszabbul a szokottnál.

Én kísértem ki a távozó Carrutherst a kapuig, hol egy kis kocsí várakozott reá, de Sarah, kinek feladata urnője mellett látszólag véget ért, szorosan hozzánk csatlakozott, s így többé nem is közölhettem vele benyomásomat a rablásra vonatkozólag. Később azonban szinte jobbnak találtam, hogy semmit sem közöltem oly egészen idegennel s nem vádoltam előtte ama háznak egyik cselédjét, melyben laktam, míg előbb Raynerrel nem tanácskozom.

Izgatottságom lecsillapításául irtam Laurence-nak. Sarahval szemben a levelekkel óvatosnak kellett lennem, a mint a következtetések mutatták. Annyira el valék fogulva, hogy csak röviden irtam le Carruthers látogatását, annak indokát, s aztán kértem Laurencet, vonjon ő következtetést az egészről, az általa s általam látott és tapasztalt körülményekből. Megigértem, hogy mielőbb irok, mihelyt alkalmam nyílik a levelet személyesen bevinni a beaconsburghi postára. Azután irtam még tán kevésbé fontos, de sokkal kellemesebb dolgokat is.

A levélhordó minden este hat órákor szokott betérni a levéltarisznyáért ; én tehát az iskolaszoba ablaknál lestem reá, mindaddig, míg meg nem láttam, hogy Sarah átadta neki a tarisznyát ; akkor aztán kifutottam s mintha csak akkor fejeztem volna be levelem, beléttetem a levéltarisznyába, mely már a postás kezében volt. Sarah nem láthatta még azt sem, mely irányba dugtam s én szerencsét kívántam magamnak művészi stratégiám-

hoz; pedig tudhattam volna, hogy őt nem lehet oly könnyen kijátszani. Utána néztem még kicsit a távozó postásnak, azután egészen felizgatva visszamentem az iskolaszobába, melynek ablakából láttam, hogy Sarah ugyancsak a levélhordó után iramodik. Kirohantam, de ép akkor értem oda, mikor Sarah már egy kivett levelet zsebébe dugott; s én felismertem, hogy az az enyém volt. Szivem hevesen dobogott s merészen elébe állottam.

— Miért vette ki leveletem a táskából, Sarah? — mondám csaknem elalélva a haragtól.

— Nem az ön levele az, Miss Mit csinálnék én az ön levelével? — mondá arczátlanul nézve reám, — testvérem levelét vettem ki, melyre elfeledtem ráírni a házszámot.

Jól tudtam, hogy állítása hamis, de bebizonyítani képtelen valék. Ő tudta azt és szépen visszatért levelemmel a házba, mig én újra visszatértem az iskolaszobába, és ott keservesen sirtam a zsarnokság felett, melyet a gyűlöletes asszonytól eltűrnöm kellett.

Az vigasztalt csupán, hogy már nem sokáig tart. Mindent el akartam beszélni Raynernek, a mit kedden éjjel láttam, valamint készültem megemlíteni a Laurencenek föltűnt kocsit is a házon kívül, s azt is elmondom, gondolám, hogy Parkes Tom nem akarta elárulni ismeretségünket Denham-Courtban, Gordont persze nem volt szabad gyanusitanom Rayner előtt, mivel az látszólag barátságban állt vele. Bár most kétszeresen gyanusnak tűnt fel előttem, visszagondolva saját ékszerem eltűnésére, melyet szintén Gordon adott vissza nekem Denham-Courtban. Azután furcsa volt az is, hogy Parkes Tommal idegenként bánt, mikor én már oly bizalmas érintkezésben láttam őket az alders-i udvarban

Most örültem csak, hogy oly óvatosan irtam Laurencenek, miből Sarah mit se tudhatott meg s alig vártam, hogy bemehessek valamely ürügy alatt Beaconsburghba és sajátkezüleg tehessek postára számára levelet. Oly rosszul esett, hogy még csak Laurence előtt sem tárhattam ki szívemet s csak azzal vigasztaltam magam, hogy mindent elpanaszlok Raynernek, ha megérkezik, — s akkor legalább nem bosszantanak többé. Nagy bosszúságomra azonban egy második levélben tudatta velem Rayner, hogy csak hétfőn délután jöhet haza. Szerdai levelemre válaszolva azt írta, hogy miután rossz időről s a sűrű ködről panaszkodtam, jobb lenne Mrs. Raynernek felköltözni hálásra az emeletre.

„Ugy vélem különben, nehéz lesz rábirni őt saját szobájának elhagyására — hangzott a levél tovább; — „de annyira aggódom miatta, mert nekem még sápadtabbnak tűnt fel az utóbbi időben, és határozottan érzem, hogy szárazabb hely előnyösebb volna egészségére. Kérem tehát, édes jó Miss Christie, kövessen el mindent, hogy nőm felköltözzék az emeletre. Biztassa, hogy csak ideiglenes e változás és a melegebb idő beálltával újra visszaköltözhet régi szobájába, mondja, hogy én kívánom, s mondjon neki egy szóval mindent, mivel csak reá hatni képes. Nagyon bizom az ön diplomatikus ügyességében, kis leány, s a legjobb eredményt várom attól. Már meg is parancsoltam levélben Sarahnak, hogy készítse el nőm számára a középső nagy vendégszobát.“

E levél jól esett nekem, de egyszersmind meg is haragitott pillanatra Mrs. Raynerre, hogy oly makacsul ellenszegül férje minden gyöngédségének. De visszaemlékezve szenvedésére beteg gyermeke

mellett, és méla bánatára, melyet csak elrejt hideg, érzéketlen modora alá, újra felébredt őszinte részvétem iránta, és szinte örültem, hogy alkalmam nyílik javára tenni valamit. Mindig azt állították, hogy ő nagyon ragaszkodik földszinti szobájához, és Rayner most is úgy irt, mintha nehéz lenne őt onnan kimozdítani. De két fegyver lévén kezemben, férjének gyöngéd levele és Haidée iránti szeretete, elhatároztam, hogy mindkettőt jól felhasználom.

Ebéd előtt Sarah jelenté, hogy miután Mrs. Rayner meglehetősen érzi már magát, velem fog teázni.

Ez jó alkalom volt a közeledésre; bár közös zsarnokunk Sarah jelenetében nem lehettem nagyon rábeszélő.

A nedvesség daczára kimentem, s leülve kis buvóhelyemre, azon kezdtem okoskodni, miként csalthatnám be Mrs. Raynert a társalgó, nagy iskolaszobába egy zavartalan rövid tète-à-tètère. Egyszerre lépteket hallottam a ház felől. Kikandikálván, a gallyak közt láttam, hogy Sarah szalad az országut felé vezető ösvényen, egy fekete táskával karján. Rögtön befutottam és Jane-től megtudtam, hogy Sarah Beaconsburghba ment holmi fűszer bevásárlása végett.

Szabadabban kezdtem lélekezni. Elérkezett hát az idő Mrs. Rayner felkeresésére. Egy kissé vonakodtam minden meghívás nélkül az épület bal-szárnyába menni, félve, hogy Mrs. Rayner vagy alszik, vagy pedig ki tudja nem neheztelne-é, a miért zavarom. Kissé kémlelődni akartam hát előbb. Kimentem kis kosárral és késemmel a kertbe, mintha virágokat akarnék keresni, össze vissza jártam, és elhaladva a társalgó szoba alatt a ned-

ves fűben s iszapos földeken át, végre az épület balszárnyához kerültem. Sárczipóm volt ugyan, de nem sokat használt, mert lábam egészen pocsolýába merült. Végre sok bolyongás után Mrs. Rayner repkénynyel sűrűn befutott ablaka alatt valék. Megérkezésem óta sohasem jártam arra. Szétválasztám a most már leveleitől csaknem teljesen megfosztott fa lombjait és másodizben néztem fel a homályos ablakra, melyet a sűrű repkény most még sokkal jobban ellepett. Egy törött moslékos dézsa fogta fel az esővizet, de tulcsapva rajta, a viz olyan büzhödt mocsárt képezett egészen az ablak alatt, hogy egészen az ablak alá nem is mehettem, de a mennyre lehetett, közelben botorkáltam, dudolgatva és lármásan vagdosva az apró gallyakat, mintha nem is tudnám, hova tévedtem. Csinyem sikerült. Épen midőn egy lehuzott gallyat visszaeresztettem helyére, Mrs. Rayner a zörejre ijedt, bámuló arczczal megjelent az ablakban. Én mosolyogva intettem jó reggelt neki, és virágomat mutattam, hogy az neki van szánva. Kértem, hogy nyissa ki ablakát. Ő habozni látszék, de végre mégis hajlandónak mutatkozott. Midőn aztán pár hüvelyknyire kinyitá a táblát, oly tárgyat használtam bevezetésül, melyben tudtam, hogy rokonszenvezünk, így szóltam:

— Sarah Beaconsburghba ment. Láttam távozni, és remélem, jó sokáig oda lesz.

Helyesen ítéltem. Rögtön és sokkal bizalmasabban kitérte az ablakot, mely kevéssel a fejem felett volt, s akkor láttam, hogy az ablak rácsozott belülről.

— Haidée elannyira jobban van már, hogy ha holnap jól befűttetünk, talán le is jöhetne egy kicsit az ebédlőbe. Ma kérdezte, miért nem jött

ön fel megnézni őt, mire felvilágosítám, hogy nem egészen jól érzi magát. A gyermek nagyon aggódik mamája miatt.

— Csokolja meg őt helyettem, — mondá Mrs. Rayner bágyadt mosoly kíséretében. — Én nem tehetek érte annyi jót, a mennyit ön tett.

Oly szenvedő kifejezéssel párosult a tehetetlenség e szavakban, hogy egészen meg voltam hatva.

— Fogadja jóságáért köszönetemet, Miss Christie — mondá.

— Ugy örülök gyógyulásán — mondám ösztönszerűleg oly közel lépve, hogy kezemet az ablak széléhez nyujthattam. — Ugy hiszem, jót tett Haidéenek a levegő odafent, mert e földszinti nyirkos lég igen egészségtelen, Lowes orvos is azt állítja.

Kissé összerezenni látszék e szavakra, de azért így felelt:

— Ön oly jó volt a gyermekhez. Legjobb is neki fent lenni.

— Én is úgy hiszem. Nem gondolja-e, Mrs. Rayner, hogy a posványos, penészes kigőzölgés az ön szobáját is igen rideggé teszi?

Ijedt, határozatlan módon nézett reám, azután inkább csak ajkát mozgatva, mint beszélve, hebegte:

— Oh igen — — nagyon hideg — — most.

— Nem lenne-e kényelmesebb, egészségesebb lakása fent az emeletben? — kezdtem a bevezetést félénken.

Láttam, hogy keble hullámszik s oly pir szökik arczába, mint mikor izgatott az ember.

— Talán megbizta valaki, hogy nekem ezt mondja? — kérdezé susogva.

— Megirtam Mr. Raynernek, hogy kedden éjszaka erős ködünk volt itt és ma reggel ő azt válaszolta nekem, hogy most már, ha a köd beáll, rossz lesz önnek lent aludni a földszinten, miért is parancsot küldött Sarahnak, hogy készítse el az ön számára a középső nagy vendégszobát.

A helyett, hogy hálát mutatna férje gondoskodásáért, Mrs. Rayner izgatottabb lett, annyira, hogy végre fékezhetlen felindulással, szinte reszketve kapaszkodott az ablak belső korlátjába s az izzadság csurgott róla a belső rázkodástól, olyan volt, mintha félne.

— Végre — — valahára ! Hiszen oly sokáig voltam itt, — mondá.

Ideges vérmérsékletének tulajdonítám e hatást ; föllázadt, hogy akarata ellenére el kell hagynia szobáját és féltem, hogy lelki állapotára nézve káros lesz, a változás, mely testileg okvetlen előnyére volna. A vad tekintet, minőt már két ízben láttam nála, újra fölillant szemében és elrémültem, hogy tán szokott lázrohama ragadja meg, s a vasrostélyos ablakon kívül tehetetlenül nem lehettem segítségére sem.

— Természetesen Mr. Rayner nem fogja erőltetni a fölköltözést, ha ön nem akarna, Mrs. Rayner — mondám halkán.

De ő fejét rázta, s arcát kidugva a vas-korlát közt, hogy közelebb legyen hozzám, megtört, bágyadt hangon mondta :

— Tudja-e, mit jelentenek az „ő“ kívánságai, ha Sarah viszi azokat véghez ?

Elhalványulva néztem fel rá. Borzalma e pillanatban oly valódi volt, hogy reám is átragadt és pillanatra az a gondolat villant meg agyamban, hogy a szegény Lady örültségi mániája talán egy

ellene szitott összeesküvéstől való félelem. Következő szavai azonban újra észre térítettek feltevésemből.

— Ön is ellenem szegődött? — kérdezte keserűen. — Kezdetben ellenségnek tartottam; de mikor aztán oly jó volt gyermekemhez — — és mégis nem tudom, nem tudom, kibem bizzam!

— Bennem bizhatik, kedves Mrs. Rayner, — mondám komolyan. — Én nem is indítványoztam volna, hogy megváljon szobájától, ha gondolhatam volna, hogy az oly szenvedést okoz önnek. Valóban nem sejtettem, hogy annyira ragaszkodjék e szobához.

Mrs. Rayner összeborzadt. Hosszu szünet állott be, mely alatt merően és fürkészőleg nézett rám. Nekem azonban nem volt okom kerülni szegény őrült nő szemeit, kiálltam hát tekintetét, mire ő mindjobban csillapulni látszék.

— Miss Christie, — szólalt meg végre ismét alig hallhatólag, — önnek nagy befolyása van ebben a házban. Amaz éjjel, Haidée betegsége alkalmával, képes volt Saraht engedelmességre kényszeríteni. Adja nekem bizonyosságát, hogy bízhatom önben, szerezzen egy, csakis egy napi haladéket és hagyjon még itt szobámban holnapig.

Hangja csaknem elhalt az utolsó szavaknál.

— Meg fogom kísérteni, — mondám csendesén. — De ne paráncsoljam meg Sarahnak, hogy hordja el innen ezeket a rothadt leveleket? Nem hiszem, hogy kigőzölgésük egészséges legyen itt, épen az ön ablaka alatt.

— Nem, nem, sohase törődjék velem, — mondá ő hirtelen. — De hiszen ön vízben áll, majd megfázik. Távozzék, s áldja meg az ég!

Ijedten csapta be az ablakot, s eltűnt a szobá-

ban. Be nem láthattam, mert az ablak mégis nyolcz-tíz hüvelyknyire volt fejem felett. Fogva-czogva siettem vissza a házba, nedves czipőimet felcseréltem, és csaknem sirtam a szegény, tehetetlen elveszett nő miatt, kiért oly keveset tehettem.

Téázás közben előhoztam, hogy Raynertől levelet kaptam, melyben elrendeli, hogy szombatra legyen elkészítve a vendégszoba.

— Szombatra! — szólt közbe élesen Sarah.

— Igen, — mondám, — s magam is megijedtem merész állításomtól. Vagy talán már holnap akarna ön átköltözni oda, Mrs. Rayner, vagy épen még ma este? — kérdezém csendesen.

— Holnap, — felelé ő, jelentős tekintettel.

— Minden esetleges félreértésért én felelek Mr. Raynernek, — mondám Sarahnak, — s éreztem, hogy bizony otromba dolog rendelkezni a ház urnőjének jelenlétében, bármily ingadozó volt is annak elméje.

— Nagyon jól van Miss, — felelé Sarah nagy bámulatomra. Rayner nevének alkalmazása már másodizben idézett elő varázshatást, és csodáltam, hogy ez asszony, ki oly vakmerőn merte megakadályozni levelezésemet Laurence-al, oly alázatosan tud nekem engedelmeskedni.

Téázás után Mrs. Rayner oly figyelmeztetéssel lepett meg, mely éles megfigyelésre mutatott. Hozzám jött a kandallóhoz, miközben Sarah az asztalt szedte le, és egyszer, midőn az utóbbi pillanatra kiment a szobából, halkan s a nélkül, hogy fejét is félre forditaná, fülembé sugta:

— Vigyázzon, ez az asszony gyűlöli önt, pedig ő veszedelmes.

Hirtelen ránéztem, de Sarah már akkor újra

bent volt és Mrs. Rayner arcza érzéketlennek látszott, mint rendesen.

Annyira megszoktam már félni Sarahtól, hogy az intés nem tett rám különös hatást, és semmi-vel sem nyugtalanabbul feküdtem le, mint máskor.

Éjjel egyszerre minden ok nélkül fölébredvén, láttam, hogy Haidée nyugodtan alszik, de a kályhában pislog a tűz, s nemsokára kiég; újra meg akartam tehát rakni.

Hirtelen ugy tetszett azonban, mintha az ajtón kívül valami különös neszt hallanék. Csendesen maradva hallgatództam. Egy ideig semmit sem hallottam, azután ismét oly tompa nesz ütötte meg fülem, mintha valamit csendesen csusztatnának egyik lépcsőről a másikra, de aztán a nesz újra megszűnt. A toronylépcsőzet nem volt beszönyegezve; egyszer beeresztették, de a viasz rég lekopott már róla. Csendesen kiléptem ágyamból, s hogy zajt ne csináljak, a kialvó tűznél gyújtottam meg gyertyámat, aztán lábujjhegyen az ajtóhoz lépve, fülemet a kulcslyukhoz illesztém. Pár percz múlva újra ugyanazt a csoszogó neszt hallottam. Talán Nap lehet, gondolám, Rayner vizslája, puhább helyet keresve az alvásra.

Bárki vagy bármi volt is azonban, lefelé lát-szék iparkodni, és hat-hét fokkal lehetett már lejjebb a tetőnél. Összeszedtem bátorságomat s elszántam magam, hogy a tolakodót, legyen az ember vagy más, elriasztom.

Aldersben valamennyi zár jó volt és sehol egyetlen ajtó sem nyikorgott soha. A legcsekélyebb zörej nélkül megfordítám a kulcsot, megnyomtam a kilincset, s gyertyámat lobogtatva kitártam az ajtót. Haidée fölsikoltott, róla egészen megfeledeztem.

Czélom azonban mégis sikerült. Egy a lépcsőn meglapuló alak fölugrott. Sarah volt.

Eicsuszott és éles sikoltással hanyatt esve, lezuhant a lépcsőkön. A lépcsőnek egyetlen kanyarulata volt. Reszketve láttam, a mint hosszú vékony kezével a korlátba kapaszkodik, hogy megmentse életét; de ereje elhagyta, sulyos esést hallottam, azután fájdalmas nyöszörgést. Sarah fejfel bukott alá a földre.

Egy pillanatig a falhoz dülve állottam, nem birván megmozdulni az ijedtségtől; azután is úgy reszkettem még, hogy alig tudtam a toronylépcsőhöz találni, s csak úgy támolyogva lépdeltem lefelé. De a második fokon hirtelen megbotlottam valamiben, s ha nem lépek oly lassan az izgatottság miatt, okvetlen leestem volna.

A következő lépcsőn újra megcsusztam; az utána következőn pedig nagyon óvatosan előre nyujtott lábam egy kötélbe akadt, mely keresztben volt kifeszítve. Hirtelen gyanu érzetével leültem s kezemet végighuztam a lépcsőn. Csuszós volt az, ép úgy, mint a többi is. A toronylépcső nappal is sötét volt, ha tehát ott megcsuszom és alábukom, soha senki sem menthetett volna meg. Egy Sarah által vetett tőr volt az, hogy örökre megszabaduljon tőlem, vagy legalább is nyomorékká tegyen. Zsirral kent be minden lépcsőt egymásután, ez volt a nesz oka; megjelenésemkor ijedtében hirtelen felugrott, s lába megcsuszván a zsiros talajon, alábukott s a számomra kivetett kelepczének ő maga lett áldozatává. A borzasztó valómost egészen feltárult előttem; ekkor ismét hallottam a nyögést és utána még más megkülönböztetetlen hörgést.

Sziven találva, bár abban a pillanatban csaknem

ép oly tehetetlen valék, mint Sarah maga, letapo-
gatództam a lépcsőn, rettegve a látványtól, mely
oda lent vár reám.

VII.

A többi lépcső, attól fogva lefelé, melyen
Sarah megcsuszott, mind rendes állapotában volt.
Leérve a fenékre, csaknem élettelen tömegként
feküdt előttem Sarah, egyik keze maga alá volt
csavarodva, míg feje vértócsában fürdött. Lehuny-
t szemekkel nyögött és még akkor sem ismert rám,
midőn felnyitá szemeit s mereven maga elé bámult.

Zuhanása Janet is kicsalta a távoli gyermek,
szobából; és rögtön a szakácsnéért futott, ki sok-
kal idősebb és tapasztaltabb asszony lévén, a jelen
esetben igazán nagyon hasznosnak bizonyult. Éjfél
már elmúlt, de a késői idő daczára be kellett kül-
deni Janet a faluba Sam-ért, hogy lovagoljon át a
lehető leggyorsabban Beaconsburghba orvosért.
Időközben a szakácsné azt a véleményét nyilvá-
nítá, hogy Sarahnak egyik karja eltört, mert a
mint hozzáért, elalélt: azután felfedezve, hogy a
vér a fej hátsó részén tátongó sebből folyik ki
bekötözte s annyira-mennyire megállítá a vérzést.
Én kognakért futottam, de képtelenek voltunk vele
egy cseppet is lenyeletni. Mindketten leültünk a
gyertya homályos világítása mellett a nedves földre,
és iparkodtunk Saraht életre hozni, én kissé hát-
rabb vonultam, nehogy magához térve felismerjen.

Oly kisérteties volt a helyzet, a vértócsában
ülve éjnek idején, hallgatni a szerencsétlen asszony
nyöszörgését a nélkül, hogy életre bírnök őt hozni
orvosi segély érkezéig, hogy ha nyögése pilla-
natra megszűnt, visszafojtott lélekzettel hallgatódz-

tunk. Én, iszonyu bűnhődését látva, megbocsátottam neki és egy hangot se mertem kiejteni, nehogy annak végzetes hatása legyen esetleg a szerencsétlenre, ha eszméletét visszanyeri. Így telt a kínos idő, míg nem egyszerre ajtónyitást hallottunk s az orvos sulyos léptei hangzottak a lépcsőkön.

Lowes orvos jött el ismét. Mindenekelőtt több világosságot kívánt. Jane lámpát hozott, s az orvos távozásra inté. Azután felkért, hogy ha nem félek az ájulástól, tartsam neki a lámpát vizsgálatához, mely után kijelenté, hogy erős idegzetem van; pedig csakis a tőle való félelem tartott helyemen, mert fejem szédült, a mint a sebesült két-három izben kitörő sikoltását hallottam.

A szakácsnének igaza volt; a Sarah alatt lévő kar eltört; azt, hogy hátgerince is nem sérült-e meg, még nem tudta megállapítani az orvos. Lemetszette Sarah hosszú fekete haját és bekötözte fejét, mely oly ütést kapott, hogy az agyvelőt is megrázkódtathatta, az orvos szerint; azután köteleket alkalmazott az eltört karra is. Végre egy derekaljra fektettük, s gondosan szobájába szállítván, ágyába fektettük le.

— Hogy történt e baleset vele? kérdezé az orvos.

— Elmondom, — feleltem, de félénken utána tevém, — ha — —

— Ha, mi? — fordult felém élés tekintettel az orvos.

Kissé félreszólitám, mondván:

— Mit gondol ön, Mr. Lowes, vajjon nagyon ártalmára lenne-e a sebesültnek oly egyén látása, kit gyűlöl.

— Nem. Ő képtelen lenne felismerni bárkit is;

de arra figyelmeztetem, hogy nyugtalan lesz. Hogy történt ez a szerencsétlenség?

— Lezuhant a lépcsőről.

— A toronylépcső az ön szobájához vezet, ugy-e? Hogy kerülhetett oda ily késő éjszaka? Miért hallgatja el előttem a teljes igazságot, és miért nem kimél meg az ostoba feltevésektől?

Elbeszéltem tehát neki a valót, de ő csupán annyit jegyzett meg:

— És nem gondolja-e ön, hogy ez eset folytán önnek távoznia kell e helyről a lehető leggyorsabban?

— Ugy sem maradok itt sokáig, — feleltem mosolylyal, Laurencera gondolva.

— Oh, ön azt hiszi, hogy az a kastélybeli fiatal suhancz majd nőül veszi?

— Igen.

— Nos tehát én őszintén kimondom, hogy ebből a házból nem hoznék feleséget.

— Akkor ön egyáltalán nem nőszülne Mr. Lowes. Mert ha szeretni tudna, akkor inkább törődnék a leánynyal, mint a helylyel, hol az lakik, ép úgy, mint azt Laurence cselekszi.

— Önnek éles kis nyelvecskéje van. Sajnálom, ha Laurence későn érkeznek haza.

Még Haidée után kérdezősködött, de a még mindig sikamlós lépcsőn nem vezethettem fel hozzá: utasításait megadva, elhagyta a házat. A beteg szobájában már be volt fütve. Mellé ültem egy székre, hogy reggelig virraszszak, mikorra a szakácsné ígérte, hogy felváltja helyemet. Nemsokára nyugtalankodni kezdett a sebesült, miként az orvos előre megmondta; jobbra-balra forgatta fejét, megkísérlé felemelni törött karját, mely szorosán le volt kötözve, nyögött s összefüggetlenül

mormogott magában. Egyszerre aztán egészen lecsendesült, s reméltem, hogy elaludt. Magam is elszenderültem pár pillanatra, midőn egyszerre vad hörgéssel hallám kiáltani a „Jim“ nevet. Sikerült felemelni Sarah fejét; láztól szikrázó nagy fekete szemeit reám szegezé; szívem hevesen dobogott, mert azt hittem, hogy fel kellett ismernie. De ő ismét csak azt ismétlé:

— „Jim!“ — azután suttogva utána tévé: — Ők üldözőbe vettek, Jim! Éjjel szöknöd kell. Eredj a régi helyre. Majd elteszem én őket láb alól, s azután értesítek.

Ekkor heves kitörések következtek, mignem újra folytatá összefüggéstelen szavait:

— Mindent kockáztatunk most, Jim! Én megteszem, ha kívánod; de magadat ép oly veszélybe sodrod, mint engemet. Jól van, nem bánom, kiteszem magamat, daczolok mindennel!

Ekkor szenvedélyesen tört ki:

— Gonosz dolog az, a mit cselekedni akarsz, Woodfall James. Miért akarsz te egy ladyt nőül venni? Pénze nincs sok, és a mi csinos arcát illeti, az olyan arcz, mint egy babáé. Én kétszerte többet érek nála és még csak huszonöt éves vagyok; és nem hagyta el sem jóban, sem rosszban. Miért nem veszel engem feleségül, Jim? — Azután szikrázó szemeket lövelt reám, szemrehányással illetett, majd dédelgetni, biztatni akart, elárulva életének egyes elárult mozzanatóból sajátságos kétes jellemét.

Annyi kitűnt mindenesetre, hogy az a Jim, vagy Woodfall James, ki gondolatait foglalkoztatta, nagyon gonosz ember lehetett, és hogy Sarah minden gonoszságában támogatta őt.

— Ne menj el oda, James, — mondá egy-

szerre esdekelve. — Életedbe kerül, ha elfognak, pedig egy idő óta szemmel kísérnek. Hiszen sokkal biztosabb uton is lehet pénzt szerezni, mint így.

Szünet után borzalommal töltött el, következő beszédje által:

— A halottak nem beszélnek, Jim, — mondá iszonyu suttogással. — Oly könnyü megtenni és sokkal biztosabb. Mit ér egy öreg ember élete, hogy annyira félsz sujtani őt? Sokkal többet is koczkáztattál már. Miért riadsz vissza ettől mindig oly gyáván? Pedig csak az az egy ismer.

Alig birtam ezek után tovább a női vipera mellett maradni, s nézni őt. Gyilkos vágyat olvastam ki láztól égő szemeiből, és megérintve égő homlokát, amint ajkát megnedvesítém, összeborszadtam.

Ujra tovább beszélt oly neveket emlegetve, melyeket sohasem hallottam még, de sem Raynerről, sem nejről, sem rólam, de még Parkes Tomról sem szólt, mignem egyszerre indulatosan kitört:

— Jim bele van bolondulva abba a kis Christie leányba, Tom, és még nőül akarja őt venni mindennek daczára, s ezt nekem tünnöm kell, — sziszegte fogai közt.

Ugyan miféle eszmezavarnál fogva hozott engemet összeköttetésbe évek előtti vétkes szerelmével? Hirtelen eszembe jutott az a társalgás, melyet rejtekemből egy este kihallgattam, Sarah és Rayner titokzatos látogatója közt, ki később Carruthers komornyikjává változott át, és emlékeztem, hogy féltékenységében akkor is emlegette a „Jim“ nevet. Vajjon ugyanazon egyén lett volna? Hogy lehet, hogy az soha se jelent meg Aldersben? Először azt hittem, Parkes Tomot

érti, és féltékenységének tárgya Jane; de különösnek találtam akkor is, hogy azért Jane-al nem volt rossz viszonyban, s az egész házban csak ellenem viseltetett tüntető ellenszenvvel. És ime, most azt képzelem, hogy az az ugynevezett „Jim“ engem vesz feleségül, noha még soha se láttam őt!

— Jó nehéz lesz, Tom, Jimnek segíteni kellene. A sötét pinczébe kell levinni; de azért ne féljen, ott nem lesz semmi baja az ékszernek és az ezüst még megtisztul. Jőjj!

Vajjon most meg már a denham-courtbeli rablás forgott volna agyában? visszafojtott lélekzettel lestem szavait tovább.

— Tom, az az alattomos Christie leány sejt valamit. Jim nem akart rám hallgatni: és ha meg nem akadályozom, az a leány romlását fogja előidézni.

Ismét összekeverte nevemet az ismeretlen Jimmel! Már saját eszem is csaknem úgy kezdett megzavarodni, mint az övé. Szerettem volna fölfedezni, ki lehetett az a Woodfall James, és közelébb huzódtam Sarah ágyához, hogy jobban halljam beszédét.

— Vigyázz, fiam. Te nagyon is sokat kockáztatsz. Mégis lehet a világon oly ügyes tolvajfogó, hogy felismeri a hamisító Woodfall Jamesben, s az ékszerrablóban...

E pillanatban, midőn már vérem heves lüktetésével és lázas hévvel lestem a név kimondását, felnyilt az ajtó és a beteg zörejtől felriadva, kiáltá:

— Mi az?

A szakácsné jött be felváltani engem. Maradni akartam, de az átélt kinos tusa után oly

erős volt a visszahatás, hogy én ajultan rogytam a földre.

Másnap reggel későn és főfájással ébredtem fel. Haidéenek megnyugtatóására, ki nagyon megijedt, midőn Sarah esése folytán kirohantam, kitaláltam valami kis mesét s aztán óvatosan le-siettem a földszintre. Jane már eltávolítá a zsirt a lépcsőkről s így az újra biztos volt.

Sürgönyöztem Raynernek s értesítém őt a balesetről, az okot nem említve persze, mely előidézte. Az orvos kora reggeli látogatása alkalmával agylobbot állapított meg s a leggondosabb ápolást rendelé. Még ebéd előtt megkaptam Rayner következő válaszát :

„Nagyon sajnálom a balesetet. Ápolják gondosan. Már küldtem egy tapasztalt ápolót.“

És a délutáni vonattal csakugyan meg is érkezett egy csendes, középkoru nő, kinek már megjelenése is tiszteletet, sőt bennem szinte félelmet keltett. Az éjjeli ijedtség újra előidézte Haidée lázas állapotát, úgy, hogy én jobbnak tartottam elhalasztani sétáját más napra. Felöltözve, a nap legnagyobb részét a kályha mellett töltötte szobámban. Közvetlenül ebéd előtt szokatlan lépteket, majd kopogtatást hallottunk, s Mrs. Rayner lépett be. Négy ablakom teljes világításában látva őt, megijedtem a változás fölött azalatt a két hónap alatt, melyet Aldersben töltöttem. Arcza oly sovány, sáppadt, szemei annyira beesettek valának és ajka annyira halvány, mintha halott állott volna előttem. A mult éji eseményről csakis ennyi megjegyzést tett :

— Hallom, hogy Sarah beteg. Ma reggel magamnak kellett reggelimről gondoskodnom. Remélem, már jobban érzi magát.

Megkönnyebbült tekintete azonban meghazudtolá közönyös szavait. Még csak gyermekét sem merte meglátogatni, míg a hárpia talpon volt. Bántott nagyon, hogy Sarah miattam szenvedett, de azért most se voltam képes rokonszenvet érezni iránta, éjjeli összefüggéstelen beszédje elárulta igazi kegyetlen, boszuálló, rettenetes lelkületét.

Miután Mrs. Rayner kijelenté, hogy az nap velem fog ebédelni, én előre lementem intézkedni, pár perczre magára hagyva az anyát gyermekével. A toronylépcsőzet alatt találtam Monát, piszkosan, mint rendesen, egy nagy csomó kulccsal játszadozott, Sarah kulcsaival. Azt hívé, hogy nálam biztosabb helyen lesznek, elvettem azokat Monától. Utóbbi időben nagyon keveset érintkeztem a lázadó kicsiny teremtéssel, mivel ő rendesen a gyermekszobában étkezett Jane-al.

Elgondoltam mennyire boszankodnék Sarah, ha tudná, hogy kulcsai kezeim közt vannak. Később, teázás után, jelenté nekem Jane, hogy az ápoló Saundersné nem tudja inni a hordóbeli sört és palaczsörtöt kér.

— Mit csináljunk, kisasszony? — kérdezé a szakácsné.

— Hol tartják a palaczsört, Jane! — kérdezém, kulcsaimra gondolva.

— A pinczében Miss. De a kulcsok vagy Mr. Raynernél vagy Sarah szekrényében szoktak lenni.

— Jól van, Jane. Én már megtaláltam Sarah kulcsait és majd utána nézek, ha találhatnék sört Sarah ét szekrényében, — mondtam.

Nem szívesen vállaltam magamra e föladatot; de nem lehetett megbántani az ápolónőt; és jobbnak véltem személyesen bemenni Sarah birodalmába, minthogy Jane-ra bizzam azt.

— Nem lenne-e ön szives akkor már néhány szál gyertyát s czukrot is kiadni? Tudom, hogy van, mert tegnap hozott Sarah Beaconsburgból.

A gyertyát kezembe véve reszkető szívvél indultam az épület balszárnya felé s beléptem a Mrs. Rayner számára szentelt rejtélyes lakosztályba. Oh, mily hideg volt ott Oly idegessé tett a mult éjjeli kaland, hogy szinte megborzadtam, mikor az ajtó becsapódott utánam és reszketve dugtam a kulcsot a jobboldali kamara ajtajába. Összeráz-kódtam. Borzasztó hideg volt a tágas pohárszékekkel és fiókokkal ellátott szobában, mely tele volt ócska kosarak s ládákkal és mindenféle más limlommal. Az egyik étszekrénybe, melyet kinyitottam, hogy kivegyem a szükségeseket, alig volt egyéb gyümölcs-szörpnél, továbbá eczet s több efféle háztartási cikk, de se abba, se más szekrényben nem találtam gyertyát vagy czukrot.

Végre egy fekete táskát pillantottam meg a földön: mely nagyon hasonlított ahhoz, melyet Sarah kezében láttam, mikor a megelőző napon Beaconsburghba ment; talán még nem rakta ki belőle bevásárlását, gondolám; figyelmemet azonban hirtelen egy kicsiny karika vont a magára, mely épen a táska mellett kiállott a földből, s tán észre se vettem volna, ha e szokatlan helyen félelmem éberségre nem int. Megfogván a kis karikát, láttam, hogy az egy csapóajtónak felemelésére szolgál. Csak pár hüvelyknyire emeltem fel, de újra visszaeresztettem, nem mintha nem lettem volna nagyon kíváncsi, de mivel rendkívüli félelem fogott el. Mert ismeretlen csapóajtó oly rejtélyekkel telt helyen, minő Alders volt, nagyon elrémitő hatást gyakorol az emberre. Végre mégis összeszedtem bátorságomat, és csendesen újra fel-

emeltem az ajtót, míg végre egészen felrántám; nem minden borzadály nélkül ugyan, mert nem tudhattam, nincs-e valamiféle rúgója, mely lesujthat egyszerre az alattam tátongó mélységbe.

A hideg lég megcsapása alulról elfojtá lélekzetemet. Gyertyámat a nyílás fölé tartva, láttam, hogy balra vagy három lábnyira zöldes iszap van s azalatt viz folyik. Vajjon forrás vagy kut volt-e? Egyszerre eszembe jutottak a Sarah deliriumában mondott zavaros szavak: „A viz mélyében a pinczében“. Körülnéztem, nem találnék-e valamit a viz mélységének megmérésére, hogy szükség esetén lemehessek az oda illesztett létrán. Egy póznát találtam, miután gyertyámmal a kézben kezdtem lefelé lépdelni az egészen szilárd létrán.

A negyedik fokra lépve már láttam, hogy tágas pinczében vagyok, melynek jobb oldalában korhadt boroshordók állanak és bal részén van a már említett viz, melyet rács kerít el. A fal fölülről egészen a vizig penészes volt. A viznek épen Mrs. Rayner szobája alatt kellett terjedni, gondolám, és megborzadtam.

Vajjon tudta-e ő, hogy kut vagy forrás felett lakik? A viz mélysége, melyet megmértem, körülbelül két-három lábnyi volt. Ekkor véletlenül keresztül pillantva a létra fokain, valami sötét tárgyat vettem észre. Póznámat kinyujtva, az puha tárgyba ütközött, és gondosabb kutatás után láttam, hogy egy, a vizből kiálló tábla tetején, ugyanaz a kicsiny barna bőrönd fekszik, melyet Tomnál láttam, a mint azt a pázsiton keresztül czipelte, és melyet később a hátulsó ajtón belül fedeztem fel. És most már világosan emlékeztem rá, hol láttam én már azt a bőröndöt azelőtt. Ugyanazon szobában, melyben engemet szállásol-

tak el Denham-Courtban. Egy régi olasz podgyász czéduláról ismertem meg, melyet még akkor megjegyeztem magamnak. „Torino“ volt rá írva.

Karommal is elérhettem a létráról, reszkető kézzel nyitottam fel tehát, és óh, borzalom, a temérdek csillogó tárgy közül kiemeltem belőle ugyanazt a kigyó alakú drága karpereczet, melyet Lady Mills karján láttam.

Hirtelen visszadobtam, nagy nehezen becsuktam a ládát és felfedezésemtől lesujtva, belekapaszzkodtam létrámba.

Agyamat újra szédülni s testemet zsibbadni érzém, épen úgy, mint az elmúlt éjjel, midőn Sarah már azon ponthoz jutott, hogy kimondja Woodfall James álnevét. Gyertyatartóm kicsuszott ujjaim közül, hangos loccsanással esett a vízbe, és én sötétben maradtam.

Felsikoltottam, és hogy elrejtsem magam elől a rettenetes sötétséget, ösztönszerűleg hunytam le szememet, és úgy kezdtem felfelé haladni a lépcsőn be az éléskamrába. Hét óra volt, s még épen elég világosság szivárgott be a fal feletti kis rácsos nyíláson. Ekkor újra visszatapogatództam óvatosan a csapóajtóhoz, és azt nagy megkönnyebbüléssel csaptam le. Azután kosarak s ládák közt botorkálva az ajtóhoz jutottam. Soha életemben nem éreztem oly hálás megkönnyebbülést, mint mikor a nehéz pokrócz ajtó becsukódott mögöttem, és én újra a világított csarnokban valék.

Egy székbe vetettem magamat és még mindig az átélt kinos érzés súlya alatt, csak pár percz mulva ötlött szemembe egy a mellettem lévő asztalon fekvő levélboriték, melyre egyszerűen csak annyi volt írva: „Miss Christie-nek Aldersben“, Mrs. Manners kézírását ismertem fel. Felbontám s

rögtön észrevettem belül egy másik kis levelet, Laurence-ét. Ajkamhoz szoritám és aztán feltörve, olvasni kezdém a következőket:

„Nizza. Péntek.

„Kedves, szeretett Violám! Reméltem, hogy megérkezésemkor már levelet találok itt öntől; de jól tudom, ön nem oka csalódásomnak, s még akkor sem tehetne róla, ha egy hétig nem hallanék semmit föle, mert többé soha nem fogok kétkedni egyetlenemben.

Anyámmal már meg volt a harcz és győztem! Jól tudja, kedvesem, hogy csak szeliden és lassanként akartam őt előkészíteni elhatározásomra, de ő maga sietette a megoldást. Párisban félbeszakítottuk az utazást s az éjet ott töltöttük. Mihelyt oda értünk, első dolgom volt egy kis czédulát írni kedvesemnek, csakhogy épen leírjam, hogy jártam föl s alá a gőzhajón, miként ültem a vonaton, folyton csak ő reá gondolva; s azon idő, mely az utolsó pillantástól elválasztott, midőn szép szemébe tekintettem, örök hosszúságúnak tünt fel előttem. Pillanatra asztalomon hagytam a levelet készen, hogy azt a Mrs. Mannersébe zárjam be. Visszatérve, anyámat találtam ott; felbontá leveletem s elolvasta azt. Ekkor persze heves jelenet következett. Én leveletem kértem tőle, s ő a helyett a kandallóba lökte azt, s oly szavakkal illette önt, hogy türelmem elfogyott s megmondtam neki egyenesen, hogy jövendőbeli nőmet rágalmazza.

— Jövendőbeli feleséged? — válaszolá ő, oly uralkodáshoz szokott lesújtó hangon, mely atyámat annyiszor megsemmisíté. — A te arád Miss Langham.

— Rosszul van értesülve, anyám. Az ön

jövendőbeli menyé Miss Christie Viola, a legszebb leány Norfolkban és az egész világon. A mi Miss Langhamot illeti, ha annyira kívánja őt menyének, megtarthatja Jack számára.

„Még sokkal több esztelenséget is összebeszéltem; de anyám annyira meg volt lepve erélyem által, hogy a nehézségeken részben tul estünk; és most, noha nagyon hidegen fogadja előzékenységemet, és érintkezésünk nem valami kellemes, annyit tud, hogy legidősebb fia felett többé nem rendelkezhetik korlátlanul.

„Kezdem sejteni, egyetlenem, hogy egészsége érdekében kívánt utazása csak ürügy volt arra, hogy öntől eltávolítson. Mindamellett e két hónapot már vele kell töltenem ígéretem szerint.

„De kinos aggodalom gyötör ön miatt. Nem akarom felzaklatni agyamat kinzó gyanukkal; hanem kérem, kedves szerelmem, tudassa velem a legcsekélyebb eseményt is rögtön, a mi Aldersben előfordult. Buzgón kérem az ég urát, legyen minél kevesebb közölni valója. Ne bizza levelét senkire a világon, sőt még maga se tegye a postára, hanem adja át legfiatalabb nővéremnek, hogy nekem azt elküldje. Ő a vasárnapi iskolában tanul. Kérje meg Mrs. Mannerst, hozza össze önöket a jövő vasárnap valahogy, s aztán mondja meg neki, emlékezzék nekem tett ígéretére, s én sem fogom feledni akkor az enyémet. Ezt a levelet tegye oly helyre, hol senki sem akadhat rá. Oly vágyat érzek kedves arczának látása után, és nem tudok könnyezés nélkül visszagondolni szép kis kezének ölelésére. Érzem, hogy a tengerbe vetném magam, ha még sokáig nem láthatnám. Isten velünk! Az ég áldása kísérje! Irjon nekem; és ne feledjen, mig csak

ujra karjai közt nem lehet „örökké, de örökké“
hűn szerető

Laurence-ének.“

Uj élet volt e levél reám nézve, és kimondhatlan öröm e kedves sorok olvasása, megcsókoltam az aláírást, és keblembe rejtve, úgy érzem, hogy a világ legdrágább kincsének vagyok birtokában, mert az volt az első hosszú levele szerelmem tárgyának. Bementem az ebédlőbe, s ott újra elővéve, ismét csókokkal halmozám, s oly boldog valék. Épen a második laphoz értem, midőn az ablak vaskorlátja leesett, s ide s tova himbálódzott. Én gyorsan keblembe rejtém vissza levelem s az ablaktáblára bámultam, nem tudva, mi lehet oka a vaskorlát leesésének, midőn egyszerre egy férfi lépett a szobába, még mielőtt az ajtóhoz értem volna. A megkönnyebbülés felkiáltásával rohantam felé.

— Oh, Mr. Rayner, mennyire megijesztett! Azt gondoltam már, hogy valami betörő!

— Szegény kis leány, én gyakran választom ez utat, hogy megkiméljem utamat az ajtóig. De semmi esetre sem ijesztettem volna meg, ha tudom, hogy itt találok önt. Azt hittem, mindenki a két beteggel lesz elfoglalva. Hogy van, kis baba?

Annyira örültem a viszontlátásnak s a tudatnak, hogy ismét van valaki a házban, kiben bizni lehet, hogy nevettem, sirtam örömben egyszerre, a mint kezemet megrázta s vállam megveregette s azt mondta, hogy soha többé nem hagy magamra Aldersben, hanem ezentul magával visz. Én csak nevettem.

— Óh, én is hasznos egyéniség vagyok ám itt, Mr. Rayner, bizony nem tudom mit csináltak volna nélkülem, először is Haidée beteg, azután

meg Sarah. Lássa, mivel Mrs. Rayner nem érzi magát elég jól, a dolgok nagy részét magamra kellett vállalnom és remélem, nem fog haragudni, ha értesül mindenről, a mit tettem.

— Nem, gyermekem, abban biztos vagyok, — mondá s egy kis hideg sültet keresett magának a pohárszékben, mert Aldersben soha nem volt rendes vacsora, hanem téa után mindig lehetett találni sültet, vagy süteményt, kinek mi tetszett, a kredenczben.

— Hogy van Mrs. Rayner?

Megmondtam, hogy se jobban, se rosszabbul nincs és hogy ma felköltözött a felső középső vendégszobába.

— Ma?

— Igen. Ő annyira vonakodott megválni saját szobájától, hogy bátorságot vettem magamnak kijelenteni Sarahnak, hogy magamra vállalom a felelősséget önnél az egy napi halasztásért. Talán túlságos elbizakodottság volt ez tőlem? — kértem félénken.

— Nem, — mondá szívélyesen, s egy székbe ültetett maga mellé az asztalhoz; — minden tekintetben teljesen felhatalmazom a belátása szerint való intézkedésekre.

— Köszönöm, Mr. Rayner. És nem tudom mit fog ön mondani, de Haidée ágyát felvittem szobámba! A balszárny szobái oly hidegek. Azután elküldtem Lowe doktorért. Helyes volt-e ez? Ugy értesültem, hogy ő a legjobb orvos Beaconsburghban. — Ezt már kissé idegesen mondtam, mert tudtam, hogy Rayner nem szerette Lowe orvost. De ő oly jó kedvben volt, hogy semmiben sem talált hibát.

— Minden tökéletesen helyes, amit ön cse-

lekszik, s az is lesz az én szememben mindig; így tehát tőlem nem tarthat semmit, gyermekem. Nincs több ujsága számomra? Szeretném hallani Sarah balesetét, és hogy ugyan megijedt-e, mikor a denham-courti rablásról értesült.

— Sok mondani valóm van önnek, — szoltam habozva, — de ma este nem szeretnék mindent elbeszélni, Mr. Rayner, mert csupa rossz, kellemetlen hireim vannak s nem szeretném elrontani a legelső estéjét. Elég rossz már az is, ha hazatérve az egész házat betegen találja. De most már, hogy itthon van megint, minden jóra fog fordulni.

Rayner nevetett. Kezét az enyémre nyugtatta, és nagyon nyájasan tekintett rám.

— Igazán azt hiszi, gyermekem? s annyira örül viszontlátásomnak?

— Igen, nagyon örülök. Nem képzeli mily unalmas e hely az ön távollétében. Senkivel se lehet beszélni, se nevetgélni, s úgy járkálunk a házban, mintha egy trappista-zárdában volnánk, senki sem meri megtörni a szent hallgatást.

— Köszönöm, gyermekem, — mondá Rayner érzelemteljes hangon.

Még sokáig magánál tartott, hogy csevegjek neki s hallgassam londoni élvezeteinek elbeszélését, de végre egészen elálmosodtam kalandjainak elbeszélése közben.

Másnap reggel a reggelinél a beszéd fő tárgyát a denham-courti rablás képezte. Rayner a hírlapokban olvasta annak leírását, még mielőtt leveletem kapta; most azonban szeretne — mondá — általunk értesülni részletesebben mindenről. Mrs. Rayner, mint rendesen, keveset beszélt; én pedig elmondtam neki Charruthers látogatását, a

gyanusabb dolgokat akkorra tartva fel, ha majd magunk lehetünk. Az alkalom nem késett sokáig.

Reggelizés után bementem az iskolaszobába, remélve, hogy a templomba menés előtti másfél órát felhasználhatom Laurence levelének megírására, de tovább nem folytathattam, mint: „Kedves, egyetlen Laur — — — mert Rayner belépett és látva, hogy mivel foglalkozom, oly alattomosan mosolygott, hogy a vér arczomba szökött. Azonnal eltettem levelem, s így nem tudtam miként sejtette, hogy kinek írok.

— Talán zavartam önt? — kérdezé.

— Oh, nem! Csak jegyezgettem időtöltésből.

— Helyes, és most mindenekelőtt halljuk a gonosz híreket, melyek egész éjszaka nem hagyták aludni.

— Oh, Mr. Rayner, azt sem tudom, hol kezdjem el, és szinte gyöngédtelenségnek látszik önnek elmondani, mivel az illető nem védelmezheti magát.

— Nos, hát bizzék az én nagylelkűségemben, gyermekem, — mondá elkomolyodva. — Ugy vélem, Saraht értette. Talán újra bosszantotta önt?

— Oh, igen! De ez még nem a legrosszabb. Hacsak az lenne, elő se hoztam volna, mig jobban nem lesz. Mert én nem vagyok oly embertelen, hogy bármi bosszuérzetet is tápláljak a nyomorult teremtés ellen, midőn élete ugysis veszélyben forog. De el kell beszélnem önnek, mert érzem, hogy valamit kell tenni, s ön tudni fogja, mi legyen az.

— Mindenekelőtt beszélje el, mivel bántotta önt, s miként történt a baleset.

— Egy általam irt levelet kivett a levéltáskából s azt álürügy alatt elsikkasztotta.

— Mikor történt az?

— Szerdán.

— Ez a legmenthetlenebb dolgok egyike. Azt tudtam, hogy ez asszony ellenszenvvel viseltetik ön iránt; de régi cselédnek sokat megbocsájt az ember, s aztán hogy ennyire vetemedjék, sohase is hittem volna.

— Oh, ne haragudjék úgy reá, vagy el se merem mondani a többit, Mr. Rayner.

Rayner egészen elsápadt, midőn elbeszéltem neki, miként akadt lábam a csuszós lépcsőn kifeszített kötélbe, és szemölteit összevonva, a vad dühnek oly borzasztó kifejezésével nézett fel, majd ki az ablakon, hogy rémülten huzódtam vissza közeléből, oly rettenetes, oly könyörtelen volt tekintete. Pedig még oly sokat kellett neki elbeszélnem. Félre fordított fejjel közöltem vele sugva mindazt, a mit láttam és hallottam, összeköttetésben a denham-courtbeli rablással. Miként láttam Parkes Tomot egy nehéz tárgyat vinni át a pázsiton s hogy jött vissza később Sarahval; hogy két férfit láttak szekérral a házon kívül. Hogy ki látta, azt persze elhallgattam, de úgy hiszem, Rayner sejtette; elbeszéltem, hogy ugyanazt a ládát láttam a hátulsó ajtón belül; és végre hogy felfedeztem azt ismét az éléskamara alatti pinczében, elmondta karperecz felismerését, hogy vettem ki akaratlanul, és miként ismertem fel, hogy az Denham-Courtból való stb.

Rayner a legmélyebb érdeklődéssel, de némi hitetlenséggel kísérte elbeszélésemet.

— Édes gyermekem, ez lehetetlenség, legalább remélem, hogy az! Szegény öreg Sarah, beismerem, hogy ő a legrosszabb természetű s legbosszuállóbb nő. De zshiványok büntársa! Nem

hihetem! — Rayner fel s alá járt-kelt a szobában, újra kérdezett tőlem valamit, majd megállott s mély gondolatokba merült.

— Nem, soha se merne ő ilyesmire vete-medni! Sarah fél tőlem, és lopott tárgyakat az én házamba hozni több lenne, mint a mire a legrégibb cseléd is szabadalmat vehetne magának.

— Ah, de ön távol volt, Mr. Rayner. És ki tudja, nem akarta-e még visszatérte előtt eltávolítani innen a rablott ékszereket, — jegyzém meg.

— És Parkes Tom is, az a ficzkó, kit ugy kedveltem, és kit annyiszor segitettem pénzzel, — folytatá beszédjét, alig figyelve közbeszólásomra.

Csodáltam, hogy nem kérte el tőlem a kamara kulcsát, hogy személyesen siessen meggyőződést szerezni a valóságról, de én nem szívesen juttattam eszébe, félve, hogy magával találna hívni az iszonyatos pinczébe.

— Ne szóljon erről senkinek, gyermekem, — mondá végre. — Szigorú vizsgálatot kell tartanom ez ügyben. Az is lehetséges, hogy felhasználtattak mindketten valamely gaz ravasz szolga által egészen ártatlanul. De nem mondta-e ön, hogy Parkes Tomot kedden éjjel látta, a mint czipelte az állítólagos bőröndöt?

— Igen, Mr. Rayner.

— De hiszen a rablás szerdán követtetett el! Nem, nem; ez ügyben magyarázatnak kell történni, mihelyt Sarah képes lesz számot adni tétéről. Az alatt vizsgáldni fogok és lehető leg-rövidebb idő alatt meg fogom önt nyugtatni.

Rayner pár perczig elnémult; azután, mintha kellemetlen gondolatoktól akarna szabadulni, fejét rázta, míg végre szokott derült hangján mondá:

— Most pedig nekem is van egy kis hirem

az ön számára és pedig nem is kellemetlen. Nem szeretné-e rövid időre elhagyni Alderst, s pár hetet a földközi tengeren tölteni?

Bámulva tekintettem rá, mi őt mulattatta.

— Ön úgy néz rám, mintha varázslónak tartana, ki varázs-vesszejének mozditásával a föld ellenkező részére tudná át szállítani. Pedig úgy van. Azonnal föl kell keresnem, Mrs. Rayner egyik ügyvivőjét. Ő most Monacóban időz, mely hely, a mint ön tudja, közel van Nizzához, hol, miként hozzám irt leveléből értesültem Mrs. Reade is időzik fiával. Ez okvetlen csalétek lesz önre nézve és minden esetre olyasmi, a mi meggondolandó.

Ezt oly hamis mosoly kíséretében mondta, hogy önkénytelenül elpirultam s szinte jól esett, mikor folytató:

— Miután magamnak oda kell mennem, azt gondoltam, hogy a légváltás nőknek is jót fog tenni és ma reggel mindent elkövettem már rábeszélésére, de mint előre is vártam, hiába. Haidéennek azonban az orvos állítása szerint elkerülhetlen szükséges a légváltás. És mivel én nem szentelhetem magamat kizárólag a gyermeknek, önre gondoltam.

— Oh, de — kezdém, mert annak lehetetlensége, hogy én egyedül utazzam be egész Európát Raynerrel és Haidéével, még az én nem nagyon bölcs fejem előtt is világos volt.

— Most figyeljen, és tudja meg mily ügyesen intézkedtem. Haidéennek atyjára kell felügyelni, Miss Christinek Haidéera, és Miss Christiere pedig Mrs. Christienek.

— Anyámnak! — kiáltám.

— Igen, tegnap meglátogattam őt, és előadtam neki tervemet, természetesen nem feledve ki

nizzai barátunk említését sem. Ő el volt ragadtatva s rögtön kikérte az ön nagybátyjának beleegyezését is. Már meg is állapítottuk vele, hogy pénteken reggel várni fog reánk a Liverpool Street-i állomáson.

— A következő pénteken! — mondtam csodálkozva. — És itt hagyjuk Mrs. Raynert egészen egyedül?

— Ha csak rá nem birhatja őt, hogy velünk jöjjön. Ön képes lecsalni a madarat az ágról, s reá is sokkal több befolyása van, mint nekem.

Valóban ugy is volt; mert gyakran csodálkoztam, hogy lehet férje iránt Mrs. Rayner oly makacs, mikor velem szemben oly gyengének látszott mindig, mint a nád.

— Most pedig, édes gyermekem, — monda Rayner egy levelet huzva ki zsebéből, — ime, olvassa ezt.

Anyám kézírása volt. Folytonos ámulattal bontám fel, s olvastam a következőket:

„Szeretett Violám! Barátunk, a jó Mr. Rayner várakozik, tehát csak pár sort irhatok s azt se tudom, miként fejezzem ki hálámat nagylelkü indítványa felett. Kért, irjak neked s beszéljélék rá az utazásra, de én nem hiszem, hogy sok rábeszélésre legyen szükséged. Megbizott, szerezzem be az ő költségére a szükséges felszereléseket s vigyem magammal a liverpoolstreet-i állomásra, hol veletek találkoznom kell a legközelebbi pénteken, bár megvallom, én nem szívesen kelek utra. Hála az ég urának, hogy ily jó barátokkal ajándékozott meg bennünket! Több időm most nincs. Nagybátyád s unokatestvéreid ölelnek abban a reményben, hogy mielőbb láthatnak.

Forrón szerető anyád

Christie Amy.“

Kedves jó anyám! Kétszer is átolvastam a levelet egymás után, s végül köszönetet mondtam Raynernek gondoskodásáért.

— Oh, még arról is tesz említést? Pedig mondtam, hogy ne tegye, — nevetett Rayner.

— Ön nem ismeri anyámat. Ha valami mondani valója van, azt nem tudja elhallgatni. E levél hiven jellemzi őt. De két dolgot mégis észreveszek levelén, mi nála eddig soha se fordult elő, hogy kelezte levelét és utóirat nélkül küldte el.

VIII.

Templomból kijöve az nap reggel, alkalmat találtam Mrs. Mannerssel beszélhetni, és félenken kérdezém meg, nem küldhetne-e engem az nap délután valami megbizatással Miss Reade Maudhoz a kastélyba.

— Laurence írta, hogy felkérhetem önt erre, — súgtam neki, — mivel különösen óhajtja, hogy legközelebbi levelemet nővére küldje el neki. Hogy miért, nem tudom; de igen ragaszkodik e kívánságához.

— Istenem, istenem! — mondá aggodalmaskodva a kedves Mrs. Manners, — kár, hogy az ily ürügyek nélkül nem tudnak a fiatalok ellenni, s nem is tudom helyeselné e ezt Manners. De mivel már megígértem Laurencenek, tehát segítségére akarok lenni, és miután semmi rossz nincs benne, megteszem. Jőjön be a délutáni szertartás után, s majd küldök a Miss számára egy kis csomagot.

Megköszöntem, de ő már akkor egy öreg köszvényes asszonyhoz fordult, megfeddeni, miért

nem jár gyakrabban templomba. A kissé távolabb álló Raynerhez s Mrs. Raynerhez közeledtem azután, kik közül az első épen azt tanácsolta az öreg Readenek küldje ezüstneműjét biztosság okáért a beaconsburgi bankba.

— Az ékszerlopás járványos, és mondhatom, rég nem hallottunk annyi betörésről mint mostanság — mondá Rayner. — Ott volt Dalston lord esete, és most sir Jonásé; és ki tudja, megeleégssenek-e a rablók kettővel. Emlékszik-e még, mikor néhány év előtt hat hét leforgása alatt öt nagyszerű rablás fordult elő? Nem csodálnám, ha most is hasonló eset állana be.

— A rablók nem vágyódnának az én csekélységemre, és bizonyára találnának a fáradságra méltóbb betörést, — mondá Reade zavartalan kedélyességgel. — Ha Laurence itthon lenne, még talán rá biznám, hogy szállítsa el holminkat; de én magam nem nézhetek utána. Be kell tehát várni sorsukat itthon. Williamsnak adtam egy kétcsövű puskát, de azt hiszem, ő jobban fél tőle, mint a zsvány félne; én is revolveremmel alszom. Ugy hiszem, tehát egy ember többet már nem tehet.

— Nem gondolja ön, hogy elfogják a rablókat, Mr. Rayner? — kérdezé szerényen Gregson, a kárpitós, kiről az a hír keringett, hogy ötven fontot és több ezüstneműt rejtett el valahol.

— Legkevésbé sem valószínű, — felelte Rayner határozottan. — Elfognák, ha hozzájuk hasonló elmés eszes emberek üldöznék őket, de így nem lehet. A közönséges detektívnek rendesen hiányoznak segédeszközei. Mig a zsvány, ha elég ügyes az ékszerlopásban, oly ügyes, mint egy generális. Minél vakmerőbb, annál biztosabb a siker. Ha én rabló lennék, lehetőleg a magukat csalha-

tatlanoknak tartó detektivek orra előtt követném el rablásaimat.

— Beszédnek jó, — jegyzé meg egyik falusi bölcs, — de ha ön a detektív mellett állana, ugy hiszem, ép oly vakmerő lenne csak, mint a többiek.

Rayner jó kedvvel nevetett, s azt mondá, talán igaza is van. Ebédnél Rayner ismét megkísérlé rábirni nejét a monakói utra, s engem is felkért, iparkodjam őt rábeszélni, mit szivesen meg is tettem. De bármit mondtunk is, ő egyforma hidegséggel veté ellen, hogy nem szeret utazni, nem is érzi magát arra elég erősnek, s inkább marad Aldersben. Azt is hozzá tevé szokott érzéketlen hangján, hogy ugy nekem, mint Haidéének jót fog tenni a légváltás, és hogy anyámtól szép, hogy velünk jön.

Ebéd után felszaladtam szobámba, s mivel Haidéet a kandalló mellett szenderegve találtam, leültem, hogy alig megkezdett leveletem megírjam Laurencenak.

Először is leirtam, mily boldoggá tett levele. Azután részletesen elmondtam neki mindent, a mi elutazása óta történt, semmit sem hagyva ki, még Sarahnak önkivületében mondott szavait sem, valamint végül értesitettem arról is, hogy Rayner Haidéet és engemet anyámmal Monakóba szándékszik vinni pár nap múlva.

A remény, hogy viszontláthatom Laurencet, csakhamar eloszlatta az utazásra vonatkozó aggodalmaimat s alig vártam már a pénteket, hogy indulhassunk.

Végül elmondtam azt is, hogy gyanumat és észleletemet közöltem Raynerrel, de ő nem tartja a dolgot oly komolynak, mint én, hanem kért,

hogy ne ismételjem azért azt senki előtt, míg ő végére nem jár mindennek.

„Most már tehát nem kell aggódnia biztosságom felett, — irtam tovább, — kedves Laurence-om. Mert Sarah, az egyedüli személy ki gyűlölt, nagyon veszélyes beteg, a szegény asszony az orvos szerint, ha életét nem is, de eszét elveszti. És Rayner megígérte, hogy többé nem távozik hazulról továbbra egy napnál, se dologban, se mulatságból. Mert mind a két borzasztó rablás az ő távollétében történt, úgy a Dalston lordé, mint a Denham-Court-beli, s a ház férfi védelme nélkül volt. Reméllem, most már megszűnik Rayner iránt való ellenszenve, miután épen általa láthatjuk egymást oly hamar viszont; mert Monakóba csak átjön meglátogatni bennünket, nemde? Anyám is bizonyosan nagyon örülni fog önt megismerni, habár neki sem árultam el közös titkunkat. Azt hiszem, Rayner sejt valamit, mert olyan szavakat ejtett el, mely a vért arczomba kergeté, és lássa, semmi ellenszenvet nem tanusít ön ellen. De bármit tenne ő vagy az egész világ, szivemet soha meg nem változtatná, mely forró szerelmével örökké az öné.

Viola.“

Ebédnél előhoztam, hogy a délutáni istentiszteletre megyek, de azt, hogy a paplakba is készülök, elhallgattam. Mikor öt órát ütött, s gondoltam, hogy a szertartás vége felé járhat, megcsókoltam Haidéet, és lassan lemenve, kiléptem az iskolaszoba üvegajtáján.

Mrs. Manners a paplak udvarán várt reám, s bevitt szobájába, hol átadta a kedves Maudnak szóló kis csomagot. Ugy tetszett nekem, mintha Mrs. Mannerst magát is mulattatá a kis csel, melylyel titkunkat támogatja. Megcsókolt a bucsu-

záskor, s kért, tudassam vele, ha majd Sarah annyira jobban lesz, hogy olvashat, mert hasznos olvasni valókat akar neki küldeni.

Ugyanazon kerten mentem keresztül, melyben ama boldog estén Laurence-al találkoztunk s elgondolkodva érkeztem a kastély parkjába.

Sűrű köd lévén, korán akartam hazamenni, nehogy eltéveszszem az utat a sötétben.

Meghuztam a csengetyüt, s meg vagyok győződve, az ajtót nyitó szolga az a hős Williamson volt, ki úgy félt a kétcsövű puskától. Miss Reade után való kérdezősködésem után bevezetett a társalgó-szobába, melyet azonban üresen találtam, mivel valamennyien a téánál ültek.

Ekkor léptem be legelőször Laurence otthonába: és annyira fel valék izgatva az örömtől, de egyszersmind feszélyezett is az a gondolat, hogy talán nem látnak esetleg szívesen, egy székbe vetve magam, kezembe rejtém arczomat s elmerengtem. Egyszerre felnyilt az ajtó és Reade Maud lépett be. Körülbelül tizenhat éves lehetett, vékony, de nem kellemetlen arczu, s inkább félénken mint hidegen szoritott velem kezét.

— Mrs. Manners kért fel, hogy hozzam el önnek e szórakoztató olvasmányokat, Miss Reade, — mondtam átadva a csomagot, — néhányat a könyvek közül meg is jelölt Mrs. Manners.

— Köszönöm, nagyon szép öntől, hogy ily fáradságra vállalkozott.

— Oh, egyáltalán nem fáradság ez, — felelém, és rövid, de nyomasztó szünet után így szóltam:

— Laurence, az ön bátya mondta, hogy jöjjenek el önhöz, és — — kérjem fel, zárjon be egy levelet tőlem, a saját levelébe. Azt is mondta,

emlékeztessenem önt ígéreterére s akkor ő sem fogja feledni az övét.

Miss Reade tartózkodása egyszerre elmult s ép oly izgatott és rejtélyes lett, mint én magam.

— Igazán? ő tehát nem felejtette el! — mondá halk suttogással. — Remélem ön tudja, miszerint ígérete abból áll, hogy rá bírja Reynoldot, jöjjön ide a jövő télre. Oh mindent megteszek, a mit csak akarnak, csak ezt keresztül vigye.

— Óh, ő megteszi. Majd emlékeztetem is jövő leveleimben, vagy ha találkozom vele, hogy el ne felejtse meghívni Reynoldot a jövő télre. Megtegyem?

— Oh igen, az nagyon szép lesz! csak oly hosszú ne lenne addig még az idő! — sóhajtá a leányka.

Még ugyan igen fiatalnak tartottam e rövid szoknyás leánykát a szerelemre, de a viszontszolgálat reményében kénytelen valék elősegíteni ügyét.

— Elhoztam leveletem, — mondám titkolódzva. — Ugy-e, mielőbb fog irni?

— Már készen is van egy levél, melybe bele teszem az önét, s egy ittlévő gentleman, ki téa után rögtön visszatér Londonba, ott majd postára teszi.

— Oh, köszönöm, — mondám reszketve a félelemtől, nehogy Alice megtudja valahogy s kezébe csusztatván a levelet, elbucsuztam tőle.

Oly sűrű köd ereszkedett le már akkorra, hogy aggódni kezdtem, nem tévedek-e el az aldersi uton. Tudtam, hogy a parkon keresztül lehet az ország-utra kijutni, de eltévedtem a kertben, s egy virág-ágyra léptem. Már épen készültem vissza tapogatózni a házhoz, midőn bal felől hangok ütötték

meg fülemet ; én egyenesen annak irányába mentem, virágon, gyepen, s mindenem keresztül. A beszélőt nem láthattam, mert valami sövény lehetett közöttünk, de annyit megkülönböztettem, hogy az alsóbb osztályba tartozó férfi volt, a ki egy nővel diskurált. Azt gondolva, hogy egy kastélybeli cseléd lehet, s így engem utba igazíthatna, már épen meg akartam szólítani, mikor a férfi következő szavai megakadályoztak szándékomban.

— Most már elég ám, te norfolki leány ; te csak bolondítasz engem.

Parkes Tom hangja volt.

— Lehet is olyan szélkakast, mint maga, — felelé a leány durva kaczerkodással. — Miért szövetkezett azzal a csúf Sarahval, ott Mr. Raynernél ; persze most, mivel beteg, újra át akar csapni hozzám. Oh, milyen csapodár maga !

Parkes következő szavaiból úgy vettem ki, hogy ő inkább a házi körülményeket szeretné kipuhatolni s már több mindent ki is tudott a leánytól. Egyszerre csók csattanását hallottam és Tom azzal az igérettel, hogy szerdán újra okvetlen el fog jönni, eltűnt, utána a leány is, én pedig visszataláltam a házhoz.

Ott újra Reade Maud kisaszony után kérdezősködtem, ki ezuttal rögtön ki sietett hozzám és suttogva mondá :

— Mind oda benn vannak. Jőjjön be a könyvtárba.

— Vissza kaphatnám még levelem, hogy valamit hozzá irjak, a mit kifelejtettem ? — kérdezém.

— Oh, igen, itt van még, s azzal kivette zsebéből. — Irjon itt, majd adok egy tollat. De mily sáppadt. Talán történt valami ?

— Oh, nem, nem, köszönöm, semmi! — E szavakat irtam sietve levelembe. „Egy ember, ki Denham-Courtban is lappangott s ki ellen alapos okaim vannak a gyanusításra, jelenleg kastélyuk körül kóvályog. Szerdán este készül ismét oda visszatérni.“

Ezt megírva, komolyan megkértem Miss Readet, küldje a levelet haladéktalanul a postára, miután rendkívül fontosságu annak tartalma. — Maud pedig azt sugá: „Ne felejtse el, hogy Reynold eljőjön a télen“ — azzal elkisértetett egy jó darabon Williamsonnal s így végre sok nehézséggel bár, de visszajutottam Aldersbe.

Ujra a nyitva hagyott iskolaszoba ablakán másztam be, és alig voltam bent, hallottam nyilni Rayner ajtaját és hangját, a mint Parkes Tom-al kilépett s a csarnokból kivezető uton megálltak. Rayner szokott nyájas modorában beszélt hozzá, úgy, hogy nem is tartottam szükségesnek közölni vele, hol láttam Parkes Tomot.

Azon este Rayner bevitt a társalgóba, s kért, kísérem hegedűjátékát, s kedélyesen csevegtünk addig, míg csak Mrs. Rayner fel nem ment uj hálószobájába. Rayner leírta nekem a földközi tenger szépségeit, s azt mondá, hogy boldogabb leszek ott, mint egész életemben valék, mit én könnyen el is hittem abban a reményben, hogy oly közel lehetek Laurencehoz. Kérdezte, örülök-e a szép ruháknak, melyeket anyám beszerez számomra, s melyekben olyan leszek, mint egy kis hercegné.

— Nem kell engem olyan nagyon szép ruhákkal ellátni, Mr. Rayner, különben nem is fogom magamat bennök otthonosan érezni.

— Hamar bele fog szokni, — mondá ő, különös mosolylyal. — Semmihez sem szoknak oly

könnyen a nők, mint a szép öltözékekhez és drága ékszerekhez, a kellemes tétlenséghez, meg... meg... a csókokhoz.

Rayner hangja s modora arczomba kergette a vért. Ő látta szavának hatását, felugrott, s felém jött, mialatt én gyertyámat gyújtottam meg.

— Sértve érzi magát, gyermekem, de arra semmi oka nincs. Nem tudja ön, hogy az elősorolt dolgok mind jogosan megilletik a szép hölgyeket?

— Ha ez megillető joguk, abból sokan ki vannak zárva egész életükre, Mr. Rayner, — mondám mosolyogva.

— Csakis az együgyűek, — viszonzá oly hangon, a mit én nem értettem. — Nos, majd kimagyarázom én ezt önnek mind, monakói utunk alatt.

Rayner, mint rendesen, ha este hegedült, nagyon izgatottnak látszott, és zenétől átszellemült kék szemei szikráztak, midőn kezemet megfogá.

— Ne csodálkozzék ma este mondott szavaim felett. Ön szerencsét hozott nekem, osztonia kell tehát abban. Ez az utazás a hü szerető karjaiba vezeti önt, ki majd mind azzal elhalmozza, miket említettem és még sokkal, ezerszer többel is!

Ez csakugyan igaz, gondolám magamban (De vajjon egyet gondolt-e ő velem?) Több gyönyör rejlett abban, hogy Laurence engem elibe helyez a világ összes nőinek.

És az éjjel kedves levelét kezembe szoritva aludtam el.

Haidée másnap hagyta el először szobámat, s a délutánt az ebédlő kályhája mellett tölté el. Korán délután Rayner lépett be lovagló csizmáiban s megkérde, nincs-e levelem a postára, miután Beaconsburghba lovagol át.

— Köszönöm, Mr. Rayner, nincs levelem, — felelém elpirulva.

— Még csak Nizzába se — — hogy valakivel tudassa érkezését?

— Nincs, — felelém fejemet rázva.

— Egyet tegnap adott fel Miss Christie ugy-e? — suttogá nekem, Haidée átölelve nyakamat.

Rayner meghallá a sugást.

— Tegnap? — kérdezé hirtelen.

— Egy — egy kis czédulát adtam át Miss Readenek, hogy küldje el a magáéval.

Különös változás látszott Rayneren, bár a mosoly megmaradt arczán, mely egy pillanat alatt hamuszínüvé lett, de csupán annyit mondott:

— Jól van, gyermekem, s ezzel elhagyta a szobát.

— Rosszul tettem, hogy megmondtam, ugy-e? — kérdezte Haidée, valami rosszat sejtve.

— Oh, nem kedvesem! — felelém én.

Féltem, hogy Rayner rossz néven vette, a miért tudta nélkül mentem át a kastélyba alattomban; és szinte sajnáltam, hogy Laurence azon az uton küldette velem leveletem.

Az este kijelenté Rayner téázás alatt, hogy egy Beaconsburghba kapott levél folytán kénytelen egy nappal előbb Monakóba indulni.

IX.

Kedden délután, mialatt én az ebédlőbe Haidée babáját piperéztem, csengettek és Jane ijedten jelenté, hogy egy gentleman kérdezősködik Sarah után.

— Mondtam már neki, hogy beteg; de nem akarja elhinni Miss Christie s nem akar távozni,

Mr. Rayner sincs itthon; nem akarna-e vele beszélni, kisasszony?

Felmenve, a csarnokba, egy tisztességesen öltözött férfit találtam, ki mentegetődzvén alkalmatlankodásáért, azzal a kérdéssel fogadott:

— Bocsánatot kérek, ön Miss Rayner?

— Oh nem!

— Mrs. Rayner?

— Nem. Mrs. Rayner beteges s tartok tőle, el se fogadhatja önt. Én a nevelőnő vagyok. Ha valami megbízása van, én átadhatom azt Mr. Raynernek: vagy ha jobban szereti, tessék irni neki.

— Köszönöm, Miss!

Az idegen habozott.

— Talán meg akarja várni Mr. Raynert? Egy óra múlva itthon lesz.

— Köszönöm. Nem szolhatnék önnel négy szem közt, Miss, pár perczig?

— Oh igen, minden esetre! Tessék bejönni ide, — mondtam az iskolaszobát kinyitva.

— Én Gooch, Sarah testvére vagyok, — kezdé az idegen, — egy itt szolgáló cselédé. Külföldön valék s ott jó módba jutva, most szeretném nővéremet megkímélni a szogálattól. De nem szeretném, hogy a többi cselédség megtudja, hogy én bátyja vagyok. Nem lenne ön szives ide hivatni Saraht, Miss?

— Oh kérem, legyen ön igen rossz hirre elkészülve. Nagyon sajnálom, de ő beteg, nagy beteg, — felelém.

Bámulatomra ő inkább hitetlennek, - mint kétségbeesettnek látszott és hirtelen mondá:

— Hiszen a múlt pénteken délután még semmi baja sem volt.

— Igaz, épen pénteken éjjel érte a baleset. Lebukott a lépcsőn és komolyan megsérült. Ha bevárja Mr. Raynert, majd elmondja ő is. Sarah igen régi cseléd e házban, és legyen meggyőződve, gondos ápolásban részesül.

De az idegen még mindig inkább kíváncsi-nak, mint aggódónak látszott.

— Hát ő már régen van a családnál? Bocsánat, kisasszony, de én oly sokáig voltam távol, hogy Sarah szinte idegen reám nézve és csak nagy nehezen tudtam föltalálni. De nagyon örülök, hogy oly jó helyen van,

— Óh igen! Mr. Rayner a legnagyobb bizalommal viseltetik hozzá.

Nem akartam a szerencsétlenről semmi rosszat mondani betegségében kivált bátyjának, ki ugyan nem valami melegen ragaszkodhatott hozzá, hideg viselete után ítélve.

— Ez mind igen szép, de én azt hittem, hogy haza jöve, hozzám jön, háztartásomat vezetni. Ő csinos külsejű leány volt, s azt hittem, már férjhez is ment. Nem tudja-e, Miss, ha szabad kérdezni, nem talált-e még valami hü szerelmest, Sarah?

Haboztam és egy ideig felelet nélkül hagytam a kíváncsi testvért.

— Bocsásson meg, Miss, oly urhölgy, mint ön, persze nem törődhetik ilyesmivel, de mégis —
Közbe szóltam.

— Óh, kérem, ne higgye azt! Sarahnak van egy udvarlója, tudom —

Elhallgattam, mert hiszen semmi megnyugtatót nem mondhattam Parkes Tomról.

— Ah remélem, becsületes munkás ember, kiből majd jó férj lesz?

— Nem beszélhetek rosszat senkiről háta mögött, — mondám halkán, — de —

Az idegen nagy érdekléssel figyelt szavaimra, de abban a perczen belépett Rayner. Fürkészőleg szemlélte a látogatót, ki megelőzve bemutatásomat, mondá:

— Skócziából jövök, sir.

— Skócziából? — visszhangozá Rayner vizsgálódva.

— Igen, sir, egy Gooch Sarah nevű nőért jöttem, a ki, mint értesültem, az ön szolgálatában van. Ugy hiszem, ön Rayner Gervas, sir?

Miért nem vallá be, hogy Sarahnak bátyja? gondolám magamban.

— Igen, az vagyok. De hát mi a manót akar ön az én Gooch Sarah nevű cselédemmel?

Az idegen reám pillantott, mire Rayner mondá:

— Folytassa. Ez urhölgygyel ne törődjék, őt ép úgy érdeklí Sarah, mint engemet. Mit akar öreg cselédemmel?

— Bünrészességgel vádoltatik a denham-courtbeli betörésnél.

Élénken összerezentem. Ez ember hát nem volt Sarahnak bátyja, hanem egy detektív, ki cselével akart tőlem pontos értesülést szerezni. Rayner egy perczig arczába bámult, mintha képtelen lenne szavakat találni, azután halk hangon mondá:

— Lehetetlenség!

— Sajnálom, hogy kénytelen vagyok régi cselédje iránti bizalmát megingatni, sir, de a bizonyíték mégis bizonyíték.

— És miféle bizonyítékuk van ellene? — kérdezé Rayner komolyan.

— A múlt pénteken délután fél öt és öt óra

közt látták Gooch Saraht, az ön szolgálóját, a mint egy fekete táska tartalmát átadta egy embernek Beaconsburghban. A tény semmi gyanut nem keltett. Az illető egyén a legközelebbi vonattal Londonba utazott egy második osztályu kocsiban. De Colchester déli részén erős görcsös rohamok ragadták meg; a következő állomáson kiemelték a kocsiból s hogy kilétét és lakczimét megtudják, megnézték vele levő bőröndjét, mely drága ékszerekkel volt megrakva, s e körülményről értesítették a skót rendőrséget. Az illető férfi megszökött, de szoros vizsgálat után találtak tanut, ki határozottan be tudja bizonyítani, hogy az ékszerekkel megrakott táskát pénteken délután fél öt és öt óra közt egy asszony, ki Gooch Sarahval azonos, adta át neki Beaconsburghban.

Én is emlékeztem rögtön, hogy pénteken délután láttam Saraht Beaconsburgh felé haladni egy fekete táskával, de nagyon is erőt vett rajtam a rémület, arra, hogy beszélni tudtam volna.

— Én nem hihetem! — mondá Rayner. — Sarah durva, szenvedélyes nő, de mindig becsületesnek tapasztaltam.

— Talán felbiztatta valaki! — jegyzé meg a titkos rendőr. — Csodálatos, mire képesek az asszonyok szeretőikért, neki pedig kedvese van, és pedig nem a legfeddhetlenebb jellemü.

Rayner gyors pillantást vetett rám, s én éreztem a vádat, miután csakugyan én adtam ezt a felvilágosítást.

— Tudja ön nevét? — kérdezte Rayner.

— Még nem állapíthatom meg; de sejtelmink már vannak, — mondá a detektív óvatosan.

Rayner nem árulta el hitetlenségét, de én

már annyira ismertem arczát, hogy tudtam, miszerint nem hisz neki.

— Fődolog most már, miután az ékszerek nyomra vezettek, megtudni, miként jutott azok birtokába Sarah. Kérem is önt, engedje, hogy kikérdezzem azt az asszonyt. Tetten kapva, talán mindent be fog vallani.

— Meg fogja őt látni, — mondá komolysággal Rayner, — s aztán ítélje meg maga, oly állapotban van-e, hogy felelhet. Majd megkérdem az ápolónőt, be lehet-e hozzá menni most mindjárt. Miss Christie, nem lenne ön szives felváltani Sandersnét addig, míg kijön velem beszélni?

Fölmentünk a beteghez együtt, alig szólva egy szót, s én kiküldtem hozzá az ápolónőt. Sarah még borzasztóbban nézett ki fehér kötelékével fején, mely élénk ellentétet képezett pergament színű arcza és fekete hajával. Egyetlen megkülönböztethető szava a szenvedést kifejező jaj volt.

Egyszerre fölnyilt az ajtó, s élén az ápolónővel belépett a szobába Rayner s a detektív. A beteg asszony beesett arczára és száraz ajkaira vetett egyetlen pillantás meggyőzheté a detektivet, hogy a betegség nem tettetés; mindamellet pár perczig vizsgálva, leste mormogását, mielőtt visszavonult. Magam is elhagytam a szobát, mihelyt csak lehetett, oly rossz hatást gyakorolt reám a kísértetszerű alak látása.

— Láthatja, uram, — mondá Rayner, a mint kint voltunk, a detektívnek, — hogy jelenleg képtelen felelni. De remélem, sőt hiszem is, hogy ha képes lesz arra, ki fogja tisztázni magát a lopás vagy bűnrészesség rettenetes vádja alól. Én mindent el fogok követni az igazságszolgáltatás támogatására. Az orvos reggel eljön, s ő majd megmondja,

mikorra remélhető, hogy a beteg a vallatásnak alávesse magát. Addig sziveskedjék az éjszakát itt tölteni. Miss Christie, nem lenne ön szives utasítani Jennings-nét, hogy készítse el a nőm s az én lakosztályom melletti szobát?

A Jenningsné neve pillanatra zavarba hozott; s csak aztán jutott eszembe, hogy az a szakácsné és csodáltam miért nem Janet mondta inkább. Az ő neje lakosztálya!

Tehát a házban alszik ujabban Rayner? Elvégezve a megbizást, visszatértem Haidééhez az ebédlőbe. Téázáshoz Rayner a detektívvel együtt jelent meg, kit most már Mr. Maynardnak szólított, és úgy bánt vele, mint megkülönböztetett vendéggel szokás. Maynard igen érdekesen társalgott, rendkívül udvarias volt Mrs. Rayner iránt és irántam is. Korán szobájába tért, de én Mrs. Rayner távozása után is a társalgószobában maradtam, a hangjegyek rendbehozása végett, mire Rayner kért fel.

— A mai nap eseményei jobban lehangoltak engem, mint sem képzelné, gyermekem, — mondá Rayner végig simítva homlokát. — Az a ravasz Sarah mindig oly becsületesnek mutatta magát, és most magam sem tudom mit higyjek róla.

— Pedig tudja, hogy azt a bőrdönt is a pinczében fedeztem föl! — mondám félénken.

Rayner összerezzen

— Jóságos Isten! arról egészen megfeledkeztem! Vagyis inkább kiüztem agyamból, mint egy a Sarah balesete által földézett képzelet szüleményét, mely oly elhamarkodva hozta azt az ön tulcsigázott izgatottsága előtt összeköttetésbe a szegény öreg Parkes Tommal. Hol is vannak a kamarakulcsok, gyermekem? — kérdezé izgatottan. — Azonnal a pinczébe kel mennünk és — — — Az ég

tudja, mit fogok csinálni, ha az ön képzelődése valóságnak bizonyul!

Reszketve adtam át a kulcsokat, és nem nagyon szívesen követtem Raynert az épület bal-szárnyába. Átvette tőlem a kulcsokat, de annyira magán kívül volt, hogy nem tudta megtalálni az igazit s én illesztettem azt a zárba helyette. Belépünk a kamarába. Ott feküdt a csapóajtó mellett a fekete tarisznya. Felnyitottam újra a kicsiny karikánál fogva a csapóajtót, nem ugyan minden borzadály nélkül, visszaemlékezve utolsó otllétemre és Rayner lesietett, mialatt én a gyertyával világítottam neki.

— Semmit sem látok itt, gyermekem, — mondá, felpillantva.

— Nézzen keresztül a létra fokain, mögötte van, — mondám.

Rayner megtette, kinyujtá kezét, és újra fel-emelte fejét, ezuttal egészen megkönnyebbült kifejezéssel.

— Hála Istennek, csak képzelődésének játéka volt az egész, gyermekem. Itt semmi sincs.

— Egy kétfelé nyíló asztal sem? — hebegém.

— Semmi, csak víz.

— Talán áradt a víz, és ellepte?

— Jőjjön le maga és nézze meg. Vagy talán fél még egyszer ide lejönni?

— Nem, én nem félek, — mondám határozatlanul.

Rayner feljött s átvette tőlem a gyertyát, mialatt én lementem. A víz, melynek mélységét a létrafokokról ismertem, ugyanazon a szintvonalon állott, mint azelőtt.

Átnéztem a létra közein. De asztal és bőrrönd eltűntek. Midőn hirtelen felpillanték, Rayner arcza a kisérteties világításnál egészen eltorzult, és

oly gunyosan látszék reám mosolyogni, hogy szép arcza rettenetesnek és rutnak tünt fel.

— Ereszszen fel, — mondám erélylyel. Ő kinyujtá karját, és midőn reszketve s támolyogva felértem a létra tetejére, átkarolt, hogy támogasson. De oly undor, oly borzadály fogott el, hogy kisiklottam karjaiból, kifutottam a kamarából, végig a folyosón, ki a pokróczos ajtón, és az előcsarnok asztalához támaszkodva, csak ott tértem kissé magamhoz. Rayner is mellettem volt pár percz alatt s csaknem öntudatlanul engedtem bevezettetni magamat vissza a társalgószobába.

Cognacot, friss vizet hozott nekem, itatta velem s megmosta homlokomat, és folyton nyugtatott, hogy ne féljek, mert hiszen már nemsokára elhagyom ezt a borzasztó helyet, és a gyönyörű tájékon elfelejtem hamar ezt a komor sirboltot, mely egészen megrázkódtatta szegény kis agyamat.

— Pedig én igazán láttam azt a bőrdödöt, — erősítém elkeseredetten.

— Igen, tudom, kedves gyermek, — mondá Rayner.

De én láttam, hogy nem hisz nekem s a könyvek kezdtek végig peregni arczomon.

— Ne sirjon, nem szabad sirnia! elrontja szép szemét, ha sir, — mondá Rayner csaknem indulatosan.

Tudtam, hogy ő minden rutnak vagy kétségbeesésnek látásától irtózott, művészi érzékének tulajdonitá azt, miként mondani szokta; erővel visszafojtám tehát könyeimet és mosolyogni próbáltam.

— Így, most már megint az én bájos kis leányom, — mondá hirtelen megállva előttem. — Ha egyszer távol leszünk innen, sohasem fogjuk említeni többé Sarah nevét, kicsikém. De mig el nem

utazunk, vagyis, mivel tisztelt barátunk Maynard kívánja, félek, hogy még sokáig leszünk kénytelenek vele foglalkozni. Holnap még bizonyosan nem lesz képes Sarah alávetni magát a vallatásnak, vagy talán soha, — mondá Rayner elkomolyodva. — Addig pedig bizonyosan áskálódni fog ellene a detektív, s nem hagy a mi szegény Sáhránk becsületén egy tiszta foltot sem.

— De tudja-e, Mr. Rayner, — szóltam félénken, — én nem hiszem, hogy Sarah valaha oly derék nő lett volna, minőnek ön képzeli. Mert azokból ítélve, miket lázas állapotában hallottam tőle, neki már fiatal korában oly rettenetes barátokkal kellett birnia, kik mindenféle gonosztettet elkövetettek vele; és ép azért nem lep meg engemet annyira, mint önt a gonosz cselekedet elkövetése, melylyel vádolják.

— Mondta ezt Maynardnak is?

— Nem, én csupán kérdéseire feleltem. Ő bátyjának adta ki magát, s ugy természetes, hogy nem akartam előtte gyanusítani tulajdon testvérét. De valamit szeretnék öntől kérdezni, Mr. Rayner. Hallott ön valaha valamit egy Woodfall Jamesről?

Rayner mellettem ülve a pamlagon fejét félre fordítá, s nem felelt azonnal. Aztán hirtelen azt kérdé:

— Maynard kérdezősködött róla talán?

— Oh, nem! Sarah emlité e nevet önkívületében az első éjszakán, pénteken, — susogtam.

— Oh! talán barátja volt az Sarahnak?

— Ugy hiszem, szerelmesek lehettek egymásba fiatal korukban, de az a James igen rossz ember lehetett, ki mindenféle rosszra felhasználta őt, és legkülönösebb az, hogy Woodfall nevét össze

keverte azokkal az egyénekkal, kiket jelenleg ismer!
— mondám még halkabb hangon.

— Hogyan? kérdezé Rayner, — és kinek nevet keverte össze azével?

— Az — az enyimet, Mr. Rayner! — mondám még a gondolatra is elpirulva. — Őrjöngési rohamában azt állította, hogy az a gonosz, becsstelen hamisító (mert hamisítónak mondta) Woodfall James belém szerelmes, és nőül is akar venni, sőt tőle is azt követeli az a közönséges tolvaj, hogy segítse elő összekelésünket. Nem volt-e borzasztó ilyesmit hallani nekem? — hebegém magamon kívül.

— Azt mondta, hogy Woodfall James közönséges tolvaj?

— Nem, én azt csak szavaiból sejtettem. Hallott ön valaha arról az egyénről, Mr. Rayner?

— Igen, hallottam s azt hiszem, még most is él.

— Ugy, azt gondolom, még mindig szeretik egymást, és hogy Woodfall főintézője volt az iszonyu vakmerő rablásnak, — kiáltottam a legnagyobb felindulással. — Oh, Mr. Rayner, nem tudhatná-e ön ki Sarahtól, hol lehet most az a gonosztevő, míg a detektív itt van, hogy elfoghatnák? — mondám lihegve az izgatottságtól.

Rayner fejét rázta.

— Félek, hogy nem, gyermekem. Ha Woodfall James ugyanaz az ember, kit én gondolok, úgy őt élve sohasem fogják el, — mondá Rayner.

X.

Azon az éjszakán Rayner az öltözőszobában hált, mely a neje által ujabban lakott tágas középső szobából nyílt. Abból láttam őt kijönni másnap reggel, midőn lementem reggelizni. Az

ebéd idejéig szobámban pakkoltam, a másnapi utazásra készülve.

Különösnek találtam, hogy anyámról többet mit sem hallottam, ki pedig nehezen mulasztotta volna el tovább is ömlengeni az ily rendkívüli esemény felett. Hétfőn hosszú levelet irtam neki és a levéltáskába tettem, hol most már, midőn legnagyobb ellenségem beteg volt, biztosságban tudhattam azt. Oly örömteli volt elgondolni, hogy nem-sokára látni fogom anyámat és aztán pár nap múlva Laurencet; de volt valami, mi kevésbé derült színben tüntette fel előttem a kirándulást, s az mind jobban elkeserítette boldogságomat és nagyon bántott.

Helytelen dolognak, csaknem szivtelenségnek látszott makacs visszautasítása daczára is magára hagyni a gyengélkedő Mrs. Raynert e rettenetes, nedves és zord helyen, az ő szenvedő elmebeli és testi állapotában minden társ nélkül és minden más lakó nélkül a házban, kivéve egy satnya gyermeket, ki még csak nem is ragaszkodott hozzá, meg két cselédet és egy betegápolónőt, meg egy őrző, lázas, nyomorék beteget. Az ideges felháborodás gyenge jeleit észleltem rajta az utóbbi napokban, midőn a közelgő utazás szóba jött, és észrevettem, hogy szemei néha reám függesztvék, mintha szeretne valamit közölni velem, a mihez azonban nem tud hozzájutni és a szegény majd örült, majd egészséges elméjü nő viselete mind jobban nyugtalanított.

Az orvos, kinek határozatára várt Maynard, csak közvetlen ebéd előtt jött el az nap; és véleménye akkor is lehető leghomályosabb volt. Nem tartotta valószínűnek, hogy Sarah valaha vissza nyerje ép elméjét, és szerinte az egyedüli mene-

déke betegszobájából az örültek háza lehetett. Ezt halván a detektív, ki a délelőttöt vizsgálatra használta fel, és minden eredmény nélkül kutatta át Sarah szobáját, ládáit s mindazon helyeket, melyek a házban az ő felügyelete alatt állottak, még a lépcső alját is, csak az épület bal szárnyát nem, hol a borzasztó éléskamara volt, még délután vissza akart utazni a fővárosba; de Rayner hévvel marasztalta, mondván, hogy ebéd után átviteti Denham faluba; hol a helyszínén a nélkül, hogy valakit gyanusítana vizsgálódhatik, s ki tudja nem fedez-e fel olyasmit, mi kárpótolja majd eddigi hiábavaló utazásáért.

— Azt talán tudja, hogy egy csapat a közelben dolgozó matrózt is gyanusítottak, — mondá Rayner, — de noha detektiveket is küldtek azóta közéjük, felfedezni semmit sem tudtak.

A kocsi előállott és Rayner vállamat megveregetve mondá, hogy korán haza jönnek, de az nap egy órával később fogunk ebédelni, azután a kocsiba ugrott és elhajtottak.

Visszasiettem az ebédlőbe, hol a szakácsné leszedte a reggeli terítéket és Mrs. Rayner a kályhánál ült, Haidéével ölében.

— Lehangolja, ugy-e, hogy nemsokára meg kell tőle válnia? — mondám csendesesen felkelve üléséről és melléje térdelve, mihelyt a szakácsné kiment a szobából.

Mrs. Rayner komolyan tekintett rám s az után suttogá:

— Nem, én nem ő miatta vagyok lehangolt, hanem ön miatt.

— Miattam, Mrs. Rayner! — mondám bámulva.

— Pszt! — suttogá még halkabban és letéve

a gyermeket öléből, azt mondá neki: menj játszani; mire Haidée engedelmesen az ablakhoz futott, hol babája feküdt a földön.

— Nem érdemes az én nyomorult életem, hogy kiméljem, ha önt megmenthetem — kezdé susogva s ölében nyugvó kezemet megfogva. — Látom most már, hogy ön jó szivü s ártatlan, mint egy gyermek, — folytatá, nyugtalanul forgatva körül szemeit a szobában.

Görcsös roham kitörésétől kezdtem félni vagy még rosszabbtól; és kértem, ne beszéljen, ha talán fárasztja, s kérdeztem, ha nem akar-e egy kis kölni vizet.

De ő fejét rázta.

— Nem lesz görcsöm, ne féljen attól, — mondá, mintegy szemrehányólag nézve reám nagy szemeivel. — Csak annyit kívánok megmondani önnek, hogy ha holnap Londonba érkezik és anyja nem várja az állomásnál, követelje, hogy hozzá menjenek a lakására, mielőtt tovább utaznék. Nélküle semmi szín alatt se szálljon fel, egy másik vonatra. Szólítsa az őrt, ha kell csináljon lármát az állomáson, kiáltson segélyért, vagy tegyen ellene bármit, de anyja nélkül tovább ne utazzék!

— De hát mit tehetek én? — mondtam szeliden. — Én nem szegülhetek ellene Mr. Raynernek, ő reám se hallgatna. Ön legjobban tudja, hogy ha valamit mond, oly tekintélylyel teszi, hogy az ember kénytelen megadni magát.

— Kisértse meg, iparkodjék ellenszegülni! — mondá Mrs. Rayner komolyan. — Én hiszem, hatalma van felette, ha bátorsága lesz. Ön megszegte rendelkezését, mit még soha senki sem merészelt megtenni az által, hogy Lowe orvosért küldött és Haidéet felvitte az emeletre! Kisértse meg még

egyszer befolyását. Itt nem Sarahról, sem Haidéről nincs szó, hanem az ön biztosságáról. Az ég nevére kérem, kövessen el mindent.

Visszahanyatlott a székbe. Heves kitörése meglepett, hangja azonban nem volt hangosabb a susogásnál, úgy, hogy nem hallatszott el a szoba másik végéig sem. Kimondhatatlan átható tekintetet vetett reám és nyugodtan mondá ismét:

— Én nem vagyok örült, Miss Christie. Gondoljon örültnek tetszése szerint, ha édes anyjával találkozik a liverpool-brest-i állomáson. De ha nem lesz ott anyja, jusson eszébe figyelmeztető intésem, jóllehet életembe kerül az nekem.

Megszoritá kezém, s aztán újra hátradőlt, mintha pihenni vágyódnék. Én pedig térdelve maradtam mellette, azt se tudva mit gondoljak, örült-e ez a nő csakugyan vagy nem, kövessém-e tanácsát, vagy pedig mellőzzem, mint — — — de nem, az intést nem tarthattam haszontalannak, abban nem kételkedhettem, hogy a legnagyobb aggodalomban lehetett. De hát mit akart? Bizalmatlanná kívánt tenni férje iránt.

Nem beszélt úgy mint egy féltékeny nő; nagyon is hideg, közönyös volt ő a féltésre. Mily különös képzelődése lehetett hát neki az utazást illetőleg? Hiszen ha anyám nem várna is az állomásnál, mi igen valószínű pontatlanságát ismerve, ott volt még velem Haidée. Mindenesetre kérném Raynert, hogy várjuk be anyámat, de ha még se jönne időre, Rayner csak nem küldhetne vagy mehetne érte, nagybátyám házába keresni. Mitől félhetnék én Raynerrel, a ki a legszivesebb és legjobb barátom Laurence után a világon? Miért zavarna meg engem az ő szegény beteges képzelődésű nejének agyréme?

És Mrs. Rayner szavai mégis mind a mellett oly erős hatást gyakoroltak reám, hogy elhatároztam, ha édesanyám kevéssel utánunk sem jönne az állomásra, megkérem Raynert, engedje, hogy egy kocsiba ülve, magam hozzam el nagybátyám házából.

Mrs. Rayner alig beszélt többet egész délután; a szokatlan heveség kimeríteni látszott őt.

A köd, mely már napok óta lebegett feletünk, oly sűrű lett, hogy sokkal korábban kellett a szokottnál lámpát gyújtatnunk. És már egészen besötétedett, midőn úgy fél öt tájban heves csengetés hallatszott az ajtón. A szakácsné bejött jelenteni, hogy egy paraszt fiu szeretne Miss Christievel beszélni. Kimenve egy körülbelől tiz évesnek látszó fiu jött hozzám, mondani, hogy Mrs. Manners küldi s izeni, siessek hozzá rögtön az iskolába, mert fontos közlendője van velem. Különösreik találtam ugyan a dolgot, de visszatérve Mrs. Raynerhoz, megmondtam neki távozási szándékomat.

— Ne menjen, Miss Christie, — mondá ő rögtön. — Valami csel lesz, és önt törbe csalják. Mrs. Manners nem küld üzenetet mással, csak saját fiával. Ne menjen semmi esetre sem.

— Nem szivesen maradnék el, — mondtam ingadozva. — Bizonyosan nagyon fontos lehet az ügy, és Mrs. Manners oly szives volt hozzám. Kérem, ereszszen el, Mrs. Rayner.

Ő összerázódott és a mint a szakácsné belépett azon jelentéssel, hogy Mrs. Manners azt izente a fiuval, hogy siessek, visszatölt újra a székbe, mondván :

— Természetes, hogy elmehet, Miss Christie.

Felfutottam szobámba s pár percz alatt elkészültem a sétára. A kis fiu alkalmasint elő volt

készítve kíséretemre ; s a köd oly sűrű volt, hogy örültem neki, mivel ő jobban ismerte a járást nálamnál. Előre sietett tehát, de minden pillanatban hátra tekintett: ott vagyok-e.

Az iskola vagy félmérföldnyire volt Alders-től a falu legelső házai közt. Egyszerre egy utmutatóba ütődve, tudtam, hogy már nem vagyunk messze a rendeltetési helytől.

— Erre, Mrs. vigyázzon! — mondá a gyerek. — Ezen az uton menjünk.

És ruhám szélét megfogva, egy pázsitra vezetett fel, mely balra ágazott el.

— De hiszen rossz irányba vezet, — mondám. — Egyenesen kell menni és nem erre. Ez az ut a donninghami tanyához vezet.

— Dehogy, jól megyünk, Miss. erre sokkal közelebb van, csak jöjjön, Miss, jöjjön!

A gyerek nagyon türelmetlen volt, és én kellenül követtem, de mikor már jó darabig haladtunk, a fiu megállott és füttyentett.

— Mit csinál? — kérdeztem szigoruan.

De a fiu még pár lépést tett előre, aztán eltűnt a ködben szemeim elől, s én újra hallottam füttyenését. Pillanatig reszketve állottam meg a rémülettől. A fiu pedig mérgesen kiáltá:

— Ugyan miért nincs már itt?

— Kicsoda? — kiáltám fellázadva; és abban a pillanatban galyak recsegését hallottam és láttam homályosan a ködben egy férfi alakot kibontakozni a sövény mögül, s a rétről az országra átszökni.

Sikoltásomat elfojtva rémulten futottam visszafelé, magam sem tudtam hová. Parkes Tom vagy Gordon lehetett, gondolám, ki kicsalt oda, hogy

felfedezéseimért bosszút álljon rajtam, mit bizonyosan Sarah mondott el nekik.

Hallottam, a mint a fiu azt mondá „köszönöm“ s azután a férfi léptei felém közeledtek. Egyetlen reményem az volt még, hogy az eleven sövény alá bujva mig elhalad, elmenekülhetek előre a köd-
ben; de borzalmamra ő ép oly lassan és óvatosan lépdelt, mint én. Oda tapogatództam a sövény mellett és alá bujtam, a tüskének kiteve arczomat. A férfi elhaladt előttem, láttam is az alakot határozatlanul. De örömömben, hogy elment, hangosan folfohászzkodtam, mire ő visszafordult, felfedezett és szó nélkül felemelt a földről. Lehunytam szemeimet és reszkettem. Első pillanatban oly kimerültnek éreztem magam az irtóztató perczek izgalmától, hogy képtelen lettem a küzdelemre. Csak gyöngén tudtam őt eltolni magamtól és töredezett hangon siránkozni:

— Ne, óh ne öljön meg!

— Megölni önt, kedves egyetlenem! Nézzen rám. Isten mentsen meg, már ugy is majd halálra ijesztettem.

Felnéztem s egy sikoltással karoltam át nyakát, felismertem Laurencet, bár arcza ugy el volt torzulva és oly poros, hogy alig felismerhető, de újra meg újra csókjaival elhalmozva azt mondá, ne törődjem azzal, mert ő pillanatnyi megpihenés nélkül utazott éjjel-nappal, mióta a megelőző reggel leveletem megkapta.

— És hála az égnek még idején, még jókor érkeztem meg! — kiáltá, újra karjaiba ölelve.

— Jókor, miért Laurence, hiszen két nap mulva ugy is közelében lettem volna, — mondám csodálkozva. — Holnap reggel kell indulnunk.

— Holnap reggel! Még pár óra tehát s

örökre elvesztettem volna! — kiáltá a szegény fiu oly borzadályal vegyült megkönnyebbüléssel, hogy ez állapotnak látása is könnyeket csalt szemeimbe.

— Elveszteni engemet, Laurence? Oh mondja, mondja meg, mit ért az alatt! — esdekeltem keservesen.

— Oh, Violám! még mindig oly ártatlan; azt képzei, hogy az az ember én hozzám hozta volna?

— Miért ne? — kerdezém suttogó hangon.

— Mert ő magais szerelmes önbe, — mormogta fogai közt Laurence, — ha ugyan az oly emberben kelt érzelmet szabad szerelemnek nevezni. Ártatlansága nem oltalmazta volna meg tovább. Óh, bolond, örült vak bolond valék elhagyni önt nála, atyám, anyám vagy bárkiért is a világon! De még magam sem tudtam mindent, míg nem saját kedves levele fel nem nyitotta ostoba szememet.

— Oh, Laurence, mily iszonyu dolgokat beszél ön? — kiáltám még karjaiban is remegve a félelemtől.

— Ne féljen, kedvesem; most már biztonságban van, — vigasztalt. — Hiszen én nem akartam megijeszteni. Igaz, hogy már régen felvilágosítanom kellett volna, de nem tudtam elviselni, hogy — — —

— De Laurence, hiszen anyám is velünk jön. Nem irtam én azt önnek? Van tőle levelem is. . . .

— Melyet ő soha sem irt. Londonba vizsztatérve távsürgönyileg kértem édes anyját jöjjön ki a Charing Cross-állomáshoz, és ott ő maga mondá nekem, hogy soha sem látta Raynert és soha egyetlen szót sem hallott a monakói utazásról.

E csapás tulságos volt; ájultan rogytam Laurence karjaiba. Eszméletre térve láttam, hogy kissé távolabb helyre vitt és mihelyt felsóhajtottam, letett és vízzel kevert kognakkal itatott velem.

— Mostanában gyakran van nekem erre szükségem, — mondám bágyadt mosolylyal, eszembe jutva, hogy Rayner is kétszer-háromszor térített már magamhoz kognakkal.

Szegény Laurence szemrehányásnak vette szavaimat és bocsánatomért esdekelt. Lassan haladtunk előre a retenetes sötétségben, lefelé a széles országútra.

— Mit tegyek már most, Laurence? — kérdeztem reszketve. — Megmondjam Raynernek? Oh, nem vagyok képes őt oly gonosznak tartani, megmondjam neki, hogy ön vissza jött és nem akarja, hogy Angliából távozzam?

— A világért sem, kedvesem — sietett Laurence mondani.

— Senki Geldhamban, még a kastélyban sem tudják, hogy itthon vagyok. Azért is küldtem álürügy alatt e kis fiut önhöz, és azért voltam kénytelen oly halálosan megijeszteni. A kis fiu, kit küldtem, nem ismert meg. Csak pár perczczel azelőtt érkeztem meg, hogy találkoztam vele, és elküldtem önért.

— Ah, azért félt tehát annyira, hogy pillanatra se téveszszen szem elől! De mit jelent mindez a sok titokzatosság, Laurence? Miért nem megy a kastélyba atyjához?

— Ah! az titok! Nem akar holnapig sem várni, ugy-e, kedvesem, mig megtudja?

— Nem, nem, meg kell tudnom azonnal, — mondám izgatott hévvel. — Nem bizná ön reám a titkát?

Laurence nem szívesen beszélt, de engemet

sértett hallgatása, s midőn látta a szemembe tóluló könyeket, engedett.

Annyira bántotta Laurencet utóiratom, melyben értesitettem, hogy gyanus ember kóvályog a kastély körül és az oda szerdán éjjel is vissza készül térni, hogy rögtön távsürgönyileg kért néhány rendőrt amaz éjszakára a fővárosi rendőrségtől. Egy megbízható embernek utasítást adott, hogy a beaconsburgi állomásról őket az általa a parkban kijelölt helyre vigye, hol már valószínűleg várakoznak is. A ködöt felhasználva, ő maga akarta őket elhelyezni állomásaikon, hogy a bokrok közt jól elrejtve s mégis a ház közelében legyenek, különösen amaz oldalon, hol a vendégszoba volt. A köd működjék bár ellenük vagy mellettük, körülkerítik a zsiványokat, csak eljőjenek, mert hogy aztán el ne meneküljenek, azt a szerencsére kell bizni.

— És aztán emlékszik, ugy-e, — mondá Laurence, — hogy levelében említé, miszerint Sarah önkivületében mindig valami Woodfall Jamessel vesződött, kinek nagy befolyást kellett gyakorolni rá, és kitől szerinte minden gonoszság származott. Nos tehát, hoztam magammal a rendőrökkel valakit, ki jól ismeri Woodfall James-t, és esküszik, hogy felismeri őt, s be tudja bizonyítani azonosságát. Az a Woodfall a legügyesebb hamisítóként ismeretes, de még csak egyszer sikerült elfogni, még egészen suhancz korában, hanem már évek óta elveszett szem elől. De midőn megemlittem nevét a rendőrfőnököknek, ő érdemesnek találta üzöbe vételét.

Most már tehát mindent tud, kedvesem, és meg kell őriznie titkomat mindenki előtt. Mi utazását illeti, ne féljen. Egy és ugyanazon vonaton leszünk, és édes anyja csakugyan a Liverpool

Streetbeli állomáson fogja várni, miután megmondtam neki, hogy ott legyen.

Laurence minden áron haza akart kísélni, s egészen addig mentünk együtt, míg az Aldershez legközelebbi parasztházhoz nem értünk, de abban a pillanatban lódobogást és kocsizörgést, sőt emberi hangokat is hallottunk a ködön áttörni. Laurence felnyitotta a parasztház kertajtáját és bebocsájtott, míg azok elhaladtak.

Ugyanaz a kis kocsi volt, melyen Rayner hajtotta a lovakat, míg Maynard bent ül.

— Szerencse, hogy ma éjjel itt marad, hallatszott Rayner szava. — Én még a saját kapumhoz sem találnám meg ma az utat.

XI.

Biztos távolságból követtük a kocsit, míg csak az meg nem állott az istálló felőli kapunál. Ekkor észrevétlenül átsurrantunk az országut tulsó oldalára, mialatt Rayner a kapu kinyitásával bibe-lődött; s a főkapunál elváltam Laurencetól, úgy sietve be a házba, a mint csak tudtam, hogy még Rayner és társa előtt érkezzem oda, és miután Mrs. Rayner s a szakácsné hallgatására támaszkodhattam, senki más el nem árulhatta kirándusomat.

Ebédhez Rayner maga hozott fel egy üveg portói bort a pinczéből, és egy órai csevegés után megkérde Maynardtól, szereti-e a zenét?

— Nem értek ugyan hozzá, noha gyerekkoromban kürtölni tudtam egy kicsit, — mondá a detektiv, ki jobban megismerkedve velünk, kezdett kissé otthonosabban társalogni, — de azért hébe-hóba szívesen meghallgatok egy-két jó dalt.

— Ah, azt már látom, hogy ön nem nagyon rajong a zenéért, — mondá Rayner, — én pedig részemről élni sem tudnék zene nélkül. Hegedült-e ön valaha?

— Nem én, az előttem csak olyan nyafogó hangszer, — felelé Maynard.

— Akkor én nem is untatom önt zenémmel, mert én meg csakis hegedühöz értek. Pedig érzem, enyhülést kell keresnem e kiállhatlan lehangoló rossz időben egy pár szép dalban, kedélyem oly nyomott; de kiméletes leszek és beteszem az ajtót, hogy ne zavarjam önt vele. Nőm és Miss Christie mulattatni fogják azalatt; most fél nyolcz az óra, kilenczkor ismét csatlakozom én is önökhöz, s akkor játszhatunk még egy kis trik-trak-ot. Szokott ön trik-trakkozni?

Maynard igenlőleg válaszolt. Azután Rayner felkért, keressem ki a társalgó szobában a Traviátát és Moore ir dalainak hangjegyeit. Engedelmeskedtem, de alig térdeltem le a hangjegy halmaz mellé keressélni, midőn Rayner is belépett s csendesen betette maga után az ajtót. Még mielőtt észrevehettem volna, mellettem termett s egyszerre valami hideget éreztem nyakam körül, meg egy csatt csattanását hallám, odakapok kezemmel és felugorva Raynerre bámultam, ki derült mosolylyal arcán ölté karomat karjába s a tükörhöz vezetett. Egy remek, piros égő rubinokból fűzött nyakláncz ragyogott, renkívüli tüzrel nyakam körül, s egészen elkápráztatott szépségével.

— Nos, megtartottam-e ígéretemet? Mondtam, hogy granátot hozok önnek. Tetszik ez az ékszer?

Nekem bizony egy cseppetse tetszett az egész azok után, miket Laurence mondott, sőt a drága

ékszer borzadálylyal töltött el. Mind a két kezemmel megfogtam és reszkető ujjakkal csatolva le nyakamról, messze eldobtam magamtól. Ekkor azonban ijedten álltam meg helyemem vakmerőségem tudatában, várva, mit fog tenni velem Rayner viseletemért.

Rayner mit se tett. Miután hosszasan nézett rám s én reszketve, először büszke érzettel, de aztán megszégyenülten álltam előtte, a neheztelés legkisebb jele nélkül emelte fel a földről csendesen a szép nyaklánczot s azt zsebébe csusztatva, mondá :

— Ez egy kis hevesség, de talán hálátlanság is, gyermekem, mit gondol? No, de se baj, majd kárpótolni fog engemet azért. Most pedig legyen szives segítségére lenni nőmnek hiuzszemü vendégünknek mulattatásában. Kilencz órakor jőjjön értem. Most azonban siessen, édesem.

Bucsuzóul megveregette vállamat, én pedig töredelmes megbánással tértem vissza az ebédlőbe. De se az én, se Mrs. Rayner mulattatása nem volt képes fölülmulni a zene hangjait és még a kábultnak, álmosnak látszó Maynard is mormogott néha, neki lelkesülten annyit „Brávó! nagyon szép!” De mikor Schubert „Adieu“-jének utolsó hangja elhalt már, nagy megerőltetésébe került még az utána következő Rigolettót ébren végig hallgatni, Mártha dallamai alatt meg már hangosan hortyogott. Én azonban keveset törődtem vele. Mintegy ellenállhatlan varázshatalomtól vonzatva, mindig közelébb, s közelébb huzódtam a bezárt ajtóhoz, mert Rayner oly elragadóan játszta az este „Adieu“-jét, mint még soha azelőtt. Minden egyes hang szivemen rezgett át és csakis a félelem, hogy rossz néven vehetné, ha a kijelölt kilencz óra előtt

zavarnám, tartott vissza, hogy be ne menjek hozzá a társalgóba, hol tökéletesebb figyelemmel kísérhettem volna a lelkesítő zenét, mint a kettős ajtón át.

Alig vártam az utána következő melódiát, de megvallom, kissé elégtelen valék, midőn Rigoletto váltá fel Schubert büvös „Adieu“-jét.

Nem mintha Rigoletto ellen lett volna kifogásom, de bizonyos vad szenvedély és durva játék, mely annyira ellentétben állott Rayner megszokott finom játékával, kellemetlenül hatott reám. Tekintetem Mrs. Raynerre tévedt és jól láttam arczán, hogy őt is meglepte a sajátságos különbség férje hegedülésének styljében. Játéka ép oly csillogó bravourteljes volt, mint máskor, sőt néhol a kivitel talán még kifogástalanabb, de hiányzott belőle a lélek, az érzés, mit semmiféle művészi bravour nem pótolhat. Mintha nem is ugyanaz a kéz vezette volna a vonót, úgy, hogy a zene iránti érdeklődésem folyton csökkent és miután pár perczig Mrs. Raynert szemlélttem, kinél feltűnt a sajátságos nyugtalanság, melylyel a zenét hallgatva, szemeit az alvó Maynardra függeszté, én is átengedtem magamat saját felizgatott gondolataim folyásának.

Ugyan, miként állhattak a dolgok azalatt a kastélyban? Vajjon biztos helyre akadtak-e a ködben a rendőrök? Megjelentek-e csakugyan a rablók? Elfogják-e Parkes Tom-ot, és vajjon Gordon is belé lesz-e keverve a rablásba? Hát vajjon azt a rettegett Woodfall James-et kézre kerithetik-e? Kinosan érintett a gondolat, hogy Laurence-hoz irt levelem folytán üldözik az embereket, és szinte jól esett az a helytelen remény, hogy Parkes Tomnak talán sikerülend a menekvés. A szegény ember soha se vétett ellenem. Az ismeretlen Woodfall

James-et illetőleg már egészen másként vélekedtem. Sarah szavaiból s abból ítélve, mily hévvel ragadta meg a rendőrség az alkalmat, azt kelle következtetnem, hogy Woodfall csakugyan egy megátalkodott, s minden részvétre méltatlan gonosztevő; teljes szivemből kivántam tehát elfogatását és csaknem szerettem volna találkozni vele, hogy lássam, milyen lehet egy igazán rossz ember. A szegény Parkes Tom alkalmasint csak vak eszköz lehetett a szörnyeteg kezében, ki még a rettenetes Sarah felett is annyira tudott uralkodni.

Ekkor eszembe jutottak Laurence kétségbejítő felvilágosításai a tervezett monakói utazásra vonatkozólag és azzal kapcsolatban felmerült előttem Mrs. Rayner intése is. De lehetséges e, gondolám, hogy Rayner, ki mindig oly nyájas, oly előzékeny, oly türelmes volt, ki mindig úgy bánt velem, mintha gyermek volnék és csak az imént is oly nagylelkű jósággal türte el az én durvaságot, vajjon képzelhető-e, hogy ő oly képmutató legyen? Pedig komoly ok nélkül Laurence még sem emelhetett volna ily rettenetes vádat ellene. És aztán miként lehetne félremagyarázni azt a körülményt, hogy nem anyám irta nekem ama levelet, melyet Rayner az ő nevében kézbesített nekem. A mint e rettenetes bizonyítékra gondoltam, könnyeim megeredtek. De hiába, a bizalom oly jó barát iránt, minőnek irántam Rayner mutatkozott, nem enyészhetik el egyszerre: és felszárítva könnyeimet, az a gondolat vigasztalt, hogy pár felvilágosító szava talán még mindent jóvá tehet.

Egyszerre az óljához lánczolt Nap, a vizsla vonítása szakítá meg a ház körül uralkodó mély csendet.

Mrs. Rayner felriadt. Maynard csak tovább

aludt. Az órára néztem, még hét percz hiányzott a kilenczhez. Ismét ujjabb és ujjabb vonítás, majd dühös ugatás hallatszott. Mindketten némán néztünk össze mrs. Raynerrel. Én ugyan szólani akartam, de Mrs. Rayner, a detektivre pillantva, ujját ajkára illeszté. A hegedü hangja még mindig megszakitás nélkül hallatszott a társalgóból.

Mikor elütötte a kilencz órát, megkönnyeb-
bülten ugrottam fel, kifutottam s be akartam nyitni a társalgószobába. Csukva volt. Kopogtattam; de semmi válasz. Rayner épen egy lármás koncertet játszván, azt hittem nem hallja. Ujra kopogtattam tehát és halkán szólítám:

— Mr. Rayner, kilencz óra van. Azt kívánta, jőjjen be érte kilenczkor.

Még mindig semmi felelet. A mit különösnek kezdtem találni, miután neki ritka éles hallása volt. Még számos sikertelen kísérlet után végre fölvettem a lámpát az előcsarnok asztaláról és bementem vele az iskolaszobába.

Akkor már tíz perczczel mult kilencz óra. Nap mindig elkeseredettebben vonított. Az ablakon át nem láttam egyebet sűrű sötét ködnél; de annyira bántott a kutya bős ugatása, hogy pár hüvelyknyire kinyitottam az ablakot és hallgatódzni kezdtem.

A vak ködben egy méternyire se láthattam magam elé. Egy perczig nem hallottam egyéb neszt Nap ugatásánál; de akkor föltűnt egy lámpa homályos pislogása, mialatt egy hang suttogva kérdé:

— Ki az ott?

— Én vagyok: Christie Viola; ön az, Laurence?

— Pszt! Minden jól van! — susogta vissza a hang. — Ereszszen be.

Laurence nesztelenül belépett az ablakon, de rémületemre egy már korosabb férfi is követte lámpással kezében. Laurence már maga is elég ijesztően nézett ki. Arcza kísérteties halványságu s kimerült volt s a mellett egészen nedves a ködtől. Pillanatig a hegedü hangjára figyelt, azután halkan kérdezé:

— Ki hegedül?

— Mr. Rayner, — felelém.

Jelentőségteljes pillantást vetett a másik férfira, mintha mondaná, hogy épen úgy történt, amint várta.

— Mióta játszik már? — kérdezé Laurence.

— Félnyolcztól folyton.

Laurence ismét összenézett társával.

— Cselfogás! — szólt az utóbbi röviden.

— Ki van vele bent? — kérdezősködék

Laurence újra.

— Senki, — mondám meglepetve és szinte ijedten e kérdéstől. — Mrs. Rayner az ebédlőben van Maynard urral.

— Maynard?

— Igen, de ő elaludt.

A koros férfi elégületlenül rázta fejét.

— Mr. Rayner ma egyáltalán nem is volt az ebédlőben? — kérdé Laurence.

— Az ebéd óta nem. Hegedülve hagytam őt a társalgóban fél nyolczkor, s ő arra kért, hogy kilencz órakor menjek be érte. Azóta folyton játszik.

— De hiszen már elmúlt kilencz.

— Igen, s én épen most akartam hozzá bemenni, de az ajtó csukva van, és hiába kopogtatam, nem kaptam feleletet.

— Nem lenne-e szives még egyszer szöli-

tani őt, mondván, hogy különös közlendője volna,
— kért Laurence egész komolysággal.

Én haboztam s tetőtől talpig reszkettem.

— Minek? — kérdezém halkán.

— Mivel nekünk lesz vele fontos beszédünk,
— szólt közbe az idegen erélylyel.

Csak ekkor néztem meg szigoru arczát s felkiálték:

— Ön rendőr! de hát mit akar Raynerrel?

— Soha se törődjek vele, Miss. Csak menjen és mondja, hogy beszélni kíván vele.

— Nem, azt nem teszem, — kiáltám, bár csak alig hallhatón, mert hangom ereje hirtelen elveszett. — Bármivel vádolják is önök Raynert, én soha sem fogok segédkezet nyújtani bántásához.

Az idegen vállat vont, s az ablakhoz lépett, halkán fütytyentve.

Ezalatt Laurence egy székbe ültetett e szókkal: „Ez vakmerőség, Viola!” és oly szigoru, oly nyugtalan volt arczának kifejezése. Végre az idegen visszatért ismét egy másik fegyveres rendőrrel.

— Be kell törni az ajtót, — parancsolá a korosabb rendőr.

Felugrottam s a társalgószoba ajtajához akartam rohanni, hogy figyelmeztessem Raynert, de Laurence megakadályozott szándékomban, ünneplésesen füleembe sugva:

— Kedvesem, most már át kell engednie őt nekünk.

Minden szó, minden mozdulat oly csendben történt, hogy a zene folyton hangzott.

A három férfi Laurence-al legelől áthaladt az előcsarnokon s ott neki támaszkodva az ajtónak, azt egy erős lökéssel betaszították. Oda futot-

tam s még épen elég jókor érkeztem a bejárat-hoz arra, hogy felismerjem Carruthers szolgáját: Gordont, a mint hegedűjét eldobva, az ablakhoz rohant, melynek táblái nyitva valának. Ekkor üvegcsörömpölés hallatszott és ugyanabban a pillanatban két rendőr, ki az ablakot kívülről bezuzta, megragadta Gordont és kezeit vasbékóba szorítá.

— Arra nem menekülhet, — mondá neki a korosabbnak látszó egyéniség. — Tudjuk, hogy a bandához tartozik. Ne ellenkezzék, a főczinkos, vezérük is hatalmunkban van már.

— Miféle vezér? — kérdezte rendithetlenül Gordon.

— Woodfall James.

— Az hazugság! Woodfall nem fogja magát elcsipetni olyanok által, mint önök, — mondá fitymálva Gordon.

Miért? hiszen ime magát is elfogtuk.

Az ember nem felelt.

— Mindennek egy leány iránti szerelme az oka! — mormogá végül. — Hej! hiszen csak itt volna!

E pillanatban észre vett az ajtóban, és oly ingerült pillantást vetett rám, hogy megborzadtam. De azért még mindig nem képzeltem, hogy szavai személyemmel legyenek összefüggésben. Annyira meg valék rémülve, hogy tulajdonképen azt se tudtam, mit jelentsen az egész, mig nem egyszerre láttam, hogy védtelen állapotának daczára egy kicsiny revolvert huz ki csendesen zsebéből, és azzal anélkül, hogy felemelné, Laurencera czéloz.

Ekkor őrületes sikoltással rontottam be a szobába és egy pillanat alatt Laurence elibe vetetem magamat. Lövés dördült el, én erős lökést éreztem karomon, de először azt se tudtam, mi

lehet, hanem ugyanabban a pillanatban Laurence orditva rohant Gordonra. De én utjában valék. Gordon felhasználva az alkalmas pillanatot, kiszakítá magát őrei kezéből s é szókat mormogva: „Ugy hiszem, ezzel elbántam“ — kiugrott az ablakon és eltűnt a ködben.

Akkor már tudtam, hogy a lövés karomat találta, mert vérem végig folyt ruhám ujján, de a seb még nem sajgott nagyon, tán azért is, mivel nagyon fel valék izgatva s különösen elfoglalt Laurence kétségbeesése.

Ő nem csatlakozott a megszökött Gordon igen kétes eredménnyel kecsegtető üldözéséhez, a helyett engem pamlagra fektetve, letépte ruhámat és ő maga kötözte be sebemet.

— Mondja el most már, Laurence, mit jelent mindez, — kérdezém végre. — Sebem nem veszélyes, igazán nem az, higyje el, Laurence, és végre is szeretnék mindent megérteni. Elfogták a rablókat? Kik voltak? És igazán hatalmukba esett Woodfall James? Hát a szegény Parkes Tom? Igazán, szinte óhajtom, hogy ő elmeneküljön, — mondám sugva, mert az idegen sem vévén részt az üldözésben, őrt állott.

— Tartok tőle, hogy Parkes Tomot elfogták és Woodfall James elmenekült, — mondá Laurence.

— Tehát mégis ott volt Woodfall? Kérem, mondjon el hamar mindent, — sürgettem Laurencet.

— Nem várhatnánk holnapig? — ellenkezék aggódva Laurence. — Félek, annyira felizgatja magát, Viola, hogy karja még gyulladást kap, és aztán most rögtön orvosért is kell küldeni.

— Nem, nem, ma éjjel lehetetlenség Beaconsburghba menni. Az ut nem biztos. Köteléke

tökéletesen elégséges lesz holnapig, midőn az orvos ugyis eljön Sarah-t megnézni, mint rendesen. Beszélje el hát most már az egész betörést. Nini, de hát hol van Rayner?! — kiáltottam fel, hirtelen felülve a pamlagon. — Miért volt itt helyette Gordon? Oh, Laurence, fejem úgy szédül! Az egészből semmit sem értek. Mi történt?

— Figyeljen hát, elbeszélék mindent, hogy megértse az egészet, — mondám komolyan Laurence. A parkban feltalált rendőröket elhelyeztem a csalitban, én pedig azzal ott, meg egy másikkal, a ház hátulsó bejáratához lehető legközelebb foglaltam állást; és ott várakoztunk közel fél nyolcz óráig, midőn hirtelen férfi bontakozott ki a ködből és megkopogtatta a kaput.

A cselédek egyike nyitotta ki, miként később megtudtuk közmegegyezés folytán, habár a szegény leány nem sejtette a valódi célt. Az illető férfi Parkes Tom volt. Hátul maradva Parkes félig nyitva hagyta az ajtót. Pár percz mulva ismét egy másik férfi surrant be oly nesztelenül, hogy alig vettük észre. Tom aztán kijött a leánynyal, és elbucsuzott tőle, miután pár lépést tőn előre, míg csak a leány be nem csapta maga után az ajtót, akkor azonban a falhoz lapulva az üres vendégszoba ablakáig csuszott. Ott négy emberünk volt elrejtve, és velem lévő főnökük is hozzájuk csatlakozott, valamint én is. Pár percz mulva gyenge fütty hallatszott ki a szoba ablakából. Tom hasonlóval felelt, s ekkor még egy harmadik ember is hozzájuk csatlakozott. Én oly közel valék, hogy a sűrű köd daczára tisztán kivehettem, miszerint egy nagy csomagot eresztettek le kötélen az ablakból, Tom átadta azt a harmadik embernek, kit engedtünk távozni a zsákmánynyal,

és csak két rendőr követte, hogy mi még tovább is szemmel tarthassuk a két másik gazember működését. Ismét egy második nyalábot bocsájtottak alá, melyet már Tom maga vett fel; miután mi még nyugtalanabbul lestük a szobában lévő férfi minden mozdulatát. Az a szoba körülbejül husz lábnyi magasságban van a földtől, de az illető rabló minden teketória nélkül kivetette magát az ablakon, és talpra ugrott. Egy pillanat alatt öten ragadtuk meg egyszerre, de daczára, hogy valamennyien hatalmunkban véltük őt, mindnyájunkat rutul kijátszott, elmenekült, eltűnt a ködben. De az az ember ott az ablakban felismerte őt, kijelentvén, hogy az Woodfall James, de ráismertem én is!

— Oh Laurence! Nem is tudtam, hogy látta őt valaha, — kiáltám.

E pillanatban az idegen eljött az ablaktól, mondván:

— Nem jól állanak a dolgok, Sir. Félek, hogy az a nyomorult tolvaj is ép úgy elmenekült, mint a másik. Nem tudná-e nekem megmondani, Miss, hol van Maynard?

Az ebédlőbe vezetem az idegent.

Mrs. Rayner még mindig egyenesen, de holt halaványan ült helyén, merev tekintettel. Maynard pedig aludt. Az általam bevezetett rendőr rázni kezdte, aztán a boros palaczkra pillantva, mondá:

— Altató szert kapott.

Számos heves rázással azonban végre mégis sikerült felköltetni Maynardot, ki bámulva tekintgett körül, míg a másik csipősen megjegyzé:

— Gyönyörű rendőr, azt mondhatom, hogy a szemét ily könnyen be lehet kötni, nyugodtan iszik és alszik a legveszélyesebb, akasztófára való gazember hajléka alatt.

— Ki az? — kérdezé a másik felriadva, — Mr. Rayner?

— Mr. Rayner! igen ő! Mr. Rayner az olyan bárgyuknak, minő ön, de előttem, valamint minden rablóismerő előtt, kik értünk a dologhoz, Woodfall James ő, a megrögzött, elvetemült hamisító!

XII.

A mint a detektiv kiejté a Woodfall James nevet, én oly élesen sikoltottam fel, hogy valamennyien megijedtek. Raynerbe vetett hitem már ugyis megrendült s ez a csapás pillanat alatt megváltoztatni látszék előttem az egész világot. Még Laurencetól is visszariadtam, midőn karjaival akart támogatni, és vadul tévelygő szemeim Mrs. Raynerre tévedtek, ki összekulcsolt kezekkel s lecsüggesztett fejjel hallgatta a borzasztó titok leleplezését. A fátyol egyszerre lehullott szemeimről, homályos észjárásom előtt egyszerre tisztán állott minden s a posványos ház rejtélyessége most már tisztán lebegett előttem.

Mrs. Rayner elibe térdeltem a földre, s ő elsoványodott karjával átölelve nyakamat, némán megcsókolt. A három férfi ez alatt csendesen elhagyta a szobát.

— Oh, Mrs. Rayner, — suttogám, — mily rettenetes lehet mind ez önre nézve!

— Reám nézve nem oly rettenetes az, — válaszolá ő kimerülten. — Én tudtam évek óta már, sőt csaknem összekelésünk pillanatától. De ne is említse többé, — mondá, fürkészőleg tekintve körül a szobában. — Ő most is itt lehet a házban, bár kutathatják bátran hónapokig, őt soha el nem fogják. De bennünket kinezhat — engem — óh!

és most már önt is! Ártatlanul bár, de mégis ön vezette nyomába Reade Laurence-ot.

— De nem a Mr. Rayner nyomára. Oh! én soha sem képzeltem ilyesmit, — mondtam, összerázkódva az irtózáttól.

És ekkor elbeszéltem neki keletkező gyanuimat, látogatásomat a kastélyban, Laurencenek irt levelem történetét, szóval mindent, mindent.

— Mr. Reade ritka erélyt és bátorságot fejtett ki — mondtá Mrs. Rayner. — De félek, szenvedni is fog érte. Ön még nem ismeri azt az embert! Rayner soha sem fogja megengedni, hogy Laurence nőül vegye önt. Még ha börtönbe jutna is, mindent el fog követni, hogy megakadályozza összekelésüket.

Szerencsére Laurence kopogott e pillanatban az ajtón, mert Mrs. Rayner ijesztő jóslata még csak fokozta már úgy is lázas, tulcsigázott szegény agyam működését. Laurence jelenteni jött, hogy a rendőrök visszatértek, de sem Gordonnak, sem a másíknak nyomára nem akadtak.

Laurencenek a kastélyba kellett menni a rendőrökkel, Maynardot s még néhány rendőrt hagyva Alders őrizetére. Végre Mrs. Raynerhez fordulva szeliden mondtá Laurence:

— Megbocsájthat-e Mrs. Rayner nekem azért, mit akaratlanul ön ellen vétettem. Némi gyanum volt ugyan már régen Rayner ellen, bevallom, de ily csapással nem akartam önt sujtani.

— Én reám nézve nem csapás ez, — mondtá Mrs. Rayner, bánatos szemeit Laurencera emelve. — Az az ember... az... én... férjem, már rég megszabadult volna tőlem, ha az erőszaktól vissza nem riad, félvén a feltünéstől. Hanem mindent elkövetett, hogy megszabaduljon más uton, és higgye

el, nem az én hibám, ha nyomorult életem ily sokáig tengődött.

Laurence fogát csikorgatta.

— A nyomorult! — mondá. — De most bűnhődnie kell. Felforgatom az egész világot, míg csak kézre nem kerítem.

— Azt soha sem fogják elérni, — mondá Mrs. Rayner. Rejtőzni nem fog, — folytatá, — sőt szembe is szállhat önökkel, s aztán kisiklik, el-tűnik. De önök megtettek mindent. Ön derék ember, Mr. Reade! Segitene rajtam is, ha tudna, azt érzem. Jó éjt!

— Kezet szoritott Laurence-al, s elhagyta a szobát.

— Mindkettőjüknek távozni kell e helyről, — mondá nekem Laurence. — A hosszas szenvedés csaknem elforgatta a szegény nő elméjét, de most legalább megszabadult attól a gaz, nyomorult rablótól; és ön is, óh hála az égnek kedvesem.

Az egyik detektív kopogtatott és beszólt:

— Készen van, Sir?

— Igen, — felelé, aztán oda sugá nekem: — Örökre itt szeretnék maradni, hogy oltalmazzam. Vigyázzon kedves kis sebesült, karjára, Violám! Jó éjt, szerelmem!

Alig hallám távozásukat, a nap és éj izgalmaiktól kimerülten, csak nagy nehezen birtam feljutni szobámba, hol ruhástól vettem magamat ágyamra és mély, csaknem ájulásszerű mély álomba merültem.

Hajnalban zsibbadó tagokkal s oly betegesen ébredtem föl, hogy levetkőztem s újra lefeküdtem és mire a nap kisütött, lázas főfájásom tetőpontot ért és karom is nagyon kezdett sajogni.

Magunk reggeliztünk Haidéével, mert May-

nard már visszatért Londonba; én épen Mrs. Raynert készültem fölkeresni, midőn Lowe orvos megérkezett Sarah látogatására.

Megvizsgálván karom, azt rendelé, hogy rögtön ágyba feküdjem, én pedig titoktartást fogadtatva vele (mi ugyan fölösleges volt, mert hiszen a hírlapok nem késhettek az eset közlésével), elbeszéltem neki a megelőző nap borzalmait részletesen. Az orvos csupán annyi megjegyzést tett, hogy én kis együgyü vagyok, kit könnyü rászedni, s hogy ő sohase bizott Raynerban. Azután megtiltva, hogy másnapi látogatásáig fölkeljek ágyamból, távozott.

Bizalmam Rayner iránt természetesen megtört; de rokonszenvem kezdett visszatérni lassankint. Az iszonyu bünöktől, melyekkel vádolták, eltekintve, én csak folytonos szivélyességének benyomását őriztem meg, és elgondolva, hogy én általam derült ki az igazság, mert hogy az volt, sajnálattal bár, be kellett ismernem, keserü önvádat éreztem.

Laurence a nap folyamán azt írta nekem, hogy véleménye szerint Rayner, mindenkivel daczolva, előbb vagy utóbb visszatér Aldersbe, ha csak futólagosan is, minek következtében a ház folytonos őrizet alatt áll. Írta továbbá, hogy sürgönyileg nyugtatta meg édes anyámat a tervezett utazás elmaradásáért.

Mrs. Rayner maga hozta fel este felé Laurence kis levelét. Kérdezősködéseimre bevallá, hogy az egész éjjel nem aludt.

— Valami mondani valóm van önnek, — sugá fülembé. — Sandersné nem alkalmas ápoló. Iszik. Raynertől fél, de most, hogy az távol van, tegnap oly önkivületben volt épen, mint maga

Sarah, s igen durván bánt vele. Szobám közel lévén, a behallatszó tusadodáshoz hasonló lármára kinyitottam ajtómat és láttam. Ma Maynard is elutazott, és én, noha megszokhattam már a legborzasztóbbat is, félek.

— Nem lehet ok a félelemre, Mrs. Rayner, ha bezárja szobáját.

— De nincs kulcsom! Hagyja ön nyitva kérem a magáét s a torony-lépcső ajtaját is, hogy hallhassa, ha valami történik.

Megigértem s meg is tettem.

A félelem éberebbé tett, éjjel kétszer-háromszor is felkeltem, s a torony lépcsőjénél hallgatóztam. Harmadszorra hallottam is valamit. Gyenge sikoltást, s utána ajtó csapást, majd lépteket a folyosón és suttogást. Lementem a lépcsőn s felismertem Sarah hangját, a mint magában mormogott. Szivesebben találkoztam volna pedig még egyszer Gordon revolverével, mint ez őrült asszonynyal, de annyira aggódtam Mrs. Rayner miatt, hogy miután pár perczig imádkoztam, átléptem az ajtón, és Saraht egy sarokban guggolva találtam, a mint magában mormogott valamit.

A szerencsétlen látásomra felugrott, a helyett azonban, hogy támadólag nekem rontana visszafutott, folyton fejét és karját rázva.

— Megtettem, — mondá, — meg van! Most már vissza jöhetsz! Megtettem, a mit kívántál! Most már feleségül veheted azt a Christie leányt!

Iszonyu rémülettől megkapva futottam végig a folyosón Mrs. Rayner szobájához és beléptem. A szoba léghőre fojtó, büzhödt volt. Az ágyhoz léptem. Mrs. Rayner eszméletlenül feküdt, s arczára kloroformba mártott kendő volt terítve. Letéptem. Hála az égnek, még élt, és mélyen felsóhajtott. Az

ablakhoz rohanva, kitártam azt és megrántottam a csengettyű zsinórját, aztán dörzsölni kezdém Mrs. Rayner tagjait. A cselédek ijedten futottak be, én pedig cognakért siettem.

Az ebédlő ajtajához érve, hirtelen egy férfi alakot vettem észre a homályban, a csarnokhoz vezető folyosón Rayner dolgozószobájából jött ki, s rögtön eltűnt a sötét ködben.

Lehetetlen volt fölismerni, de nem lehetett kétségem, hogy az Rayner.

Hová mehetett? Talán a hátulsó járaton át akart elmenekülni? Egy lépést tettem feléje, hogy óvatosságra intsem, de már akkor sehol se volt.

Ujra felsiettem hát Mrs. Raynerhez, kit, hála az égnek, már akkor eszméleténél találtam. Az éj többi részét mellette töltöttem.

Én az újabb izgatottság folytán ismét kénytelen voltam egész nap az ágyban maradni. Szegény Mrs. Rayner is feljött hozzám.

— Miért ment ön vissza régi szobájába, Mrs. Rayner? — kérdezém.

— Mert bizonyosan Rayner rendelé úgy, — felelé.

Rendkívül kíváncsi valék megtudni, mily titok lappanthatott ama hálószobában, melyben Mrs. Raynert, férjét és Saraht kivéve, senkinek sem volt szabad belépnie és elhatározám rábirni Mrs. Raynert, hogy engem mielőbb engedjen oda belépni.

Átgondoltam újra a borzasztó eseményeket, kinzott a gondolat, hogy Rayner talán otthonának valamely rettenetes pinczében kénytelen lappangani. Nem voltam képes elhinni még mindig, hogy ő oly gonosztevő legyen. Én sohasem tapasztaltam részéről egyebet jósnál. Most már csak imád-

kozhattam érte, hogy töredelmesen bánja meg tettét, és legyen valóban olyanná, minőnek előttem mindenkor mutatta magát; és akkor talán egyszer még felvilágosíthatom őt arról, miként történhetett, hogy én vezettem nyomára az igazságszolgáltatást.

Különös vágy vett erőt rajtam, hogy vele közlekedjem; és megszegve az orvos tilalmát, fölkeltem ágyamból, hogy Raynernek pár szót írva, tőle bocsánatot kérjek és felvilágosítsam, mily ártatlanul irtam én meg azt a levelet Laurencenak, mely az ő üldöztetését előidézte. Tudtára adtam azt is, hogy a ház folytonos felügyelet alatt áll, s az egészszet átkutatják, és végül megkértem, hogy mielőtt távoznék, tudassa velem, hogy biztosságban van-e?

— „Bármit vétett is ön, Mr. Rayner, — irtam neki, — nem tudom s nem is akarom feledni soha azt a sok szives jóságot, melylyel irántam viseltetett.“

Ekkor magamra öltve ruhámat, kisurrantam, a hátulsó lépcsőn le, egyenesen dolgozószobájába mentem, hol a levélkét egyszerű czimével ellátva íróasztalának fiókjába csusztattam s aztán újra visszavonultam.

Aznap délután Mrs. Manners látogatott meg: Laurence elbeszélte neki egyet-mást az eseményekből s ő sokkal szigorubban ítélte Rayner felett, mint én; szinte bosszankodott reám, hogy nem ítéltem el Raynert oly elkeseredetten, mint ő.

— Hát nem tudja mily kegyetlenül akarta megölni saját feleségét, hogy aztán nőül vehesse önt, gyermek; és midőn Sarah megbetegedvén, keresztül nem vihette gyilkos tervét, meg akarta önt szöktetni?

— Igaz; de mivel már megakadályoztatott

ez iszonyu dolgok elkövetésében, sokkal jobb megbocsájtani neki. Nem gondolja, Mrs. Manners, hogy nekem iparkodnom kell neki megbocsájtani?

Ekkor közölte velem, hogy miután Laurence reggel értesült a mult éjjeli kalandról, rögtön felereste Lowe orvost s kérte, hogy Saraht még az nap szállíttassa el a kerületi őrültek házába s én soha se láttam többé a szegény teremtest.

Midőn Mrs. Manners távozása után Jane felhozta téámat, kijelentém, hogy fel akarok öltözni, mert látni kívántam Mrs. Raynert. Hallottam, hogy ő már ismét visszaköltözött régi szobáiba s kendővel betakarva magam, elindultam végig az épület balszárnyába vezető hosszú, hideg folyosón s átléptem a nehéz pokróczos ajtót is, melynek már látása is irtózatot keltett bennem.

Épen szemközt valék az élés kamarával, midőn ajtaja felnyílt, s én a nélkül, hogy ellentállásra képes lettem volna, egy férfi karjai által vitettem befelé. Felpillanték abban a hitben, hogy Rayner áll előttem, és oh borzalom! Gordon karjaiban valék, azon iszonyu emberében, ki rám lőtt Oly sötét volt a kamarában, hogy arczát nem is láthattam.

— Ne remegjen ugy — mondá nyersen, de látszott, hogy szivélyes kívánt lenni. — Elhatároztam, hogy bosszut állok, mielőtt e házból távozom; de ez itt megmentette önt, — s előmutatta Raynerhez irt leveletem.

— Tudja ön hol van „ő“? — kérdezém hévvel.

— Nem, Miss, — felelé ő tiszteletteljes szolgálmodorban; — de annyit mondhatok, hogy utban van Amerika felé, hová önt is magával akarta vinni.

— Engem? Amerikába?

— Igen, Miss, Miss Haidéet a Liverpool-Street állomásán hagyták volna, s onnan ide vissza került volna Aldersbe.

— De én nem mentem volna el.

— Bocsánatot kérek, Miss, de nem hiszem, hogy az ön kívánsága valamit ért volna James, pardon Mr. Rayner akarata ellenében. És ha ez a levél nem bizonyítaná, hogy ön őszinte vonzalommal viseltetik iránta, most nem hagynám önt élve itt. Magam is csodálom, a mennyire bolondult ön után, hogy vissza nem tért s magával nem vitte. De talán jobbnak vélte így. Most pedig fölhasználom az alkalmat én is, hogy bocsánatát kérjem, amiért ékszerét elloptam Denham-Courtban tartózkodása alatt. De mivel azt az ékszert én segitettem Mr. Raynernek Dalston lordtól ellopni, bölcsebbnek gondoltam, letörni róla a kezdőbetű, ket, félve, hogy Mr. Carruthers felismeri, kinek szolgálatában valék, midőn legelőször beléptem Dalston lordnak derbyshirei uradalnába.

— Az én nyakékem! — kiáltám. — Tehát mégis valódi gyémánt volt?

— Igen, Miss. Elleneztem is nagyon, mikor oly meggondolatlanul önnek ajándékozá, de vele senki sem birt, ő oly vakmerő volt mindaddig, míg csak ön az utjába nem vetődött, Miss. Akkor egyszerre igen lány szivüvé lett. És ha nem érezném biztosan, hogy ő most új sikerek után jár az új világban, pillanatnyi megbánás nélkül lelőném önt ebben a perczen.

Megborzadtam, s kezére pillantva észre vevém, hogy keze kicsiny és sima, mint oly emberé, ki nem szokott a durva munkához.

— Miután most már semmi sem tart itt

engemet, Miss, ma éjjel távozom; és ha kíváncsi megtudni, miként szabadultam meg, tessék csak Carruthershez, utolsó gazdámhoz fordulni felvilágosításért.

Azzal udvariasan az ajtóig kísért, meghajolt előttem s aztán újra becsapta az ajtót utánam, mi alatt reszketve s megrémülten lépdeltem Mrs. Rayner szobája felé.

Kopogtattam. Először senki sem válaszolt. Ekkor nevéen szólítva, kértem, bocsásson be. Végre hallám hangját az ajtón belül.

— Mit kíván ön, Miss Christie?

— Szabad-e belépnem, Mrs. Rayner? Fontos közlendőm lenne.

— Nem ereszthetem be. Nem beszélhetne az ajtón át?

— Nem, nem; látnom kell önt. Valami nagyon fontosat akarok mondani Mr. Raynerről, — suttogtam a kulcslyukon keresztül.

— Talán itt van? — hebegte.

— Nincs; Amerikába ment.

Mrs. Rayner hosszan felsóhajtott.

— Azonnal beeresztem.

Azzal megfordítá a kulcsot, mialatt én kint reszkettem a türelmetlenségtől.

A szobába lépve, mely oly sokáig rejtély volt előttem, semmi sem lepett meg első pillanatra, csak a hideg és sötétség. Csak egy ablaka volt, s félig az is berostélyozott; egész köd lebegett a szobában, és az egész nap behatoló csekély világosság csaknem egészen elenyészett, miután már öt óra volt. De a mint előbbre léptem a szobában, lélekzetem is elakadt az irtózattól, oly nyirkos és büzhödt szagot éreztem; tapasztaltam továbbá, hogy a szőnyeg egészen elrothadt s

csak úgy mállik szét lábaim allatt, míg a fal mintázott kárpitja egészen le vált a nedvességtől és folyton csepeg a víz végig rajta.

— Oh, Mrs. Rayner — kiáltám megdöbbenve, ez itt az ön szobája, a melyben aludni szokott ?

— Három esztendeig laktam és áltam benne — mondá a nő. Ha férjem keresztülvihette volna akaratát, ez lenne sirom.

XIII.

Rayner szivtelen kegyetlensége, ki alázatos nejét olyan szobában engedte élni, minőben lovát vagy kutyáját, de még hegedűjét se hagyta volna, annyira megdöbentett és felháborított ellene, hogy önkéntelenül lebbent el a felkiáltás ajkamról:

— A gazember !

— Pszt ! — mondá Mrs. Rayner. Hátha hallgatózik valahol.

— Nem törődöm vele ! — törtem ki szenvedélyesen — örülnék, ha hallaná, ha megtudná, hogy még ma reggel óhajtottam menekülését, de hogy most kivánom, fogják el, mert lehetetlen volna őt úgy büntetni, a mint megérdemli. Oh, Mrs. Rayner, és én . . . én azalatt a toronyban aludtam fent, hogy a nedvességben ne legyek ! Mennyire kellett engem gyűlölnie.

— Bevallom egyszer gyűlöltem, — suttogá, egy székbe roskadva, és feléje nyujtott kezemet magához huzva. De bolondság volt tőlem, mert hiszen ön nem tudta, hogyan is tudhatta volna ?

— De hát miért maradt itt, és miért nem szólt róla soha ? És miért nem jött fel szivesen

az emeletbe, s a helyett miért kívánkozott vissza az iszonyu helyre ?

— Mert — mondá halkán, ujjabb izgatottsággal, — tudtam, ha ide lent maradok, itt nem gyilkolnak meg egyszerre; ide lent nem engedhettek meghalnom, mivel orvost vagy más idegent csak nem vezethettek be ide, megvizsgálandó halálom okát. Jól tudtam, hogy ha szobát kell változtatnom, az reám nézve a biztos halál; és ugyis lett volna, ha Saraht épen az első éjszakán, midőn keze ügyébe estem volna, nem éri baleset.

Visszatántorodtam rémületemben, mert eszembe jutott az izenet, mit Rayner küldött általam, Sarahnak: „Mondja meg Sarahnak, ne feledkezzék el a reá bizott dologról távollétem alatt.“ És most már visszaemlékeztem arra is, mily boszankodással fogadta azt Sarah. Vajjon ezt értette volna Rayner ?

Mrs. Rayner folytatá :

— Rayner gyűlöli az erőszakot; de ha mindezenké vége lett volna, mire visszatér, és szabad, hogy önt nőül vehesse, azt szívesen vette volna.

— De azt ő nem tette volna, Mrs. Rayner. Én már el valék jegyezve Laurence-al.

Keserűen mosolygott.

És ön azt hiszi, hogy Laurence távollétében ellentállhatott volna az itt lévő Raynernek ? Eltekintve nyájas, érzékeny, gyöngéd modorától, az ő akarata varázshatalommal birt. Azt mondom önnek — mondá mrs. Rayner, idegesen szoritva ujjaimat — daczára az állításnak, hogy „ő“ Amerikába ment, és dacára Reade mondásának, hogy én soha sem leszek többé hatalmában, még most is kimondhatatlanul érzem befolyását. Nekem nem

lesz nyugtom, se szabad nem leszek addig, míg ő él.

— Mrs Rayner, szabad-e kérdezniem, igaz-e az, a mit férje idejövetelemkor beszélt nekem, hogy ön gazdag volt és ő szegény, s ő teljesen az ön vagyonából élt?

— Nem, az sem igaz. Volt ugyan csekély vagyonom, mikor nőül vett, de azt egyszerre eltékozolta.

— Hát az igaz-e, hogy ön egykor könyveket írt és egy kis fiának halála idézte elő a rendkívüli változást kedélyében? — kérdezém halkán, arczára nézve.

— Nem, nekem sohasem volt gyermekem Haidéen és Monán kívül.

— De hát akkor miért?...

— Miért beszélte önnek ezeket? Ő szeretett ily fantasztikus meséket kitalálni és gyönyörűségét találta, ha engem gyakran tanuként használhatott fel meséinek bizonyítására; ez is az ő vad lelkületét bizonyítja. Mikor egy-egy betörésre, rablásra készült, mindig elmondta nekem előre, csakhogy jobban gyötörhessen.

A halálszerű nyugalom, melylyel ezt nekem Mrs. Rayner mondta, csaknem örüllté tett.

— Miért tűrte el? Miért nemlázad föl, vagy miért nem szökött meg, mielőtt rablását keresztül vinni távol volt és miért nem közölte azt a rendőrséggel?

— Ha Sarahnak sikerült volna megölni engemet és ön most Rayner neje lenne, — felelé halkán s merően nézve rám — akkor megértené az okát.

A varázshatalom, melyet ez az emher mindenkiére gyakorolt, kivel gyakrabban érintkezett,

most egy pillanat alatt világos lett előttem, midőn láttam, mily különböző módon uralkodott szelid neje, s a vad indulatu Sarah felett és mily mély hatást tudott gyakorolni rajtok kívül még más nőkre is, mint például Mrs. Readere vagy én rám magamra is. De a fölfedezések meghaladták erőmet és bágyadtan mondám:

— Megengedi, Mrs. Rayner, hogy fölmenjek szobámba? igen rosszul érzem magamat.

Mrs. Rayner maga vezetett föl, mert oly gyenge és igazán beteg valék, félig karom sebétől, de nagyrészt az undor és fölháborodás miatt. Mrs. Rayner lefektetett ágyamba.

Még azon este értesültem, hogy Sandersné eltűnt, a nélkül, hogy valakinek szolt, vagy szolgálataiért, fizetést kívánt volna, mihelyt Saraht elvitték az elmebetegek kórházába.

— E szerint nem remélte viszontláthatni többé Raynert — sugtam Mrs. Raynernek ki ágyamhoz lépett e hirrel — különben nem mert volna így cselekedni.

És Mrs. Rayner általam megnyugtatta, megkönnyebbülten költözött vissza a felső vendégszobába, mely bár kellemetlen emlékü volt az őrült Sarah miatt, ki életére tört, de mindenesetre sokkal egészségesebb régi, börtönszerű, büzhödt levegőjü szobájánál. Most már csakugyan semmi sem tarthatta a szegény ladyt Aldersben vissza, mit meg is irtam Laurencenek még az este, felemlítve neki Gordonnal való találkozásomat s azt az állítását is, hogy Rayner Amerikába utazott. De Mrs. Rayner addig mégis ott akart maradni, míg egészen meg nem gyógyulok, mit nagyon hátráltatott az, hogy háromszor szegtem meg az orvos tilalmát, ki az ágy őrizését rendelte.

Másnap Laurence azt írta nekem, hogy személyesen kutatta át az éléskamarát, valamint Rayner dolgozószobáját, de Gordon semmi nyomot nem hagyott maga után, kivéve a kézszorító vasbékót, melyet a kamara közepén egy halom süteményre dobva találtak, egy szeletke papir kíséretében, melyre ráírta, hogy a kézszorító láncz utolsó tulajdonosa kéri a megtalálót, szolgáltassa azt vissza a rendőrségnek, mely azt talán sokkal egyszerűbb gazember kezére alkalmazhatja, mint alázatos szolgájuk Gordon F.

Ágyban töltött napjaim valamennyiünkre nézve nyomorult napok voltak. Mindnyájunkat rettegésben tartott egész idő alatt a kétség, vajjon csakugyan Amerikába vándorolt-e Rayner vagy a közelben lappang. A halálra rémült Jane óráról órára más híreket hozott. Először azzal állított be, hogy Rayner fejére roppant nagy jutalmat tűztek ki; mig ismét elterjedt a hír, hogy már elfogták, stb. Tömegesen jöttek a népek a ház tájára, mert az a hír is keringett, hogy van a házban egy pince, mely telve van embercsontokkal, melyek bizonyosan Rayner áldozatainak maradványai Aldersben; és hogy a ház csupa olyan asszonyokból áll, kiket ő mind feleségül birt, és így tovább.

Azalatt folyton köd lebegett a ház körül, és Nap, a vizsla minden éjjel ugatott.

Hétfőn már alig vártam és rá is vettem az orvost, engedjen felkelnem, hogy igénybe vehessem Mrs. Manners felajánlott vendégszeretetét a paplakban.

Tizenkét óra lehetett, midőn szobámat elhagyva, végig mentem az emeleti folyosón, de egyszerre szokatlan mozgást hallottam kívülről; ajtókat nyitottak és csaptak be, női zokogást, s

aztán sulyos férfileptek zaját hallottam a Rayner dolgozószobájához vezető folyosón.

Egyszerre láttam, hogy Sam s a kertész egy sarkaiból kivett ajtón visznek valami lepedővel letakart tárgyat. A szakácsné kinyitotta a dolgozószobát s oda vitték be. Borzasztó félelem kapott meg s pár percze egészen tehetetlenné lettem. Akkor azután végigfutottam a folyosón és le a földszintre, hol kicsiny Haidéemmal találkoztam, ki rémült arcczal jött felém.

— Oh, Miss Christie, — suttogá, borzalommal kapaszkodva karomba, — megtalálták a papát!

Még időm se volt magamhoz térni, hogy Mrs. Raynerhez siessek a társalgószobába, Laurence és Mrs. Manners is megérkeztek, szintén értesülve a rémes hírről. Azonnal elvittek mindnyájunkat a paplakba és én soha se léptem be többé Aldersbe.

Este Laurence elbeszélte az egész esetet. A kertész, kinek az utóbbi napokban egyéb dolga sem volt, mint elkergetni a kerítésen bekandikáló parasztfiukat, egyszerre Mona éles visitását hallá, ki az utóbbi időben még jobban el volt hanyagolva, mint azelőtt, s az egész napot kint tölté a kertben a sűrű köd daczára. A kertész a tóhoz rohant, megijedve, hogy talán belébukott. De Mona ott állott a sárban a tó szélén, folyton kiabálva: „Gyere ki, gyere ki!” és egy bottal szurkált valamit a vízben. Atyjának a nádasok közt fekvő holtteste volt az.

A letaposott fü és bokrok a tó szélén, az ültetvények legázolt bokrait, a rétekre kivezető ösvényig, hiven, beszéltek el a szomorú történetet, vagyis, hogy az elmúlt szerdán éjjel mennyire eltévedhetett Rayner asűrű köd homályában, mi-

dőn a kastélyból Aldersbe menekült, bizonyosan megcsuszott és a tóba esett, honnan nem tudott kimenekülni, mialatt hü kutyája Nap, meghallván gazdája segélykiáltásait, hiába vonított, hiába ugatott, nem menthette meg gazdáját.

Borzasztó érzésem volt akkor éjszaka. Álmatlanul feküdtem az idegen szobában és magam elé képzeltem Rayner borzasztó halálát, s a mint Aldersben kiterítve fekszik elhagyatva mindenkitől, kivéve az őrizetével megbizott fizetett virrasztó asszonyt, abban a tágas rettenetes házban, melyben ő egykor tréfás, nevető, kellemes jókedvével az egyetlen derült sugárt képezte.

Másnap hallottam, hogy két utlevelet és egy vasuti jegyet találtak nála egy hajóra, mely ugyanazon csütörtökön volt indulandó Liverpoolból New-Yorkba, melyen nekünk kellett volna Monako felé utaznunk. Megtalálták nála a drága rubin nyaklánczot is, mely rendkívül értékes ékszernek, és Mrs. Cunningham tulajdonának bizonyult. Ugyanaz volt ez, melyet halála estéjén nyakamra csatolt s én udorral dobtam le a földre. Ez volt az egyedüli, mit a rablott ékszerekből fel tudtak fedezni, azon gyémánt nyakék kivételével, melyet én visszaküldtem tulajdonosának Dalston lordnak. A ház átkutásánál megtalálták az általam elejtett gyertyatartót is a pincze vizében és sir Jonás Mills barna bőröndjét; de az ékszerek egy kiejtett fülbevaló kivételével eltűntek.

Gordonról csakugyan Carruthers által hallottam hirt, ki levelet kapot tőle, New-Yorkból keltezve. Gordon nagyon tiszteletteljes modorban kért volt gazdájától bocsánatot az esetleges kellemtelenségéért, melyeket netalán neki hirtelen eltűnése okozhatott, minek okát eddig kétségtele-

nül megtudta már a londoni hírlapokból. Mr. Carruthers tapasztalni fogja, írta tovább, hogy megbízásait, melyeket ama szerencsétlen szerdán adott neki, mind elvégezte, s az ezüst szelenczét javítás végett Bell-ben, a vadásztáskát pedig Martenzben hagyta. Jelenleg fölhagy a szolgálattal és egészen más hivatásnak szenteli magát, mert — — ugymond — érzi, hogy oly urat nem találna Amerikában, minő Mr. Carruthers volt.

Ezután többé mit se hallott senki Gordonról e név alatt; de egy kis idővel később az Egyesült Államok gyűlésének egyik képviselője, kit mint nyugat-indiai gazdag kereskedőt irtak le, rendkívüli feltűnést keltett egy igen beható szónoklat által bizonyos pénzügyi kérdésben; egy durva vázlata arczképének egyik new-yorki képes lapban Carruthers kezébe kerülván, ő elküldte Laurencenek és a bodros haju, mézes kifejezésű arczban mindnyájan Gordonra ismertünk.

Menyegzőmet Laurence-al még a szegény Parkes Tom és társainak bűnügyi tárgyalása előtt tartottuk meg. Nekem is tanuskodnom kellett ellene, mi annyira bántott, hogy Tom végre felszólalt:

— Ne vegye ugy szivére, Miss. Az Isten áldja meg, hiszen nem mondhat már rosszabbat annál, a mit ők tudnak! Az egész ugyis csak formalitás.

Bizonyos ostoba dicsőséget talált elítéltetésében, mikor kimondták rá a vétkeket, hogy mind a három betörésben részt vett, de különös részességgel vádolták a denham-court-beli rablás kivitelében, honnan a különféle lopott tárgyakat egész csendben egymásután hordta el egyenként, Gordonnal, három nappal ama végzetes keddi nap, előtt, midőn aztán mind átvette Rayner, és az

ékszereket Tommal együtt Aldersbe szállítá, hol a mint láttuk Sarah gondjaira bizattak.

Hogy azután mi történt az ékszerekkel, és hová lettek, abban Tom oly ártatlannak állítá magát, mint egy ma született gyermek, ki semmit sem tud; de hogy ez állítása igaz lett volna, senki sem hitte el neki. Tomot tizennégy esztendei kényszermunkára ítélték.

Szegény Mrs. Rayner sohasem birta egészen leküzdeni tartózkodó modorát, melybe szerencsétlen házasi életének oly számos hosszú évein át belétörődött.

A jószivü sir Mills Jonas volt az első, ki segítségére felajánlá szolgálatát, és az ő, valamint más jó barátok nagylelkü támogatása folytán végre külföldre mehetett lakni, Haidéet és Janet magával vivén, ki a leghüségesebb, legáldozatkészebb cselédnek bizonyult.

Laurence és én pedig, kik még Angliából való távozása előtt összekeltünk, magunkra vállaltuk a szegény kis elvadult Mona gondozását, kiből csaknem oly kedves, szeretetreméltó gyermek vált, mint minő nővére volt. Most pedig kivüle már a saját gyermekemet is szerethetem.

(Vége).

Beniczkyné Bajza Lenke újabb regényei.

Nyomavesztett. 2 kötet	frt 2.40,	4. —
Delila	1.20,	2. —
Az anyajegy	1.20,	2. —
Egy szegény leány története	1.20,	2. —
Herczegi korona. 2 kötet.	2.40,	4. —
Családi hagyomány. 3 kötet	3.60,	6. —
Öt órákor	1.20,	2. —
Megkésett fecske. 2 kötet	2.40,	4. —
A titok	1.20,	2. —
Átültetett virág 2 kötet	2.40,	4. —
Ruth	1.20,	2. —
A vér hatalma	1.20,	2. —
Arany kigyó 2 kötet	2.40,	4. —
Opál	1.20,	2.40
Saját kezébe	Kötve	„ —.50
„Ő az.“ 2 kötet	„	„ 1. —
A hegység tündére. 2 kötet	„	„ 1. —
A vér	„	„ —.50

Diszkötésben frt

Marlitt E. összes regényei. Diszkiadás képekkel.

A vén kisasszony titka	frt 2. —,	2.80
Gizella grófnő.	„ 2.40,	3.20
A pusztai királyleány	„ 2.40,	3.20
Aranyos Erzsike	„ 2. —,	2.80
Második feleség	„ 2. —,	2.80
Bagolyvár	„ 2. —,	2.80
A kereskedelmi tanácsos házánál.	„ 2.40,	3.20
A Schilling-ház	„ 2.40,	3.20
A gránátköves asszony.	„ 1.20,	2. —
A bérgazda cselédleánya	„ 1.20,	2. —

Diszkötésben frt

A tíz kötet ára fuzve 20 frt, diszkötésben 28 frt.

Vig és komoly magánjelenetek gyűjteménye

Az eddig megjelent füzetek tartalma:

1. füzet: **A kakasülön.** Vig monolog. Irta: *Gabányi.*
- *2. füzet: **A szórakozott kisasszony.** Vig monolog. *Charles Monselet* után. Irta: *Gabányi.*
3. füzet: **Desperat ur.** Vig mon. *de Marthold* után. *Gabányi.*
4. füzet: **Az élet.** *Grenet Dancourt* után fordította *Szentpéteri.*
5. füzet: **Filippó.** Vig monolog. Irta: *Gabányi.*
6. füzet: **Szeretem a nőket.** Vig monolog. Irta: *Georges Lorin.* Fordította *Szentpéteri.*
- *7. füzet: **A levél.** Vig monolog. Irta: *Gabányi.*
8. füzet: **A légy.** Vig monolog. *Emile Guiard* után. Fordította: *Hevesi József.*
9. füzet: **Az öregtánczmester.** Tragikomédia. Irta: *Csiky G.*
10. füzet: **Lóco.** Vig monolog. Irta: *Gaal M.*
11. füzet: **Egy baleset.** Dialog. Irta: *Gabányi.*
12. füzet: **A kék harisnyás.** Tréfa. Irta: *Radó Antal.*
13. füzet: **A kómiкус.** Magánjelenet. Irta: *Kürthi Emil.*
14. füzet: **Az orr.** Vig monolog. Irta: *Peterdi S.*
15. füzet: **A hajótörés.** Komoly monolog. Irta: *Coppés.* Fordította: *Gabányi.*
16. füzet: **Gábor mester.** Komoly monolog. Irta: *Lenkei H.*
17. füzet: **A Rákok.** Fordította: *Ujváry,* és *Udvarias ember.* Fordította: *Séklay.*
18. füzet: **Fekete frakkban.** Irta: *Dreyfuss.* Ford.: *Kultfay E.*
19. füzet: **Buzogány Sebestyén.** Rózsatolvaj. Irta: *Pósa L.*
20. füzet: **Az új lakó.** Irta: *Gabányi.*
21. füzet: **A fogadás.** Irta: *Hangay Oktáv.*
22. füzet: **Bál után** Monolog. Irta: *Szécsi Ferenc.*
23. füzet: **A függöny.** Monolog. Irta: *Eugéne Verconsin.*
24. füzet: **Hazaérkezés.** Monolog. Irta: *Kortombert R.*
25. füzet: **Az irodában.** Monolog. Irta: *Porzolt K.*
26. füzet: **A monolog ellen.** Monolog. Irta: *Ábrányi E.*
- *27. füzet: **Az anya.** Monolog. Irta: *Gabányi.*
28. füzet: **Egy kedves ember.** A bánya-szerenesétlenség. Irta: *Gabányi.*
29. füzet: **Teljes végeladás.** *Saphir* után *Hangay Oktáv.*
30. füzet: **A ki mer az nyer.** Jelenet. Irta: *Murai K.*
31. füzet: **A mama.** Vig. két jelenetben. Irta: *Murai K.*

32. füzet: Az író utolsó forintja. Irta: *Molnár György*.
33. füzet: A revolver. Jelenet. Irta: *Murai Károly*.
34. füzet: A váratlan fordulat. Jelenet. Irta: *Murai Károly*.
35. füzet: Excelsior! vagy a szív és öntudat harcza. Irta: *Molnár György*.
36. füzet: Jer ide. Irta: *Gabányi*. — A „Jer ide” nem monolog, hanem drámai gyakorlatok s azért vettük fel ezt a gyűjteményünkbe, mert azok, a kik szavalni szeretnek s szavalni szoktak, nagy hasznát veszik e füzetkének.
37. füzet: A tolvaj. Monolog. Irta: *Gabányi*.
38. füzet: Legénybucsu. Magánjelenet. Irta: *Szécsi F.*
39. füzet: Hypnotizmus. Párjelenet. Irta: *Gabányi*.
40. füzet: Oh azok a nők! Vig magánjelenet uraknak. Irta: *Ilosvai Hugó*.
- *41. füzet: Oh ezek a férfiak! Vig magánjelenet, hölgyeknek. Irta: *Ilosvai Hugó*.
42. füzet: A színész. Monolog. Irta: *Thury Zoltán*.
43. füzet: Leánykérés előtt. Monolog. Irta: *Tábori R.*
44. füzet: Egy ideges ember. Monolog. Irta: *Gabányi*.
- *45. füzet: Férjhez menjek? Monolog. Irta: *Ilosvai Hugó*.
46. füzet: Mézes hetek után. Vigjáték egy felvonásb. Irta *Gyalui Farkas*. (Egy ur és egy hölgy számára.)
- *47. füzet: Clary contra Clary. Monolog hölgyek számára.: Irta: *Millaud Edvárd*. Fordította: *Fái J. Béla*.
48. füzet: Othello Kis-Pesten. Monolog. Irta: *Vetési László*.
- *49. füzet: Bakfis álmok. Monolog hölgyeknek. Irta: *Heltai J.*
50. füzet: Az utolsó felvonás. Magánjelenet. Irta *Karcsag V.*
51. füzet: A föld és népe. Cultur historico, geographico, humoristico felolvasás. Dr. Solphurius és mások nyomán írta: *Gabányi Árpád*.
52. füzet: A volapük. Monolog. Irta: *Gabányi Árpád*.
53. füzet: Az öngyilkos. Monolog. Irta: *Gabányi Árpád*.
- *54. füzet: A kis kíváncsi. Magánjelenet fiatal leányoknak. Irta: *Ilosvai Hugó*.
- *55. füzet: Az első szerelmes levél. Monolog hölgyeknek. Irta: *Thewreuk Árpád*.
56. füzet: Találkán. Monolog. Irta: *Vári Dezső*.

*) A *-gal jelzettek hölgyeknek való monologok.

→ UJ IDŐK ←

Szépirodalmi, művészeti és társadalmi képes hetilap.

Szerkeszti: HERCZEG FERENC.

Főmunkatársak: Mikszáth Kálmán és Bródy Sándor.

Az *Uj Idők* rövid fennállása daczára már a magyar családok közlönyévé nőtte ki magát, másrészt pedig valósággal találkozója a magyar társadalmi, művészeti és szellemi életnek. Es a ki figyelemmel kíséri a lapot, láthatja a szerkesztő és a kiadó azon törekvését, hogy az *Uj Idők*-et fokozatosan erősítse, gazdagságát, terjedelmét növeljék, minden tekintetben tökélesítsék.

Az *Uj Idők*-be eddig kisebb-nagyobb czikkelyeket irtak:

Ábrányi Emil, Andor József, Akantisz Viktor, Békefi Antal, Benedek Elek, Bródy Sándor, Bársony István, Caffi Péter, Donászy Ferencz, Endrödi Sándor, Feszthy Árpád, Farkas Imre, Gárdonyi Géza, Gelléri Mór, Geicha, Herczeg Ferenc, Herman Ottóné, Horváth Károly, Hevesi Lajos, Inczedy László, Jászai Mari, Kenedi Géza, Kozma Andor, Kézdí Kovács László, Márkus Miksa, Mikszáth Kálmán, Murai Károly, Móra István, Prielle Kornélia, Pósa Lajos, Radó Antal, Rákosi Jenő, Rákosi Viktor, Szabóné Nogáll Janka Szalay Fruzsina, Szabolcska Mihály, Szatmári Mór, Szomaházi István, Sebők Zsigmond, Skorpió, Tábory Róbert, Tömörkény István, Thury Zoltán, Vajda János és Werner Gyula.

A szerkesztő, mint eddig, ezután is csaknem minden héten ír elbeszélést, társadalmi képet, apróságot, képma-gyarázatot és a mi ezenkívül a szerkesztő munkakörébe tartozik. Ebben segítségére vannak belső dolgozótársai: *Mikszáth Kálmán és Bródy Sándor.*

Rajzokat és illusztrációkat készítettek az *Uj Idők* számára:

Baditz Ottó, Bóth Menyhért, Csók István, Ipoly Sándor-Jendrassik Jenő, Kacziány Ödön, Karlovszky Bertalan, Karvay Mór, Knopp Imre, Linek Lajos, Margitay Tihamér, Márk, Neogrády Antal, Pállya Celesztin, Pataky László, Papp Henrik, Spányik Kornél, Vágó Pál, Vastagh Géza.

Az UJ IDŐK előfizetési ára évnegyedre 2 frt, fél évre 4 frt. a mely az UJ IDŐK kiadóhivatalába küldendő (Andrássy-ut 10.)

Kis hercegnő, regény, írta <i>Mrs. Hungerford</i> , ford. <i>Fái J. B.</i>	—50
A kilengesztelt átok, regény, írta <i>P. Szathmáry Károly</i>	—50
A titáalom, reg., írta <i>Tinseau Leon.</i> , ford. <i>Fái J. Béla</i>	1.—
A vér, regény, írta <i>Benicskyné Bajza Lenke</i>	—50

VIII. évfolyam.

Nimrod és társa, regény, írta <i>Ohnet György</i> , ford. <i>Tóth Béla</i>	1.—
Almanach az 1893. évre, szerkeszti <i>Mikszáth Kálmán</i>	1.—
Marina (Mr. Barnes of New-York), írta <i>Gunter A. C.</i>	1.—
Nagy játék, regény, írta <i>Tábori Róbert</i>	1.—
Hivatalos feleség, angol regény, írta <i>Savage Richard Henry</i>	—50
Téli rege, regény, írta <i>Rákost Viktor</i> (Sipulusz)	—50
A fogadalom, írta <i>Jeanne Schulte</i> , ford. <i>Fái J. Béla</i>	—50
Anteusz, eredeti regény, írta <i>Werner Gyula</i>	1.—
Titok, regény, írta <i>Charles Reade</i>	1.—
Nyomor, elbeszélések, írta <i>Bródy Sándor</i>	—50
Végzet, dán regény, írta <i>Louis Couperus</i> , ford. <i>Ignotus</i>	—50
Vénusz, olasz regény, írta <i>Salvatore Farina</i>	—50

IX. évfolyam.

Simon Zauza, regény, írta <i>Herceg Ferenc</i>	1.—
Almanach az 1894. évre. Szerkeszti <i>Mikszáth Kálmán</i>	1.—
Hét év múltán, regény, írta <i>Delpit Albert</i>	1.—
A szép Neville kisasszony. Angol regény, írta <i>Crocker B. M.</i>	1.—
Hófehérke. Regény, írta <i>Bródy S.</i>	—50
Ibolya, regény, írta <i>Filon A.</i>	—50
Kálvárián, elbeszélések, írta <i>Békefi Antal</i>	—50
Göröngyös utakon, francia regény, írta <i>Tinseau Leon</i>	1.—
Andrásfalvy de Andrásfalva. Irta <i>Werner Gyula</i> . 2 kötet	1.—
Noemi. Olasz regény, írta <i>Mercedes</i>	—50
Mindszenti Katalin, regény, írta <i>Borostyán Nándor</i>	—50
A kis hóbotos, regény, írta <i>Mrs. Hungerford</i>	—50

X. évfolyam.

A gyermek joga, írta <i>Ohnet György</i> . Regény	1.—
Almanach az 1895. évre. Szerkeszti <i>Mikszáth Kálmán</i>	1.—
Sibilla, angol regény, írta <i>Mrs. Alexander</i>	1.50
Két leány és egy legény. Regény, írta <i>Beöthy László</i>	—50
Lou. Regény, írta <i>Róberts Sándor</i>	—50
Viola története. Regény, írta <i>Tulsek Anna</i>	—50
A nábob kincse. Regény, írta <i>A. Conan Doyle</i>	—50
Asszonyokról — asszonyoknak Elbesz. írta <i>Gyarmathy Zsigáné</i>	—50
Angéla. Regény, írta <i>Theuriet André</i>	1.—
A napszámosok. Regény, írta <i>Kupa Árpád</i>	1.—
A komédiásné. Regény, írta <i>Contessa Lara</i>	—50
Lavina. Regény, írta <i>Pekár Gyula</i>	—50

XI. évfolyam.

Régi harag. Regény, írta <i>Ohnet György</i>	1.—
Almanach az 1896. évre. Szerkeszti <i>Mikszáth Kálmán</i>	1.—
Salamon király kincse. <i>Rider Haggard</i>	1.—
Knopfmacher. Regény, írta <i>Herman Ottóné</i>	—50
A párhaj. Regény, írta <i>Csehov P. Antal</i>	—50
Korhadt oszlopok. Regény, írta <i>Tábori Róbert</i>	—50
A Csókás-tanya. Regény, írta <i>Cherbuliez V.</i> 2 kötet	1.—
Nyári felhők. Elbeszélések, írta <i>Szomaházy István</i>	—50
Az első kedves. Regény, írta <i>Gerolamo Rovetta</i>	—50
Vadrózsa. Regény, írta <i>Jean de la Bréte</i>	1.—
A szabadító. Történelmi regény, írta <i>Gyulai Farkas</i>	—50

	évf.	köt.
Kazár. A szivárvány, regény	IV.	15
Kövér Irma. Damáz Margit.	VII.	18
Kupa Árpád. A napszámosok, regény	X.	15—16
Letneff Anjuta. Orosz regény	IV.	17—18
Lindau. Jung Helén, elbeszélés	II.	9
" Lázban, regény	VI.	17
Margitay. Megölt lelkek, regény	II.	5
Mercedes. Noemi	IX.	16
Mikszáth. A lohinai fű, elbeszélés	I.	3
" A fészek regényei, elbeszélések	II	16
" "Almanach" 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896-ra. Egy-egy évfolyam ára 1 frt.		
Mudrony. Ildeiné leánya, ered. reg.	VI.	15—16
Ohnet. A bánya, regény	I.	1—2
" Lise Fleuron, regény	I.	10—11
" A Croix-Mort grófnők, regény	I.	1—2
" Sarah grófnő,	II.	10—11
" Akarat,	III.	11—12
" Rameau orvos	IV.	13—14
" Utolsó szerelem	V.	8—9
" A Pierre lelke	VI.	1—2
" A vasgyáros (hámos)	VII.	11—12
" A gyűlölség adója	VII.	1—2
" Nimród és Társai	VIII.	1—2
" A gyermek joga	X.	1—2
" Régi harag, regény	XI.	1—2
Ouida. A freskók, regény	III.	15
Pekár Gyula. Lavina, regény	X.	18
Petelei. A fülemile, elbeszélés.	I.	12
Rákosi Viktor. Téli rege.	VIII.	10
Reade Charles. Titok	VIII.	14—15
Róberts Sándor. Lou	X.	9
Rovetta G. Az első kedves.	XI.	13
Savage R. Henry. Hivatalos feleség	VIII.	9
Schultz Jeanne. A fogadalom	VIII.	11
Serao. Isten hozzád szerelem, olasz regény	VI.	13—14
Sudermann. A kegyencz	VII.	11—12
P. Szathmáry. Balassa Bálint, tört. regény	II.	12
" A legszebb hercegnő, regény.	III.	13—14
" A kiengesztelt átok.	VII.	15
Szomaházy István. Nyári felhők.	XI.	12
Tábori Róbert, Nagy játék	VIII.	7—8
" Korhadt oszlopok	XI.	9
Tarchetti. A szív küzdelmei.	V.	7
Theuriet. Veszedelmes bűbáj	VII.	9—10
" Angela, regény	X.	13—14
Tinseau Leon. A hívek, regény	VI.	19
" A tilalom	VII.	16—17
" Göröngyös utakon	IX.	12—18
Tolnai. A jubilánsok, regény	I.	6
Turgenyev. Első szerelem. Kipp-Kopp elbesz.	II.	15
Tutsek Anna. Viola története	X.	10
Uchard. Blaisot kisasszony, regény	III.	16
Váradí Antal. Elmúlt évekből	VII.	9
Verga. Egy apácza története	VII.	5
Werner. Szent-Mihály.	IV.	9-10-11
Werner Gy. Anteusz	VIII.	12—18
" Andrásfalvy de Andrásfalva	IX.	14—15
Zola Émile. Álom, regény	IV.	7—8

Egy-egy kötet ára csinos piros vászonkötésben

50 kr.

Kapható minden könyvkereskedésben.

Uj Idők

Szépirodalmi, művészeti és társadalmi képes hetilap

Szerkeszti Herczeg Ferenc.

★

Előfizetési ára negyedévre 2 frt.

Országos Széchenyi Könyvtár

★

Mutatványszám kívánatra ingyen.